10030

Bibl. Jag

IV

10030

Odpisy, notaty i wyciągi źródłowe
Wł. Łozińskiego do dziejów Lwowa

Urzęd do Przyb. 71/60 – c
72 i 73

Biografische

Rozprawy cum haeredibus Msk. Alemb. Arch. XX. Czartoryskich 2003

Stary Jan (Hanusz) Alemb. ojciec Jana pod koniec życia w fatalnej dezercie finansowej. Od r. 1580 areszt po areszcie na jego majątek. Po śmierci 32.015 zł dr-gów. (str 3, 4).

Ingenuus fridericus Alupek actis aurifabrorum socius protunc Londini in Anglia moram agens. 96. roku 1615.

Alexander Alupek w protestacji ostro przeciw Janowi o schedę. Tytułuje się złotnik mieszczanin wileński 196. r. 1617

Frydryk złotnik ożenił się z Anguską Elżbietą Borfellówną 61a

Jan kłócił się z księciem Rybińskim

~~[illegible]~~

Ludwik Alembek (syn Walerego) umiera w r. 1704 na zarazę — ostatni z rodu — Nepomucen na zarazę stracił syna Stanisława jedynaka, potem umarła ~~[illegible]~~ matka jego Zuzanna z Chmielów Walerycha wdowa, a wszystkich zaraz jego żona Johanna z domu Ruwnianka (Ruwen), zmarła w kilka niedziel, a on sam w kilka tygodni później. Zostało tylko dwie córki Zuzanna i Katarzyna.

Z męskiej linji został tylko brat Ludwika Jezuita Józef.

Ludwik w testamencie swoim zaleca, aby „tak pięknej i własnej biblioteki chcieli dotrzymać" pp. egzekutorowie — ponieważ Józef Jezuita a Jezuici mają dość książek, chce żeby jaki zięć jego przyszły, ale odziedziczył „jeśliby zaś zięć jaki i mądry nie był, życzę aby OO. Jezuici onej protekcyę wzięli, a najbliższemu onę dotrzymali krewnemu, który tego będzie godzien."

Mimo to bibliotekę podzielono na 3 części między Ladenburgów.

(Część o Ludwiku ma w rękopisie tytuł Relacya transakcyi i podziału dóbr śp. Walerjana Alembeka).

Po śmierci Walerjanowej Alembek Chmielowej 3 sukcesorów:

1) Zofia Mościcka (żona Jana M.) zdania Alemb. najstarsza córka – pierwsza żona Gustawa
2) Ludwik Alembek
3) Zuzanna Kozłowska

Mościcka wzięła na wyprawę ~~[illegible]~~ 16.743 zł
Kozłowska 15.280 „

Ludwik kształcił się w Krakowie, Gdańsku, Paryżu i Rzymie

Wśród obrazów Alembekowskich następujące portrety:
oprócz Alembekowskich: Szymona Szymonowicza
Król Michał
Nagimierz
Królowa Ludwika
Króla Zygmunta
Pana Zamoyskiego
Kuzmina Wiśniowieckiego etc

Testimonium pro parte Fam. Andreae Gargo.

Comparens personaliter Generosus Christophorus Dzierżek, Vexilliferi Terrae, Judicis et Secretarius Sacrae Regiae Majestatis rece-dendo a foro e Jurisdictione sua propria etc ad petitionem Famati Andreae Gargo Civis Leopol. etc. resignavit:

Anno Dni 1574 Wiedząc na galerz z panem jmciem wenetskim Marco Antonio Barbaro Procuratore de San Marco wygnanym, abym mógł być wiąześ insule na Archipelago mare, tham z Konstantynopla płynąc do, bym wiatrem byłem w Chios insule trzeciego dnia 8. Aprilis, gdzie jako stało mnie widzieli niektórzy Genuenses, a mianowicie Stephanus i Constantinus della Casa Giustiniana, Panowie niektórzy tamtej insule, dowie-dziawszy się, żem Polak, delimi grzecznie u Franciszka Domestricha doctora. Długo by potrzebie pisać o ich ludzkości i chęci, którą nie przestawali ci tam dobrzy cnotliwi ludzie, albowiem przez całe dwanaście dni jeden po drugim mnie zna-mienicie częstowali, czyniąc tak wielką allegrezzą, jakobym miał być któremu grzeb zpewn. Między insgemi wielmi, z którymi znajomość zgiął, bywał u mnie niekiedy niejaki Franciszko Gargo z żoną swą, który mię pytał, jeślibym znał jego syna Andrea grzecznego, którego na ten czas miał przy Tomas-sie Alberti we Lwowie? Powiedziałem, że już wiele lat temu, jakem z Polski wyjechał i nie znam go. Pytał mnie potem, jeśli tu ku we Lwowie będę. Powiedziałem, że da li Bóg w rychle się spodziewam. Odrzekł mnie: alla Boga da przyjdź, będzie mu łaskaw. Tymże słowy powiedział mnie i niejaki Jakub Alberti, powiedając, że to tam chłopiec przy Thomaszie bracie swym we Lwowie będzie, jest mój własny siostrzeniec z tej rodzonej siostry mej (a wskazał mi ją) urodzony. W tym 21 Aprilis jeździłem po insulach insząch, a Konstantynopola się wróciwszy wsiadłem się zaraz z tymże Jakubem Alberti w Galeaz i wielkiej grzeczności i towarzystwo zemną miedzem, aż potem w rok gotowałem się

do Polski. O czym gdy się dowiedział, prosił mnie bardzo, abym wziął list do brata jego Tomasza do Lwowa. A k'temu prosił mnie o to pilnie, abym wszelaką chęć pokazował jego siestrzeńcowi Andrzejowi. In summa przyjechałem do Lwowa, oddałem listy niektóre rozmaitym kupcom i niektórym żydom, a między insemi oddałem Tomaszowi, za które gdy mi dziękował, prosił mnie nazajutrz na obiad. Tamże miał u siebie kilku Greków albo franków z Galaty, między któremi był i ten Andreas Gargo franciszków syn i gdym przed nim wspominał cortesią Chios insuły i dziękowałem im, nawet mianowałem pewne osoby, z którymi się poznał; między inszemi wspomniałem prośbę franciszka z żoną jego, którą czynił do mnie za synem swym i powiedziałem Tomasowi, że tego Andrzeja syna franciszkowego nie znam. A Tomasz wnet rzekł: Ten to jest syn franciszków a rodzony siestrzeniec mój; a to i ja i on jestem gotów WM. służyć i proszę, byś WM. nań był łaskaw. Potym przez wszystkie czasy, ile mnie Król JMć św. pamięci Stefan słał, widałem się z Jakubem bratem rodzonym ~~Tomasza~~ nieboszczyka, który mi często pomarańcze, cytryny, melony i insze frukty nosił do gospody, toties quoties prosił mnie za tym Andrzejem siestrzeńcem swoim, abym nań był łaskaw, com mu ja obiecował, znając go i wiedząc go być siestrzeńcem Jakuba i Tomasza Alberti. I na to prawdziwe a nie zmyślne świadectwo przed urzędem radzieckim na nastawanie przyrzeczonego Andrzeja, któremu tego była potrzeba, to czegom świadom i wiadom, uczyniłem i czynię, że tak jest a nie inaczej. Chrzystoph Dzierzek, chorąży Trocki, Dwor. K. J. Mci.

Al. z r. 1590 p. 1187 V. XIII

Księga rachunkowa Macieja Haydera.

Arch. m. Lwowa oddział III A. 348.

Wraźny Schuldbuch zwykły z r. 1617. Na pierwszej stronie: „W imię Najwyższego (naświętszego) Wszechmocnego w Trójcy św. jedynego i wielkiego Boga. Amen. Ta księga intytulowana Schuldbuch w której biedy interesa gwarne są (sam) Mnie Maciej (Maxeus) Haidera wszystkie, na którzyż pisać się będą następnie i wyszczególnione co dzień z dnia do potrzeby. Która kwoty między tego kwartału przypadać będą, których zgrzeszą mnie Pan Bóg racz dać przykład dobry, wiarę czystą i najjaśniejszą wskazanie na chwałę (chwałę) jego swoją (szwantim) ku ucieszeniu ciała (ciała) i drugiego zbawienia i aby poważne czystsze gwiazdy z niezawodnej obstrukcji (obstrukcyjny) obwodu i miłosierdzia (miłosierdzia) w wielkich trudności i przykład zgrzeszenia ręce ku czci i chwale (do zięg) ucieszenia i przykładu wielkiemu na chwałę swoją najjaśniejszą na wieki wieków. Amen."

Widzimy Niemiec żydzi w wiedeńskiej ortografii. Tak pisał jak wymawiał. Pewnie miał kontakt z Ukrainą z Aleksandrem Ukraińcem, albo sam z Wiednia przyjechał.

Pierwsza [illegible] kontynuacja rachunku obrotu całego w talarach (tarasach); gdzie, które pod nabytkami: Schuld mojej kasy mojej dali" (to wypisane wielkimi literami); „Kasa gotowych pieniędzy z których mam na mnie." (to wypisane co [illegible]: zgrzeszyć). Co roku wpisuje sumy z obrotu nabytki i obliczy je do sumy wydanych lat, tak, że ma razem z ewidencją wydatków sumy obrotu w talarach i gotówce od początku kasy amortyzacji, t.j. od r. 1617.

W r. 1617	Talar 10.002 zł.	Kasa 6030 zł.	
1618	„ 15.318	„	„ 14.623
1619	„ 27.542	„	„ 29.994
1620	„ 38.510		„ 57.000
1621	„ 67.220		67.753
1622	„ 95.178.		84.258 etc. - etc.

W r. 1633 Kasa na mnie 324.326 zł. Reszta w oddzielnej księdze. (r. 1646)

Kilka kart przed Schuldbuchem (zaraz) wpisane: (wyjęte wyjęte) Jan Benedykt Sawicki, Jakub Siemens, (Sklarnia Kalinowski) [illegible] zmarł 16.122 zł; Hajder Wasi [illegible] [illegible] Kapcan [illegible]. a które 179 kwot płaszcz, które mają [illegible] [illegible] niu" [illegible] 1023, kwoty [illegible] a 14 zł, za który płaszcz [illegible] 14.320) [illegible] Henryk z [illegible] (wpisane [illegible] kwocie 31.923 zł.

Hepner - Anczowski (relikwie)

Ad capellam Consulum Szulcovianum de latere Cibarii in ecclesia nostra situatam ad meridiem Dominicus Hepner medicus scabinus voluntati parentis sui obtemperando reliquias sanctorum in duobus urnulis (quarum prima Excellenti Martino Nicanori Anczowski a Patre Michaele Rugio Congregationis Oratorii S. Philippi Nerei Presbytero cum charta pergaminea de data Romae 1635 die 5 junii, altera ab eodem Patre Paulo Hepner, consulibus Leopoliensibus (ten ustęp Piwocki acz fałszywej tłumaczy) cum simili instrumento, itidem Romae anno eodem die 18 novembr. donata erat) de domo suo lapideo in circulo civitatis sita solenni processione transferendi et in altari ab eodem Paulo Hepner parente suo in anno 1633 extructo reponendi praevia revisione ~~fol~~ facultatem obtinuit. (Następującego dalszego ustępu P. nie ma:) Ad hanc revisionem deputati juxta tenorem instrumentorum invenerunt in prima urnula S. Joannis Praesbyteri et Martini partem vertebrae, S. Evelli Martyris digitum, SS. Sylvani et Mauritii Martyris costulas. In secunda SS. Jonati et Flaviani Martyrum crura, S. Theodori Martyris cruris medium, S. Justi Marti medium brachii, Juventii M. costulam, Notabilem, S. Joannis, S. fortunati, (Mart. Aidem brachii medium, SS. Evelii Quirini, Calistrati) Prosymi Martyrum, Perpetuae Vir. et M. digitos et Candidae V. et M. sanguinem in ampulla. Dalej szczątki Arseniego męcz., Symforiana, Bonifacego. Hae sanae reliquiae in eodem altari in cellulis affabre elaboratis conditae &. Józef. dodaje podanie, że pewna nabożna niewiasta miała sen, iż te relikwie, już od 10 lat w domu Hepnerowskim złożone (za przywilejem papieża Urbana VIII danym Hepnerowi odprawiała się u niego msza św.) jeśli nie będą przeniesione do kościoła, to dom spłonie. Jakkolwiek je przeniesiono, przecież obrota gwałtem w domu wielki pożar: eadem lapidea grande incendium sustinuit, cujus vestigia etiam modo in lapidibus quoque solidis patent.

Józ. pod r. 1643.

Benedicti Herbesti Neapolitani
Orationes Ciceronianae et explicatio
1560.
(Leopoli, ubi ferè triennium artes
honestas scholasticam iuuenututem
docebam, a Gregorio & Andrea, quos
mihi Sambor amicus genuit, plu-
rimum adiutus) str. 7
W str. 156. Trium Cic. epistolarum
explicatio - zostępem dedykacyjnym
clarissimo ~~[illegible]~~ Leopoliensis Urbis
senatui.
Vidimus enim nos vidimus, Senatores.
quanta cum animi alacritate, quanto
cum audiendi feruore tum ad comoedias
latinas audiendas tum ad publicas de-
clamationes auscultandas urbis
huius incolae conueniebant (164)
Hoc autem eo maiori praeconio dignum
est, quod etiam illos, qui Romanum
vix primis (ut dicitur) labris sermo-
nem attigerunt, Comoediarum specta-
tores habebamus 167 (wypisywa, że uczniowie
grywali komedye)
Quoties tibi Hieronymae (Zagała) publice

GRAND HÔTEL
Palais du P^ce Czartoryski
Cracovie.

Quaedam fabulae ac declamationes profluentes in theatro lacrymas excusserunt? (165) Równy mu był Martinus kolega jego konsul. (na boku Martinus Nota) Wielki dalej Szymona z Brzezin (165) jego sanvi eloquentia pomnożone by były saxum non hominem. Wspomnieć dalej Alberta Smigelina i Mart. Bylina.

Wielki opiekę senatu nad szkołą i ich udział dla postępu nauk 166.

Życzy uciechy, aby je Bóg ab hisce quorundam improborum continuis turbationibus liberiorem faciat;

podnosi, że wiersz jego ~~[illegible]~~ pisany do przyjaciół wystarczył, aby go bez protekcyi mężczyzn, celebrowanego przyjęto na rektora szkoły 168

Mówi się, że didactrum od rodziców trzeba było wydrzeć (sic exigitur non dicam extorquetur, że chłopa od uczenia odpada) 166.

9

Iwan impressor Ruthenus

Spór ze stolarzami o sporządzanie przyrządów stolarskich do drukarni.

Ac. 1573 p. 28

ArML V. 9.

Charakterystyka Józefowicza.

Piwocki przełożył i wydał tylko częściowo Józef. Manuskrypt J. rozpoczyna się od r. 1614 a kończy z rokiem 1700 — Piwocki zaczyna od r. 1634 a kończy na r. 1690 — brak tedy całych lat 30. Nadto przepuszczał P. bardzo wiele ustępów lub pozbawiał.

Józ. jest bardzo ciekawem źródłem specyalnem do lwowskich rzeczy. Sam Lwowianin, potomek mieszczańskiej patrycyuszowskiej rodziny (syn Stanisława Józefowicza, którego brat Jakób był medykiem we Lwowie; Józefowiczów była kamienica w rynku t. z. Wojszowska) ma wiele pietyzmu dla swego grodu ojczystego i dla stanu z którego wyszedł, czuje jego krzywdy i upadek, dumny jest z jego świetności dawnej, którą z pewnym rodzinnym zapałem podnosi.

Józef. znał Acta Consularia, i to jak widać, obszerniejsze i zupełniejsze, niż te, które w oprawnych rocznikach zachowały się dotąd. Innych wdaje się działów archiwum miejskiego nie wertował. Zna nadto Józ. archiwum kapituły i akta konsystoryalne, a oprócz tego i archiwa innych kościołów lwowskich, osobliwie klasztorów. Na marginesach manuskryptu cytuje źródła, co Piw. nie uwzględnia. Nadto czerpie Józ. z historyków innych, jak np. Kochowskiego, Załuskiego (Listy), Piaseckiego itp. — z rękopiśmiennych źródeł ze używa Pirawskiego, Skotobiszewskiego.

Interesujące są epizody, legendy, podania &, czerpane z ustnych opowieści i tradycyj, przy których nie omieszka dodawać na boku: Ex relationibus, ex traditione.

Kodeks B. Ossol. z którego czerpałem, Nr 3194, przepisy-

wany jest kilku rękami; ~~w~~ źle odczytany, bałamutnie
opracowany, i nieliczbowany. Nosi tytuł: Leopoliensis
Archi-Episcopatus Historia ab Anno 1614 ad
obitu Joannis Zamoyski Archieppi Leop. per Joannem
Thomam Josephum Leopolien. Canonicum ex Actis Au-
tenticis et Historicis per annotationes annorum collecta.

Zatarg z Pruchnickim.

Józefowicz pod r. 1624 opowiada obszernie zatarg miasta z Pruchnickim, zgodnie w najważniejszych punktach z Zubrz. Venerat Dominica vigesima quinta post Pentecostes qua personae expressae pro excommunicatis ex ambona declarandae erant... Rescivit cito quod publicum futurum erat Magistratus Consularis et hac eadem Dominica ante lucem sub poena marcarum decem vocata in curia urbana et suburbana plebs armenis ac ruthenis schismaticis (quamquam et hi cives erant) adscitis, futuram die hodierna iteratam iam excommunicationis publicationem ipsis nuntiavit ac ut eandem impedire possent ad tumultum et vociferationes in ecclesia circa denuntiationem faciendas suasionibus sui concitavit. Suscepit facile semen malum ager improbus ... Praedicabat verbum Dei in loco suggestus Mathaeus Varsaviensis e Societate Jesu zelosus praedicator, cum ecce praeeuntibus sibi Erasmo Sixto, Martino Campiano signiferis plebs armatis satellitibus mixta, primo paulatim ecclesiam subintrat, deinde turmatim foribus patentibus irruit aream chori majoris complet suggestum circumstat... Stetit ancps in ambona... brevi concionem, cum nullus ultra audire vellet et postquam loco suo cessit, Stanislaus Trochius vicarius Ecclesiae intra cathedrae ambones jam latitans obedientiae memor et mandatorum diligens subito pulpitum ascendit excommunicationem latam esse in personas Consulum scripto expressas clara voce populo denuntiat. Poczęł się krzyk groźny, tumult i wołania: Macte, occide, in limine Ecclesiae caput nefario poponi resoca! Brano się do szabel — ledwie starzec praepositus ks. Józef Przeczkowski łagodnemi słowy tłum uspokoił. Miasto zakazało studentom szkoły brać udział w ceremoniach i śpiewach kościelnych, służom kaplic fundacyjnych i organistom zakazało spełniać funkcye pod karą więzień. Pruchnicki rzucił interdykt na całe miasto i na Malechów i Zubrz, jako majątki konsularne. Ostatecznie miasto wygrało: Cum ecce interveniente Nuntii Apostolici Joannis Bapt. Lancellotti, transactione praemissa effectum suum non sortita, damnosae litis

tela ultra protendi coepit. Auditor enim Nuntii Aemilius Alterius JU. Doctor, causam hanc ex appellatione per Consules interposita judicavit et ex rationibus coram se productis male judicatum, bene appellatum per provisores sententiavit, excommunicationem nulliter latam esse declaravit, interdictum relaxavit.

Józef. Pod r. 1624.

Marcin Kampian.

Podczas zarazy w r. 1623: curam infirmantium seu jam contagione pestifera infectorum, dum caeteri recusant vel mortem a tergo ~~et~~ a fronte et latere persequentem fugiunt, suscepit Martinus Novicampianus Consul medicus. (Habebat tunc proconsulatum Civitatis Bartholomeus Uberowicz...)

Józef. r. 1623

Zapisując, że Kamp. pożyczył miastu wówczas 1800 zł sine ullo onere bonorum civilium woła: O virum vere Martinum! qui tot indigentes liberalitate sua quasi veste contexit nec viventes vivere sine auxilio nec morientes sine obsequio decedere passus est! Quamquam et Civitas redeunte aura salubriori gratam se hujus munificentiae exhibuit per dimissionem spontaneam villae Skniłówek nisi quod haec ipsa ex bono opere orta gratitudo in turpem vecordiam transierit multorum jurgiorum fomes incendiarius existens, ut inferius parebit, ita nimirum omnia mala ex bonis initiis orta sunt!

Ibidem.

Pro his tamen tantisque meritis (kaplica, ratusz, mury miejskie, Mons Pietatis) probra ac improperia multa infrita, post mortem sui estimationem ac virtutis praemium tulit.

Idem pod r. 1629

Kapinos i Gulińska.

Annum hoc 1632 claudat tragicum Exemplum, quod hoc anno in nostra ~~cite~~ civitate evenit, iis in cautelam qui vovent et non servant promissa sua Altissimo.

Fuerat in Civitate virgo quaedam nomine Dorothea Golińszczanka, quam Parentes praematuro fato extincti in aetate tenera divitem tamen auri, argentique et praetiosae suppellectilis, unicam haeredem bonorum suorum reliquerant. Aderat virgini et egregia oris venustas, sed maior castitatis amor, quo accensa, spretis multorum juvenum nuptias suas ambientium, mundique illecebris, ante decimum sextum aetatis annum perpetuae castitatis votum solenne emisit, quod in manibus Archiepiscopi juramento firmavit. Servabat intaminatam virginitatis propositum, insidias orti, blandimenta procerum, cupidinis ictus victrix sui contempsit, per annos 20 ultra, orationibus assiduis, mortificationibus, jejuniis et vigiliis famulata Deo ut Judith cum magna Civitatis solatio, aedificatione, pietatis morumque idea. Invidit hanc inusitatae virtutis gloriam, osor virginei candoris famulantium Christo immanissimus hostis, Zabulus; levique et lenta tentatione, cum non posset magna quidquam lucrari, irrefragibile castitatis intentum adortus, facile superavit; videlicet occasiones ad convivia ineunda, ad politicas ~~cons~~ conversationes, ad familiaritatem, notitiamque hominum, virgini jam quasi non redituraae ad saeculares delicias ideo liberius lascivienti suggessit, cogitationes, ponderationes animi, deinde desiderium matrimonii, primo pedetentim deinde ardenter installavit. Aderat praeceps ad malum occasio, Kapinos quidam, Magister murarius, aeque dives, ac in rebus agendis dexter, sindicus Conventus Leopol. Bernard. amore ipsius exarserat, eamque de proposito servandae castitatis ad nuptias secum ineundas pellexerat. Tum virgo dulce venenum corde concepit, et quae per annos prope triginta obligata virginitatis velamina a proposito dimoveri non poterat, jam mutat animo, jam scientificos confessarios sciscitat, quomodo votum valere possit? quod nondum 16tum aetatis annum attingens temere emisit? quod annis prope 30ta egre servavit, servare ultra non possit? nec velit? Ita et hic evenit quam diu virgo illa voluptatis ellicia constanter

./.

vespuebat, tandiu secusa a casu et supra se ipsam et supra naturam victrix evaserat; portgnam in mentem et cor flammum amoris admisit impetens sui extitit. Invenerat quondam confessarium sive Confessorium, qui anxietatem conscientiae ipsius relatus est; votum illum ante annos pubertatis sine deliberatis, ne naturam factum (prout illa informaverat) non valere, essere essegue nullum asseverans. Et bene quidem et juxta juris dispositionem in fundamento concilii Trid. declaraverat, sed forte vel illa virgo veritatem suppressaret, vel ille Theologus se ad annos subrepentes aetatis maturioris non retulerat, in quibus constituta virgo toties votum ejusdem castitatis innovavit, quotiens pro illo servando mortificationibus tot annis perpessis ut supra dixeram laborarit, totque subsecuta propositis sive alia orta (si primum illud erat nullum) multoties renovarit. Recurrit itaque ad Archiepiscopum Pruchniccium pro finali resolutione. Ille mutationem tantam animi, dum per suadere constantiam mentis cartae non potuit, Romam remittit pro dispensatione. Placuit itaque consilium; recurrit ad sedem Apostolicam, exportat rescriptum in personam ejusdem Archiepiscopi, insuper informativis clausulis prudenter reportum, ut veritate comperta assertionum, juramento corporali comprobandos, votum illud ante aetatem legitimam sine deliberatione factum irrumtaret virgini supplicanti et ad matrimonium facultatem impertiret. Admittit judicijs virgo monetus publice ab arbi, praesule ut se reflectat quid agere intendat? ne se perjurii et non servati voti coram Deo et hominibus noxam involvat, ut juramentum matura recollectione prescriptum adimplent. Se, nec mutandi propositi prioris virgo se paratam ad juramentum explendum dixit. Ergo jurat. Dispensatus ad matrimonium, recedit domum cum sponso velisti dispicta, et nuzzaris terrestri copulanda fatalitas Exoriae? castitatis servatae horum, thalamum nuptialem meditat. Parantur nuptiae nuptiis notabili. Venerat dies, signata dies quae virgo pro benedictione ut moris est, ad imaginem B.V. Mariae in Salesia nostra pridie orta altare flexis genibus provolvit, missam pro suo felici successu audiatura. Et ecce ab ipsa musica luctus venit. Cantores enim sive per errorem sepulchralem Dies irae ac intonant. Stupent adstantes, alii subridunt, alii indignantur! Sequentia dies convenient ad lugubrem matronae momentque virginem instare tempus assumendi nuptialis ornatus. Annuit illa et dejecto virginitatis velo praeciosam Crocotam actui nuptiali idoneam induit, periculum grande inter fenestras positum inspicit: et ecce super eam manus Omnipotentis Dei subito, subito enim in praecentia

multorum retro protrudit, in terram invisibili manu dejicit, toto corpore contremiscit, spumantibus faucibus, ingenti tremore ac fremore in singulis membris corripit, ut adstantes non juvare sed flere, fugere, orare vindicantis numinis clementiam cogerent. Sic per dies duos, per noctes duas, sine voce, sine visu, sine spe salutis, cum cruciatibus vehementibus colluctata Cytharam nuptialem in luctum convertit, poenam forte temporalem hic ad exemplum multorum perpessa ut vitaret aeternam, corpus suum coelesti sponso integrum et animam illibatam servavit.

Hoc tamen valde mirandum est, quod dum fercula praeparata, hospitalibus, Religiosis etiam Reformatis novissime civitatem nostram incolentibus ut Deum orarent pro Virgine oblata fuerat, insapida erant, multi ex iis infirmitatem contraxerant, et etiam ossibus gustari adherentibus suffocabant.

Haec ex manuscriptis Patruum Reformatorum Conventus Leopoliensis fideliter annotavi.

Joannes Thoma Josephovicz

Leopoliensis Archiepiscopatus Historia

Pod rokiem 1632.

List Kuśnierza Adama Krauzowicza.

Mnie wielce Mci Tarkani Panowie Cechmistrze, tudzież i WWMściwi mili Tarkani Panowie Bracia.

Widzę ja to bardzo dobrze, mili Tarkanie Panowie Bracia, jakoż wielkie Zniewarki niektórych Panów Braci, którzy niezbożne nastręczają i nastręczali chcą na Was i Elegiive moje, rozumiałbym ja tak, jeżeliby oni prawdziwszy niż sami sami gwałtu raczyli mnie zamordować, a ubogiego mego, które mi się przygnało, zamordować go kazać, żeby zaś bardziej nie śmierdziało, jako się pogniewamy razem między sobą Kalaé, gdyż ja lubom to był przy niecnotliwych ludzi udany do tak Pana Wielkiego, którego WMć dobrze wiecie, co za Pan wielki i możny, pozwolił mnie ubogiemu zgorszkowi, że nieżyczko to co się stało, ale gdyby był chciał i dużo z cięższą rzeczą przy mierzmiśli, tedy nie wiem, któryby mnie się był tego wyprzmiał, a lubiby się był gardłem takiemu przyjacielowi, któryby się mógł był tego wyprzmieć, tedy by był nie nie vetował z tak wielkim Panem, bo by musiała być jawna rzeczy prawda a mnie niepravda. Wprawdzie powiadam to, gdyby mi to było niezgrzeszyć z trzeciej niewinnością panem obrzydliwością WMciu było, by mi było chyć do ostatniej kropli, bo o żebranym chlebie, jeżeliem był stanął Kościu w gardle, miarowicie z tym, którzy mnie z niedawna nieuczciwie podali. Jednakże, lubo to było niezgrzeszyć na mnie, nie pierwszym był ani ostatnim jestem; na wiele stoi, aby ich trzeba dzisiejszy razy Karaé łapiej, aby mogli dzisiejszego nauczyć, którzy przy ostatniej nieuczciwości gotujcy a nie widzieć WMć tego do nich tylko mnie. Jednakże mili Tarkani Panowie Bracia, proszę ja WMciów, miarowicie tych, którzy WMciu następujecie na mnie, abyście mnie WMci zamordowali: gdyż jeszcze pytać czynie tego niecić, gdyż się to nie teraz dzieje, a com komu winien, tom się nie gotów sprawić ze wszystkiego, miarowicie z tego pana trzeciego, ogłi też tego pana niedzielnika, który mnie niesłusznie wrócił za kołdrę, za gazdarkę, nie wiem, z kogo to ma, że tak mądry, trzebaby się u niego dowiedzieć, co mi chciał przed ludźmi takiej zgotować, nie wiem za co i przy co, nie co mam świadectwo. Prawda jest, że go tam ostatek potkał u mnie, ale przez bardzo wygumienie WMci jakiem Krzyżakiem, lubić to on widzi, że ja żołnierzów napowiedź na niego; jeszcze ja mam rzecz za tarczą Bożą, gdyż je tam opatrzy, że mnie musi być sprawiedliwie za jego niesłuszne wyrzucanie o mnie, a kto go na to nawrócił, mógł i tam być przy tym. Jednakże ta przyczyna zniewagi tego niedzielnika. W niektórych moich pewnie trzeciego przychodzi do szeladnika mego, żeby mi dał na burtę, on jako ubogiemu, kaleką, który się przy mnie bawi, żadnego wsparcia nie bierze ode mnie, tylko z chleba, co mi dano czasem przyjdzie; kiedy mnie widzą nie mogą, czasem też gdzieś, kiedy mogę, kiedy się jaka drabanina trafi, a czasem też kiedy i kilkanaście niedziel zbiegła nie widzę; tedy ja patrzę na jego niezgrzeszone kalectwo, trzymam go tak za z inną Boże. Wtym on wyrzucając się im: mili pp. trzeciego, będzie WMci Tarkani na mnie, jako i inni pp. trzeci, przez Greka, gdyż widzicie moje niezgrzeszenie i moją uczciwość. Atoli przyjaciele moi ja zdrzy, prawdziwie mi to, że mnie pp. trzeciego turbują, chcąc konieczne, żebym im dał na burtę; jam też mu tak odpowiedział: ów to trzeci za trzeciego

tary nie tarkari na was i ciężarem by wam mogli dać, potrzeba na drugą ułomność, nie żeby brat do brata. W tym mówię do niego nie frasuję się o to, jak przyjdą po kolędzie, to ja im dam, co się będą kontentować, żeby nam dali pokój. W tym jakoś w święta chodzili po kolędzie, nie zastali mnie. W tym na same nowe lato przed niejakim przykrym dniu tragedyi, zaczęli zastali JPP. żołnierzy z napijającymi się i mnie zgrzmi rodzącego u stołu. W tym przemyślawszy mi morgę rzekę, za czem ja im podziękował, prosiłem ich, żeby nie dzielili, niechcieli; pytałem się ich, czy potrzebują czego do mnie, przydali, że nie potrzebujemy, sam mam trzeba do tarczycy, a czeladnik mój u pieca siedzi. W tym stoją, nie siedzą, nie mówią nic, ni do czeladnika ni do mnie. W tym żołnierz jeden cicho do nich mówi: czy brać przyjdzie go? Ten nam tak do przydali: my go brać nie będziemy ale przejdziemy takiem, co go ugnie. On znowu zaraz do nich: zejść i zy, mam go po nich. Odpisz ten p. młodzieniec: WMć panie bracie o tego nie należy. Znowu żołnierz mówi: należy, bom tego się z mięsta. P. młodzieniec rzekł: mogę być; on zaraz powrócił się do izbie do niego, jam go usłyszał: Stój WMPanie, nie czyń WMć tego, nie to WMci potym; potym i góra przypada nie dolitery ich brać. Dopiero ja wybiegłszy do niego trzymam go za dyrę, mówiąc mu te słowa: Trzymaj to dzieg, animuszna śmiałko zdarzyć się żołnierzami pijanymi a rzeczą, a tym; bać było do czeladnika, siedziało pijanych, zgrzmi się go nie było, ta sprawić coś miał; potym mu inną mówię: czy nie tabliesz na przyszłą grzeczą, coś tam traktował przed ludźmi, że mi się nową grzeczą; czyt jano, uprosiwszy się ich tego, tam przez tamten należy; potym panie odkazujesz mi na ulicy nie uczyście, jam ci tego nie życzył, ale mi to za ludzie powiedali, co słyszeli. W tym uważcie mi WMć mój Panie Bracia, kiedybym ja tego jemu należenia chciał być, co widzę, ten ja na niego żołnierzy naprawił, kiedybym ja był mógł ich wbić żołnierza na niego naprawić, tedy byłbym był pierwej dziwo któremu, a sam przed domem, tedy on był pomarł, jak te żołnierze naprawiły; tedy byli nie duch i proch padł na niego, abom ja jego nie chciał dać bić, nicuł przed ten trwożny, tedy z nim był, jak przyjdą komendami wrócać, tedy się i mało mnie nie dotkło, tedy tedy mógł podziękować, com go obronił, co się nam mało dotkło, to mnie jeszcze kontentatem na Karnich publice, żeby barzy mnie nikdzie brnami. Ale ja ufając najprzód łasce Bożej, a potem łasce WMciów, jako Braciej i że mnie nie zechcecie tak kontentować, ale raczej uczynicie mi dobrą sprawiedliwość złego nieuważnego młodzieńca, gdyżem ja nicuł tej wbić Księgarze uskarżać się na tego młodzieńca nim się ta tragedya stała, i potrzeba było tego zdarzyć, bo gdyby mi tej nie było sprawiedliwości, tedybym ja siedział, jakbym i dziś potrzebował złego nieuważnego pachołkiem. Potym się pod zgodą regum WMciami dzieję.

X) Oskarżony był o sprzeniewierzenie tuzat złotnicze zgrzeb Andrzejowi Potorlinowi, stanowiła kilkadziesiąt, ale stanowczo się to na jego wiedzy czeladnik skarb. do tego dowodu się akuzya oblicza. Wyrok nie, że sam list pisał.

AC. zg. 1660 p. 85 L.

Leo Lorencowizowski

Civitas vero Leop. anno eodem (1619) ex inopinato casu pro consulis sui Bartholomaei Ubermisz primo mesta postea leta facta extitit. Omnibus ille officiis et muneribus Civitatis digne et laudabiliter perfunctus, comulari dignitate (quod praemium bene meritorum civium in urbe habetur) ornatus, primo processu latus sui turno, officii putative memor, violentiam publice in civitate factam Nobilis Niemierzyc cujusdem ex districtu Kijovien. conjuriti judicii ut vulgo vocant, edicti invocato officio castrensi ac nobilibus juxta praxim in viridi observantia hactenus usitatam ad instantiam injuriatorem judicavit in eumque quemquam reum pronve ex rationibus favorabilibus sententiam libertatis dixit. Obstinatus tamen in malo nobilis pauli post pro beneficio male officium reddidit, indulgentiam culpae in vindictam convertit. Lucubrat in vigilia St. Jacobi Apostoli in villa Skuhorek Hospitalis S. Spiritus portum tantae suae, securitate publica tutus pro consul, et ecce adest pulsatque fores Curiae alium se similans, hospitium pia humilitate implorando, nocte interempta orto, decim famulis associatus. Insultetus Dominus Nobilis is de mandato Domini intra domum admissus, providentiam sibi obviam ac ad hospitalem mensam invitantem provocantem, primo obviergat, ac subito armata manu agressus adnutis adlatus ferreis protectibus identicum imperat, in equum prosilit, legatum manibus subtusque pedibus citato cursu, non habito grandaevae aetatis respectu per dies quinque noctesque in, somnes, in longinqua abduxit. Pervenit crebescente die rumor hic in civitatem quae pro vindicando Provinciale suo sollicita, cohortem militum ejus Gestarensem ducem eum, dumque tunc palatinum Brzelaviensem impetravit et Joannem Julium Lorencowicz patritium secum pro retinendo sibi captivo provinciale expedivit. Cucurrit ... moras quas, vis rumpens cum sociis Julius, fugientemque cum civi suo, eos Nobilem tribus milliaribus post Zurbaviam assecutus provinciale ex servili compede liberavit, violatorem vero juris publicae ac judicum eisdem vinculis constrictum cap, tivatis omnibus fuit cooperatoribus, Zielaviam reduxit officio quae centrensi judicandum relegavit, provinciale libertati et urbi suae restituit. Laeta civitas aspexit senem redu, cem pro justitia et juribus suis multa innocenter perpessum, ac eundem in afflictione solari cupiens, usubructu lapidem supra libigrendium civile ad extremae vitae tempora, tum tum et advocatiali officio pro hac anno decrevit; filiumque ipsius minorennem ad fundationem Lojecianum admisit. Nec

minus se gratam optime navatae operae Julio Lorencovaris
eadem civitas exhibuit, praeter enim solenniter et publice
in praesentia omnium ordinum suorum et nationum gra-
tias in curia actas, more civitatis Romanae antiquo ob
civem servatum Coronam Civicam palam ipsi obtulit ac
eandem in capite coronati leonis in columna lapidea
ad praetorii gradus cum insignibus Regni et urbis ex-
cubantis nomini ipsius ad perennem posteriorum memoriam
insculpsit, lapidem in meditullis civitatis cum omnibus
emolumentis ad decursum 20 annorum contulit et ab
omnibus privatis aeque ab publicis contributionibus ex
civium omnium assensu plenarium, etiam cum posteris,
libertatem.

Józef. pod r. 1619.

Zuzanna Ostrogórska.

Hoc anno 1626 ecclesia parva, verius capella Sti. Marci dicta in monte Kalesza Góra per Susannam Ostrogórska Civissam Leopol., Marci Ostrogórski scabini Leop. uxorem ac confraternitatem Rosarii solido latere extructa est, fundisque aliquot adjacentibus dotata capellanoque ad peragendum Divina provisa.

Józ. p. r. 1626.

AC. gr. 1618. t. XXVII

Melchior Szulc Cantoryi: Jan Alembek zyskał na rynku o Szkoły Wiejni; ale tam wyjdzie bardzo pospolite, jakim autorytet mają. Stoją na poprzek drogi miejskiej. „ Herbiciny it — czyngs — jnes p pisarz ziemstwa i mieszczy pektorem ze Jhmire. Jhmire widzę zgoj stoją, na czyli wpisali pektorem. Gdy potem jest na stanie artykuły; pektor jm. Rafe. rendey (Jan Krzysztofowicz) czytał: to wolę pektorem Hermid, zawsze p Jagiełło. Jakiś opad ich mierze. Nie trzeba tego jest; jest debet K. jm. o tem! i powod jmp. referendarzowi debet K. jm. Gdzieby powiedz, że jest pilnie debet jego. rezygnie i że nie chcemy o Jhmire tylko ich przyjmie o K. jm. a tej o przedmiejscu nie chcemy bez nich (jmiesz) nas ale upp. ulatty wdajo, te cesimy o mil 500 zł a mogą tedzie tak we 200 zł a tego nie 100. Jmpch zaraz powiedział: aby tego nie pokazujemy i pozimy nich ani pozwijo zami: a potem nigdy było bilet ulatty, niedy tolerami nigdy p Cetrowski bilnem na dom. Jmpch mówi: Panowie rejcy, odpowiedz to publi zniku a pozwijo ani dzyś: a nie Hadzie ciężkie na ubogie przedmiejscy. Nie pozwolimy ty nami z dni, mili p. Ostrowski, a p. Jmpch mnie przyjmie z dom d nabo: Było tam niebyło wdami tyli: abym pułe nigdy stoi. Conferri mieszkamy zamiłe ty, ethiys i Jakmiś grei rzymski (pektor).

Justyjski miejski Hemidan Cerasinus odpisze o tej Jmpchy i rzeczy kery jmnie pocznie czytes.

Pozwijy Jmpch jego ch. rejcy, i pozwijo ich do wiz, pozwijo o publ. zemi. Ustawy, ze go nie zarzyblaje Andrzej Frankowski i Letowa Hemidan Jakiemski i nima ulatty: umiast kery zmiesi stoją na 15 dni rejcowie i 20 grzywien. „ P. Jmpch pozwi miejskiej, gmin ich wielkiej pleszytego gmdmiejscu i stolicy sądzy." (Cp. 1955, 1977)

Wasimo z tym ycie pozwie judicii emptiuit i obrus opozycji stanął, kiby obiej bez dmiejscu, skoro gotów ulatty jest zemiejscu wdy stolicy Cmiesky, za p ich mieszkaniu pozwoleni mogą mieć Krzysz. Szyrma. Wil Szymek III odwrotnie krew pozwi imieni wnde radziecky. (Ex recensitate civitatis Lapidis, tanquam primitivae Regni et inveteratis bonorum obsidiae.)

AC. gr. 1618 t. 1958 – 1962.

Albert Miaskowski dwor. Król. i Baltazar Brodecki dwor. Stefana Potockiego Pisarza Poln. Kor. obwiniają Bohd. Donowakowicza samoż. arm. „iż oni mając zlecenie sobie i rozkazanie od JW. Pana Miłościwego żeby dowiedziawszy się o rzeczach i o pieniądzach panów wołoskich w mieście Lwowie u bogatszych będących, nie zamknąwszy przeczytawszy, temu zleceniu i rozkazaniu dosyć czyniąc, dowiedziawszy się o rzeczach i pieniądzach Wielm. Margety Domny wołoskiej, matki hospodarskiej, Bałyki hetm. ziemi wol. i metropolity wołoskiego rzeczach kościelnych, u Kamienicy wyżej pomienionego Bohd. Donow. w sklepie przez JW. p. Stan. Żółkiewskiego wojew. Kijowsk. hetm. poln. Kor., także WM. p. Mikołaja Daniłowicza podskarb. nadworn. zamkniętych i poprzeczytawszy — znaleźli pieczęci poodrywane i zdarte. A. C. zr. 1612 p. 371.

Król Zygm. III nadaje protektorów i opiekunów potomstwu Zach. i Jurka Jwasz., (Sprawa prawa) jako protekt. Jerzego Mniszcha wojew. sandomir. starostę lwowskiego i Alex. Chodkiewicza, hrabiego na Szkłowie wojewodę Trockiego, ~~jako opiekunów~~ A. C. zr. 1612 p. ~~78~~ 373

Scholc = Wolfowicz.

Joannes Wolphowic senior Consul Leop. de familia Baronum de Wolffowitz ut extantia originalia Caesaris Rudolphi II in Arce Regia Pragae Die 14 mensis 8bris Anno 1595 et alia testant: Diplomata postquam Baptisterium in medio ecclesiae super sepulchrum a se structum valvas majores secto lapide altaria duo SS. Trinitatis (nunc est B. Cantii) et Cimborium alio translatum et ut infradicetur extruxisset alabastrino lapide; citatam hanc Crucifixi imaginem effigiari ac in cruce conos Ecclesiae pungentes elevari curavit.

Józ. pod r. 1663. Dalej szczegóły o cudach tego Krucyfiksa.

Anna Szymonowa Tomaszewiczowa

Jej pamiętniczek w tom XX Jud. Lw. p. 167–170

córka Śmieszka (bednarza), bez wychowania i wykształcenia), dorabia się znacznego majątku, wydaje córkę Annę za patrycyusza Stanisława Kraizera, a tegoż dwie córki (wieszczone) a swoje wnuczki za dwóch znakomitych swego czasu Lwowian ~~do~~ konsula Szymona Alexandrinusa i ~~Jan~~ Ławnika Jana Łukaszewicza. Syna ma jednego tylko Andrzeja Szymonowicza, (zwanego po lwowsku Endrysem), z młodości lamparta, później lektorzyślnego i marnotrawcę, za którego płacić ciągle długi, i któremu też przy śmierci wytrąca z jego schedy wszystko co wziął za jej życia, tak że go niemal za schedy kwituje, o co długi proces z mężami wnuczek. Syna wysyła w r. 1560 zagranicę do Norymbergji, sam powiada, że „ex mandato matrono był obediens extra regnum ~~ale~~ acz nie na rozkosz zesłany." Staruszkę będąc miała znać wielkie poważanie, mistrz Szymon i syn jego poeta są jej przyjaciółmi, (Mistrz Szymon jej kuzyn, jak ona powiada swach, bo się ożenił z Katarzyną wdową po Zygmuncie Postrzygaczu, zdaniem także Śmieszkówną); pozwalają jej mieć rodzaj kaplicy u siebie w domu, gdzie się spowiada i Sakramenta przyjmuje i gdzie X. Olpner mszę św. odprawia. Skarga jej domowym przyjacielem — oto jak list pisze do niej:

tkiej modlitwy me WM. zaleć i pani Katarzynie i innym przyjaciołom (sic). Nie wiem, jako
się tam zachowuje. Jędrzej przeciw WM., chlebojadca WM., boję się, by w czem WM. przykry nie
był. Niech zna dobrodzieja, radzę mu a wdzięcznością ubóstwa swego i cnotami niech podpiera. Na
jego potrzeby niech X. Balcer bierze u X Vita. Zapłać WM. Panie Boże za wszystkie te ku
mnie dobrodziejstwa. Z tym się modlitwie WM. pilnie zalecam. A Panu Bogu i Pannie Mariej
polecam WM. Dat w poniedziałek przed św. Helżbietą, zamę wdową. Której WM. przykładów
świętych, wdową będąc, naśladuj. Anno Dom. 1566. WM. sług i ojciec duchowny Piotr Skar-

Andrzej Szym. o matce „żem jej zawsze deferował i prosił, żeby nie miała serca złego do mnie, gdyżem się nigdy w tem nie czuł, czułym jej miał dać najmniejszą przyczynę do gniewu, excepto że się była na żonę moją zgorszyła, z którą rozwieść mnie chciała (320)

Magnum vectigal parsimonia.

Andrzej: Świadomi po wielkiej części ludzie cnotliwi na różnych częściach świata skromności [illegible] nie zawiedzion, mógłby

ga C. Ł. (Trad. Jur. Liv. XX p. 117, 118.)

Andrzej
W staroście Szymonowej (Alexandra, Stanisław Anserinus. Silvinus jej brat (ob. Not. I str. 69.)
obszy jej Szymon Tomaszowic był rzymskim (clarius) zmarł r. 1547
Syn przeżył mój „ś. pani matka pisać nie umiała." (XX 221)
Umarła 1593. Ojciec jej był Mikołaj Śmiach, matka Agnieszka.

Syn Andrzej pisze o niej: „Moja wielce łaskawa Pani miła Matko! Słuszy swoje powinności zalecamy łaskawości W.M. na wszem prosząc od Pana Boga jako sam wiele tak też i W.M. niemi życzy. Najprzód Pana Boga, tudzież W.M. wielce dziękuję, że W.M. on gniew zadziałany mnie łaskawie przebaczyć raczyła i mnie jako swego syna marnotrawnego zeń w łaskę przyjąć raczyła, czego aż ik ja tej klęski Bożej, bytnością swą wyrządzonej nie mogę W.M., wzbyć Pana Boga za dobre zdrowie W.M. prosić nigdy nie przestanę i proszę dla P. Boga, raczy W.M. jako mego gnadzego pana zdrowie swoje jako najdłużej na świecie sprzyjać, przeczy że do Pana Boga starania tak o wiele jako też o miłych dziatkach swych czynić chcę, abym je, gdy ze zdrowia a ze pomocy Pana Boga ~~dziatkom swym pomiarły jako zostawił~~ mógł i swego ciężkiego bogactwa długów mógł ulżyć i jako wola Boża, dziatkom swym pomarłym jako go; stawił, a ij tego swoim ostrej łaski W.M. prosił nie mogł; gdyż mnie stary ubóstwo długiej zbawiły, dla Pana Boga proszę, raczy mnie W.M. ratować.... (Owi o prawo 1000 zł.) f. 278.

Z innego listu tejże do matki: ... Dla Pana Boga proszę, nie raczy mnie W.M. ubogiego, srogiego złości swej miłosierdziu opuszczać, a tym niepobożnym testamentem od wszystkiego oddalać, gdyż pismo id. mówi, że domy i bogactwa nie mamy od rodziców, tylko że może bywa od Pana Boga spadkiem dana. Ale ja ubogi na tem ubożę jestem od Pana Boga stworzeni, wszakże nie wątpię w Pana mego Boga i W.M., że W.M. z miłosierdzia miłości mnie nadzieję nie wypuszczą... R. 1584 (f. 175.)

Na koniec radzi, aktory dzieci żywi, Szymona bime najłaskawszej ratunku i obrony w niektórych prawach jednania.

„Miłemu Szymonowi" wuja Szymona mówi o synu „twoja cnotliwa", abi z jednym mężem, który mówi żona: „dałem p. Simonowi za ubogi 500 zł dla ciebie twoje, który natrudześ na cię był, żeś mnie o to prosił; sprzedałam Hołubko (sc. 400 zł) a mnie jemu pieniądz biorąc ani widziała, tylko z płaczem na ratunek gospodarstwa (sc. Hołubko) tam z Szymon żyda długi na prośbę twoją odprawił tam pieniądzmi." (f. 288)

Syn twój, że mówi na matkę głupiego go: „Ojcu Twój umarł ubogim człowiekiem, ale po swojej śmierci, a bodajeś jest to twoje i Boże, tylko Krajczerowiczem odaj, am ci wybaczył..

citati: Łaska jego i kapłaństwo to wże moje, gdyby był [illegible]
także był dobre vestitus w nikmach: zmbach. Świadcy abita mojich de debitoribus
citati, z których jedni umarli, drudzy z Rzymu pielgrzymuje, trzeci pozbijano

List Sygnmna Mistyza do Andrzeja: Zdrowia i wszego dobrego Wm. życzę od Pana
Boga. Mój miły pani Andrzej. Pani matka żyła i pożegnała się jej i tak wzięła,
że przyjdzie ku zdrowiu. Słyszałem też to, że testamentum to odprawiła, coby było rzeczy
prawe pobrano nie poszło, a wszelki lepiej było, aby nie był; a wreszcie gdy to Pan Bóg odmienił
waszy, i tamci im Wm. przez które rzeczy, jako przez pana Świrzyka i przez inne przyjaciele
swoje, aby jej to wyrwali, aby one prawicy zamienione nie nie wzięła. A na ves jako na żona
miłującego małżonka swego, ojca Wm., z którego one prawy i zdarli miłego Boga do tego
przyszła, wtedyś ona, jakoś mogły Wm. pewnego takiej do niej przez swego anioła skazać, iż
nie masz obawy, iż nie masz obawy, aby je wbić przekleństwo nie zatrzeźwi i trudności, a
to uczyni, gdy tamu, któremu one rzeczy z przyrodzenia powinna, nie zamknie przyrodzonego
przykra i primatura. Trzymając tamte kiedy K'żony (aby ona nie ~~zamyje~~ zarzuty mnie
urlopka, a atem ja jej do mej nie mogę dojść) i ja nie zapomnę. Tandem vale optima
valve cupio. (List gr. 1582)

Sygnmnow berg dr. Mazanc. Andrzej.

List Stanisława Auscrinusa do Jadwigi Sygm.: «Miły Tatkowy pani Andrzeja! Aby Pan Bóg
Wszechmocny wtykł miłkach i przemiłach Tatkowych ran wiekuiste; i w cnotliwości pozbawiał naszych rodzicy wielu
wiek i do wiekuistej; tego najwięcej, a potem dobrego zdrowia i długiego panowania przeciw kapłanom, miłych na
Wmnie pozbawiał zmilcie a z przyjaciół chwalebnie życzyć Wm. jako wiele samemu. Dawno powiadają:
Una calamitas nunquam sola. A tak ja tu tego, który Wm. nie tuszy nie wiele zmiłu
dobrych przyjaciół wzięł przeciwnemu, nie do kogo innego ale pani do czego najbliższych rozgłosy
w wiem Wm. bolesnym, tego już nie ja tylko, ani ni pani zmiłka z miłości pani bolesnej
obaw z Wm., ale każdy tatkowy, coby ingenium i obyczaje Wm. bynajmniej był wiadomy, żałować
musi. (Zdaje mi się z testamentu matki, który przytoczył nasz pan, a który jest wypadł dla
nigo. R 1582.)

Jw. Jud. Cis XX g. 214.

Vevelli.

Principio anni hujus (1622) venit Leopolim Constantinus Vevelli ad Regem Sigismundum ab Imperatore Turcarum legatus, natione Italus, patria et ingenio ut Komerzycius notat Cretensis, foederis ad Chotinum percussi ex parte Osmani Lusditus (?) artifex. Is multo Musulmanorum comitatu stipatus praetorium consulare invisit rarus et non omnino gratus hospes praetioso Ottomanorum ornatu ac si scenico, quia antea aplerisque non viso stubam consularem complevit. Post amicae dextrationis officia gravem querelam ratione acceptarum et non solutarum mercium ad aliquod centena asperorum Turicorum millia ascendentium Strzelecciis (Krasowscy ad presens dictis) civibus protunc Leopol. nationis Graecorum intentavit ~~pod~~ indicari causam in sui Sophorumque ~~protunc~~ Orientis barbas prolixas mulcentium et cuncta asiatica sagacitate scrutantium quasi ase (?) donum ~~Jus~~ juris et justitiae Polonae postulavit. Praesentavit in eadem causa multorum Regni Senatorum compellatorias literas et ipsius Regis Sigism. mandatus ad ocyus (?) sibi praestandam solutionem. Miasto wydelegowało deputatów do obrachunku i rozsądzenia sprawy: Wolfg. Schola Wolfowicza, Pawła Hepnera, Jana Alnpeka, Konsulów; niemniej Andrzeja Toroszewicza i Aleksandra Galaretę. Krasowscy na podstawie ich dekretu zapłacili Vevellemu 24.800 zł 18 gr Vevellemu, który resztę im darował na pokorne prośby.

Józef. r. 1622.

Konsul Wenecki we Lwowie.

Z powodu śmierci Baptysty Vevellego, poddanego weneckiego, który był kupcem we Lwowie, Zygmunt III bona omnia mobilia et immobilia summasque pecuniarias certis de causis ad distributionem nostram jure caduco devoluta darowuje szl. Remigianowi Zaleskiemu z Otoka, za jego usługi oddane na wyprawie moskiewskiej. Przy przesłuchiwaniu świadków celem zbadania spadku pozostałego po Vevellim zgłosił się także Massari: „Ibidem personaliter comparens famatus Antonius Massari, Civis Leopoliensis obtulit literas a Bailo Venetorum Constantinopoli existente, italico idiomate scriptas sibique transmissas. Quarumquidem literarum in latinam linguam translaturam tenor sequitur: estque talis:

Nos Simon Contarini Consul(?) Serenissimae Reipublicae Venetae et Bailus in Constantinopoli.

Cum sit necessarie providendum, ut in locis ad quae Subditi DD. Venetorum et merces illorum pervenerint, adsit aliquod publicum refugium sive persona, quae in occurentibus casibus possit defendere et protegere hos eorum subditos et res eorum, sciamus vero opportere institui talem personam praesertim in Civitate Leopoli quae est Russiae metropolis, quo frequenter, prout intelleximus, mercatores subditi nostri deveniunt, maxime e Candia vina et alia deferentes. Quam ob rem instructi bene a quibusdam fide dignis personis de sinceritate et fidelitate ac prudentia Domini Antoni Massari, unius ex subditis Venetis ad praesens in hac civitate Leopoliensi habitantis, duximus eligendum prout et authoritate Bailatus nostri elegimus ipsum Dominum Massari pro Consule Veneto in ea ipsa civitate Leopoli ac in aliis circumvicinis locis praedictae provinciae quatenus adsit pro defensione et protectione subditorum Venetae Reipublicae ac rerum ipsorum, absque eo tamen, quod sub specie istius Consulatus velit aliquas exactiones aut lucrum pro se subditis Venetis aut mercibus ipsorum imponere sub ~~poena~~ poena privationis, si contrafecerit,

./.

dicti muneris sive officii Consulatus et sub aliis poenis arbitrio nostro illi imponendis pro hac inobedientia ac demerito suo. In quorum fidem &c. Datum in Vineis Perae Constantinopolianae 16 Junii Anno Domini MDCX Sigillum Sancti Marci. ~~V. B.~~ Simon Contarini. U. Baillus. Alvise Velutello? segne.

Quibus quidem literis in latinam linguam transsumptis et perlectis petebat se circa easdem conservari et causam ad adventum filii Baptistae rejici.

AC. 1614 Vol. 25 p. 791.

Krzesimir Zubrzyk.

ks. 234, 235

278

W r. 1634 Stanisław Lubomirski Hetm. W.K. wiernemu rzeczy miasta, aby wbec grodz. nakazał: wobec tuecbego wszelk. pozwu vel wiata. Miasta wskazuje pandowego, aby respektu w rzeczach tych, wzgl. ob. i w ujmie; i aby w akt obrot. wiec wpisał (dotyczy: Sebast. Dzierstawy - pozwu na wiatach i zelwie). Tadeuszowie Lubiny grodzianie w tamte czasy, rzecz ten powstał z zamku. Jan Lipnicki pomawia o nich: Ze tylko nabożnie[illegible] tak wsze jak mogą; jakoż nabożny Bóg wszystko, gdzie to nam zdjętkami i ziemami i dobry warowni pozbyli za nabożny Bóg ubiorni. Tu to kiedy rzecz w tych chwili ic. i wiec schamby sobie bowiem, to prze i zgoły na dobr i wszystkie rzecz, to pozwolił miasta d. ic. p. Lubli nadano, to prze i zgoły wszystkie granicach i gmin wszystkich sprawach Jakubie tego wszystkie, to Krew i spowinowacami rzecz, złe pójdą i przykłady nam, nie w akcjach kiedy zgoła pozwolę, jakoż najbogaty schowek chwili na krew rzeczy miasta niegdyszy, w tylko nabiory wszelkie, albo skłonienie, skłonił wbec sprawę, w to w miście wpisany gmin zamku Jakubie wiej kiedy w akcji pozwę, w rzecz jaszcze i rzeczy w strony nabycie, takie: przekazanie, w w[illegible] przekazanie bez, gdzie to pozwę w jakie nie w miście? Tej nabl wiej kiedy wzmiankuł: skazał, wy wiadam. W winie, wiadami, zbiorem i rzeczy ujmie chcem, przekazanie, w ros grzy, w ros wzięte, z pisz, wiadam przeszłych gazdel i wszelki pójdą wpisany w, a kiedy rzecz tych wyd: miasta przejęcie, a w to sprawę? Nie [illegible] jeden bo, ujmie a nabiorą przeciw rzecz, zdjęć tych skazałby na pisz wiązane: to ros jak wpisany na ros i na niegdyszy zrzeczę.

Gdy wtem wiecznie Lubu. Paweł Wołynic zabrał zgodzi: Nie skarbowy tych wiecznie dóbr, nie d ros, d ros nabiór. Wiesz, chcesz ros nie wbiorkami gwarzyć, klejnie w skarżyć, wyskarżyć rzecz na grobelki. Takie rzecz widzę wbi jako Dukowie, rzecz skazie kiedyś wyskarżyć. Nie kiedyś wbi, rzecz pisz, d gazdel nabyć gdy pozwał wyskarżony!

Grodzki 282 nr. 153.

Jan Ziarnko.

Wyrok Sądu Łowiczego ~~między~~ inter Honestum Joannem Ziarnkowic Actorem et famatum Paulum Bogusz Armenum Leopol. citatum utrosque pictores occasione diffamationis Actoris per literas a citato ad Magistrum Actoris scriptas, quibus de obtenta per Actorem ex falso confictis ab eo et obsigilatis nomini heri sui literis a Magistris Cracoviens. in disciplina sua libertatione, praefato Magistro significatum esse voluit. Bogusz przyznaje się do listu ale wypiera się złego zamiaru i twierdzi, że napisał go na podstawie opowieści pewnego ucznia malarskiego, który i innym mistrzom to samo opowiadał. Sąd każe mu przyrzec, że nie chciał zniesławić Ziarnki, Bogusz to robi, poczem, za to zaś, że plotkę taką lekkomyślnie powtórzył pisemnie, skazuje go na więzienie, przeprosić Ziarnkę i zapłacić koszta Lwow. Rok 1596.

Jnd. Jud. Civ. tom ~~XII~~ 19 f. 1609

Przyb. 71/60

29

Linnowicza

Codex Archivalis

Domus Virtutis

i Acta Consulee

Bargez

Salvo Campiano felix Leopoldus
Consul supremum annibus
operibus [illegible]
[illegible]

testitudo

Lwów i Kazimierz W.

Ut vivunt Leopolitae per Casimirum
Sic vivat Casimirus per Leopolitas.
f. 30.

31

1

Lwów drewniany

spłonął w r. 1381. Mox tamen Ladislaus vice-rex casum urbis miscertus ... sylvas regias publici juris fecit, fabrosque lignarios e Silesia Moraviaque commeatu proprio evocavit. f. 31.

Quod ignis semper inhiet lignis, exporta est hoc tempore arborea adhuc Leopolis — znaczny pożar R. 1504 f. 44.

Z

2 32

Lwów murowany.

Po strasznym pożarze r. 1527 ... Civitas tandem ali-
quando durabiliorem Leopolim ... e lapidibus
lateribusque molivi coepit. Quare e Silesia acci-
tis cementariis, ossa magnae matris e visceribus eius
intestinis eruere, lateres luteos ignibus contra ignem
indurare, Penates in longum duraturos calce coniungere,
ab hac die exorsa hucusque continuat. R. 1527 f. 47

Z

Lwów murowany.

Ex curia recte disposita velut fonte limpido rivi boni ordinis in omnem civitatem derivati, turris praetoriana, aggerque circummuranses altius evectus, moenia propugnaculaque perfecta, machinarum bellicarum officina repositoriumque non ab simile templo Jani extructum, Penetralia sanctiora sedesque diciales priscae fastigiatae, recentes oculis huius seculi accomodatae. Ad normam substructionum publicarum privatorum quoque aedes reformatae e saxeis ~~potissimum in speculis locatae~~ latericiisque parietibus constructae, suggrandia praeliminaria porticusque anteatriales coelum obumbrantes e foro amotae. Tota denique civitas comptiorem cultioremque assumpsit faciem, quam hodie non sine gustu interno spectamus.

Rok 1550 f. 51.

Pożar w r. 1564 tetrantem Circuli semissem plateae cracovienses cum posticis transversique vicis pesumdedit.

f. 52.

Z

Wołoska cerkiew.

Constantinus Corniactus turrim russicam pyramidi conformem, schemate ionico, sumptu non modico (in meridie enim operis labemque ~~catumque~~ casumque fecerat) ad coronidem deduxit, livore plumbi texit, insuper praegrandi campana aerea ad emulationem Metropolitanae sonoram fecit...

Rok 1578 f. 55.

Z

Cerkiew Wołoska.

Stara cerkiew w r. 1527 przez pożar zniszczona. W r. 1547 6 marca lw. biskup Makary Tuczapski wzywa do składek na murowanie nowej świątyni. Alexander hospodar mult. umożliwił budowanie i od r. 1553 do 1559 tyle dostarczył zasiłków, że nowa cerkiew powstała.

Zubrzycki f. 181.

W r. 1571 nowa ta cerkiew zgorzała. Idem f. 194.

Ponieważ cerkiew przez pożar zniszczona i tylko mała cerkiewka przy wieży świeżo wymurowaną została — udało się bractwo do hospod. mult. Piotra o wsparcie na budowę nowej, i skutek osiągnęło. Pod r. 1590 Zub. f. 218.

R. 1591. Metrop. Michał Rahoza poświęcił 18 stycznia małą cerkiewkę pod wieżą ruską. Idem f. 221.

Ukończenie budowy cerkwi w r. 1630 f. 272.

Dom Arcybiskupi.

Ibidem Vladislaus curiam Swidwigelli, et ante illam Vladislai Ducis Opoliensis pontificali domui contiguam in tertia parte ad ortum sitam Archiepiscopis Leopoliensibus in perpetuum donavit.

R. 1431 f. 35.

Kaplica Kampianowska.

(Campianus) sacellum templo maximo collaterale cineribus maiorum suorum (ut Gibberi versiculi strumatici poëtae indicant) marmore e Pannonia petito vestire ac incrustare coepit, et usque ad exodium vitae per integrum decennium continuavit. Interim matrem suam Annam Campianam prope centenariam in avito condidit.

Rok 1619 p. 71.

L

Kaplica Kampianowska.

A iż przodkowie jej (Rozalji Grozwaierówny) mają pamiątki swoje w nagrobkach i onej takowąż pamiątkę umyśliłem wystawić. Tablica tedy marmurowa, którą dla siebie z Krakowa dałem przywieźć, kosztuje z furą zł. 20. Rzemieślnik, co litery wytnie, w ścianę wprawi i kompartyment da, chce zł. 50; malarz od kontrafektu, pozłocenia i kompartymentu chce zł. 30. (Zimorowicz w inwentarzu przedłożonym po śmierci Rozalji)

Al zr. 1661 ⁊ 961.

Kaplica Kampianowska.

W Sporze z kompetytorami kamienicy Kampianowskiej Zimorowicz przedkłada likwidacyę expensarum: Na potrzeby i poprawę kaplicy Kamp. takie wydatki czyniłem Anno 1657: Lichtarze 4 srebrne, krzyż i lampę popsowaną dałem naprawić, srebra mego dałem do nich marcas duas tutiv 4. Złotnikowi od roboty dałem zł 24... Tegoż roku dałem wybić na tablicach gołych marmurowych epitaphia antecessorom tej kaplicy. Rzemieślnikowi za to zł. 24. Roku 1660. Że kaplica z góry dachem i rynną wskroś przeciekała, że się wszystko na wnętrz psowało i odmaczało, dałem figury kamienne że szczytu jej pozdejmować ab kaplicy jedne drugie nad kaplicę ze wnętrz przenieść, co wszystko kosztowało zł. 92. Potem Serafin Anioł od boku ołtarza na ziemię upadł i pokruszył się, dałem od naprawy i onegoż wprowadzenia zł. 11.

AC zr 1665 f. 79.

1. 40

Katedra

Hanc (Basilicam Metropolitanam) Casimirus voverat, caeptamque curis gravioribus mox fato proeventus, in fundamentis reliquerat, Civitas privata liberalitate per spiramenta temporum continuavit, nec nisi post duo saecula ad Coronidem deduxit. F R. 1370

p. 29. F Spe magis futurae magnitudinis, quam quo modicae ~~opes~~ populi opes sufficerent...

Opere et studio Petri Stecher aeditimi (?) antica pars Basilicae principisque presbyterium Ecclesiasticis nuncupatur hac aetate concamerata est. R. 1404

p. 34.

Z

2 41

~~Kościół P. Maryi~~ (Katedra) (zwolennik)

primisso Regio (premunemen arcybiskupstwa z Halicza do Lwowa)

at cives alacrior res fabricae aedis marianae instare, parietes fornice jam junctos albano opere vestire, altaribus, sessibulis, fenestris vitreis velut sponsam digniori viro adornare. R. 1412 f. 34.

L

3 42

Katedra.

Statua sculptilis Christi in Cruce pendentis Cracovia Leopolim advecta, coloribus illustrata, per antistitem religiosis devotionibus initiata venerationi populi in medio templi majoris exponitur. R. 1473 f. 38.

Tota aetas concamerationi Basilicae principis impensa transiit, omnibus incolis pars vicariam operam bajulorum pars manu pretia commentariorum conferentibus, sumptuosum operosumque fabricae huius opus ante annos CXXXI inchoatum hoc demum ad umbiculum deductum ~~deductum~~ est. Septuaginta septem anni transigerunt, quando pars ejus anterior, sanctiorque in apsides coivit, posterius eius odeum hac aestate opera Joachimi Grom Architecti Vratislaviensis 370 flor. usualibus locata fornice polygonia conclusa est. R. 1480 f. 39.

2

Katedra.

4 43

Tecto scandulari Domus Metropolitanae ab iniuriis coeli munitur impensis edilitii manus Nickel Kloc lignarius operi accomodavit. R. 1489. f. 41.

Per eosdem dies appendices templi metropolitani, nempe sacraria supera et infera, odeum superius posticum aliaque additamenta alas aedis maioris amplificantia arcubus testudinatis concamerata sunt, Hanusio Coementario operam suam modicis mercedulis locante.

R. 1493 f. 41

L

Katedra (Kopylica Buczackich)

Eodem aestate (1587 r.) Solicivius sacellum Buczacianum ob antiquitatem squalidum, opacum et ruinosum, elegantiore magisterio fundatus instauravit, tholo orbiculari clausit.

f. 59.

L

Katedra Ormiańska

Srebra

W r. 1704 dała Szwedom Kontrybucyi w rozlicznem srebrze 3000 tal. (taler bity po 8 zł. rachując) a więc 24.000 zł. Panny Ormianki także w „srebrze różnej galanteryi," nader wybornem," a od Szwedów zaś lekko bardzo i tanio taxowanem" 600 tal. = 4.800 zł.

X. Sad. Bar. Dzieje zakł. orm. w dziele Żyw. Sł. Orm. p. 438.

Katedra Ormiańska

W r. 1712 pożarem znacznie naruszony (p. 442).

W r. 1723 „kosztem Krzysztofa Augustynowicza dyrektora I narodu Ormiańskiego odbudowany jest kościół nasz a to w ten sposób, że i sklepienie całe podniesione jest i ściana nad francuzą wyjęta dla przestrzenniejszego widoku i miejsca, chór także dla nas na nowo wystawiony. Ta cała naprawa kosztowała do 12.000 oraz i murem naprawianym około cmentarza. Tegoż roku i dzwon wielki kosztem zebranym od wszystkich Ormian jest sporządzony i ochrzczony na imię Jan. Przeszły dzwon wielki Andrzej rozpadł się. Ten sporządzony był od słynnego Andrzeja Kaffajeckiego kupca Ormianina, który to dzwon półtorasta lat służył. Był wagi 32 kam. a teraźniejszy 61 kam. Także francuzi dwie przesklepione zulicy nakładem klasztornym dla utwierdzenia ścian..."

X. Sad. Barącz. Dz. zakonnic orm. p. 444 – 445.

Katedra Ormiańska.

W r. 1733 d. 10 czerwca skończono murowany ganek z gruntu wystawiony, t. j. przejście z refektarskich drzwi do kościoła na chór ze schodami i t. p.

X. S. B. Dz. z. orm. f. 447

Dnia 3 maja r. 1748 zgorzał kościół OO. Trynitarzy, klasztor spalony; także i wieże, potem brama krakowska Baba nazwana, baszty dwie — a zatem i nasz klasztor ze wszystkiem spalony. Kościół nasz takimże sposobem jak na wapno spalony; dzwonica obdarta.

Ibidem 455, 456.

W r. 1750 „kościół nasz wszystek wewnątrz wybielony gipsem i wapnem cedzonem"

Ib. 458.

W r. 1778 pomieszkanie ks. arcybiskupa w pojezuit obró-

cone. Dzwonica zgorzała i dzwony stopniały.

Ibidem p. 470.

Klasztor Panien (Benedekt.) Ormiańskich

początki około 1660 r. Budowa na dobre rozpoczyna się w r. 1682. W r. 1712 uszkodzony pożarem. W r. 1748 doszczętnie spalony. W r. 1778 powtórnie w popiół obrócony, nawet zakonnica jedna i pięć osób w szpitalu zginęło śmiercią w płomieniach.

X. Sad. Barącz. Żywoty sławnych Ormian w Polsce (Dodatek: Dzieje zakonnic ormiańskich 415 — 476) Lwów 1856.

Kościół Dominikański

W r. 1778 zgorzał wraz z klasztorem.

L. B. Dz. jak. num. 470.

Ormiański Kościół.

Eadem tempestate Armeni quoque Delubrum suum Hermaphroditum opere lateritio erigebant, uno eodemque Architecto Dore ~~ali~~ usi, qui forte forte fanum Georgitanum in scopulo urbi impendente Russis struebat. Quod schema uniforme fabricae utriusque facit manifestum. Rok 1370.

p. 29.

To samo mówi pod r. 1437 p. 35.

Z

Kościół św. Ducha.

spalił się w r. 1734.

X. S. B. Dz. zak. orm. 448

Kościół św. Stanisława

W r. 1754 „wszystek prawie wodą zatopiony na Krakowskiem przedmieściu." Była powódź wielka; 8 stawów koło Lwowa rozerwanych.

Sad. Bar. Dzieje zakon. 162.

Ratusz.

Antequam Princeps (Joannes Albertus) porta pedem efferet, curatores fabricae civilis sub auspitiis eius victoriosis primo fundamenta Turris praetoriae in ipso centro urbis jecerunt, cuius structuram quadrangulam triennio continuarunt. Rok 1489 f. 41

Turris pretorii ad coronidem perducta tegulis imbricatis superstornitur, in cuius fastigia horologium authomatum collocatur & r. 1490 f. 41.

Idem Campianus Turrim Praetorii Colosso Octogonio non absimilem ad coronidem deduxit R. 1619 f. 71. Zimor.

W Kronice Zubrz. pod r. 1598. Za staraniem burmistrza Stancla Scholca restaurowano ratusz zewnętrznie i wewnętrznie & Tenże

wystawił kamienny pozy o dwóch osobach i twarzach męzkiej i żeńskiej, pod którym wystawiano do przyjęcia przeznaczonych i ekskrowano na śmierć skazanych. fasc. 470 (Pag 226 Zubrz.)

Wieża Ruska Korniaktowska.

Zawalenie się jej i Rusin David.

Zubrzycki f. 192.

R. 1580 Wieża Korniaktowska ukończona została, dzwony na nią zaciągnione i rozpoczęto krzątać się około wzniesienia nowej cerkwi. f. 205 idem.

R. 1616 dach wieży Korn. i budowla bractwa stauropig. stały się pastwą płomieni. Idem f. 249.

R. 1695. Wieża ruska Korn. przez oblężenie w r. 1672 tureckie nadwerężona została zrestaurowana; król ~~[illegible]~~ dał swego architektę Piotra Bebera. Koszt oprócz drzewa darowanego 24000 zł. Idem f. 444.

Niski Zamek.

R. 1573. Quippe Andreas Barzy castrum inferius pruthenico opere ~~et~~ fabrefactum e solidis lateribus in hanc formam quam hodie spectamus redegit. Cuius consides vice piramidum aplustriorumque cantharis scyphisque ansalis coronavit.

f. 53.

Wysoki Zamek.

Rok 1562. Andreas Owadowski ad mandatum Regis, armamenta arcis supernatis Curtrans in eis numerat portas ferratos cellam penuariam commeatu refertam, sacellum cum omni parato sacrificuli sartum, cor: clavia regia splendida, porticus muralis pegmataque excubitoria salva.

f. 52.

Kamcha.

Rex et Regina ... Leguli commorati, quinque Camchas (obvolutum serici heteromalli genus) in xenüs recuperunt. R. 1420 f. 34.

58

Bykowe

Vectigal taurinum vulgo (bykowe) od bezżennych mieszczan f. 32 Roku 1401

L

59

Niemcy.

Uxores et copiam panis
Hamos fuisse Germanis. C. A. Z. p. 27.

Quidquid igitur sancti aut egregii Leopolis ad praesens habet, totum id a primaevis Theutonibus accepit, maxime vero pietatem in superos, reverentiam in principes, charitatem in domesticos, hospitalitatem in externos. p. 27.

Z

B.J

60

Historia Archi-Episcopatus Leopoliensis

ab Anno 1614 ab obitu Joannis Zamoyski Archiepiscopi Leop. per Joannem Thomam Josephowic Leop. Canonicum ex Actis Autenticis et Historicis per annotationes annorum collecta.

M.S. Bibl. Ossol. L. 3194.

Opisy.

Kaplica Boimów

Obtinuerat non pridem; videlicet anno 1609 Consensum Capituli et Magistratus pro Capella Passionis vulgo Ogrodziec dicta penes Domunculam infirmorum Scholarium in area Coemeterii extruenda Paulus Boim Consul Leopol. cum Hedvige Niżniowska Consorte sua. Hac itaque Capella ab ipsis fundamentis erecta artificio sat eleganti anno hoc 1617 ex integro consumata, tam ab intra quam ad extra anaglyphico opere Mysteria Passionis in albario lapide genuine representans, solatia fidelium ac Ecclesiae decorem adduxit.

Joz. pod r. 1617.

Katedra (Altare Majus)

Eodem anno (1616) Altare majus in Ecclesia Metropolitana Leopol. a bonae memoriae Stanislao Szłomowski Archiepiscopo Leop. circa annum 1566 (ut Scrobiszovius in vita ipsius refert) pro illo tempore non inelegans, more tamen prisco constructum, in novam formam eamque multitudine imaginum colorum ac picturae praestantia nobiliorem ab imo usque ad summum auro nitentem proprio sumptu Lucae Kaliński canonici protunc Leopol. reducebatur. Nim ten ołtarz ukończono dwa razy spalił się w warsztacie (in taberna fabri lignarii). Ołtarz ten wspaniały totius ecclesiae decorem adaugens et introeuntium oculos ad sui conspectum ab infimo ad sublimem usque templi testitudinem aeque animans, auc auri splendore everberans. Frequens tamen apparatus fecit et exquisita nimium luminum congeries causavit (licet a principio nec levi clavo forari aut obfuscari lampadibus sub poena excommunicationis Altare non permittebatur) quod coruscus fulgor ille argyritidum ab ipsa luce umbras et fuliginem contraxit, artificisque egregius labor moris parvis majoribusque stylobatis, truncatis armillis, ac in parte fractis dextrariolis, amisisse primum pretium tempore ipso videatur, quamquam etiam modo satis eleganter effulget.

Józef. pod r. 1616.

Katedra

Kaplica Domagaliczów

Inclamerat jam multis gratiis et beneficiis populosa salutaribus SSma Virgo Deipara in immagine Domagalliciana Capella... ~~Nitent~~ Nitebant egregie parietes ejusdem capellae tabellis argenteis votivis seu perostromatibus velati a summo usque deorsum altaris columnae et capitella laminis argenteis obductae divinarum gratiarum fidelibus praestitarum documenta monstrabant.

Józef. z aktów Consistor. zr. 1669 fol. 846 et seq.

pod r. 1668.

Katedra. Kaplica Kampianowska.

Testamentum quoque Martini Campiani fundatoris capellae Campianianae dictae ... approbatum extitit... Verum Martinus hic idem sacellum multo prestantius reddidit marmore ab intra lapide fictifito ad extra exornavit capellamque fecit versus septemtrionem sumptibus non modicis pro Monte Pietatis.

Pod r. 1629 Józefowicz.

Katedra (Kapl. Zamoyskich)

Surrexerat etiam a terra opus consumatum capellae Zamoysianae ad latus Ecclae Metropolitanae inperitiem respiciens a bonae memoriae Joanne Zamoysio coeptum ab executoribus Testamenti Thomae Piaseczki Decano, Josepho Przeczkowski Praepposito Leopoliensibus deductum, apparatu conpetenti fundationis substantia adornatum.

Trif. pow r. 1615.

Katedra Ormiańska.

Struxerunt Ecclesiam in Civitate eamque parvam quidem et ligneam sed more orientalium duplicem opere satis sumptuoso, scilicet sub contignatione eandem unum virorum, alterum mulierum andronem, altaria, imagines sacras, auro, argentoque in modum Romani Ritus cooperaverunt.

Józ. pod r. 1630.

Kościół Bernardynów

Józef. powiada, że Bernardyni na budowę swego Kościoła ultra centum millia pro fabrica compararunt. Dalej pisze: Juvit curas eorum et Georgius Mniszech, Leopol. Capitaneus, qui in villa Polany pro parietibus Ecclesiae lapide solido struendis, latomias suas aperuit, civitas fundum idoneum pro lateribus coquendis concessit, munificentia militum septies mille numerum complentium primae notae Bellatorum e Moschovia cum victoria in Patriam a. 1613 redeuntium ditavit, pompae ~~funebres~~ funerales cesorum in illo bello moschovitico virorum pro perficienda Basilica templi grande subsidium aerariumque fecerunt.

Et primum quidem lapidem incipiente saeculo videlicet 1600 in festo Exaltationis S. Crucis Joannes Demetrius Solikowski ... condidit ...

Statim circa fundamenta coriatu maximo sudatum est, quibus quadrato cylindro ponendis educendisque biennium integrum datum est, anticae parti novennium insumptum. Sic templi prima parte utcunque perfecta, raptimque adornata, clathris globosis pluteisque fimbratu(?) ferro in modum florum rotatis, blateo colore respersis, iisque perspicuis, pro Diametro Ecclae ante scamma etiam ad praesens positis, Bernardinus Avelides fabricae struendae curator in ipso festo Bti Bernardini primum Deo Latriae sacrificium obtulit ac aestate proxima ubilis servi Dei Joannis de Dukla multis jam gratis corruscantis e marmore galbineo in morem jacentis efformatum ~~eff~~ tumulo ipsius imposuit. Reliqui anni usque ad annum 1619 sub Ambrosio Italo Magistro post prioris decessum, Porticae parti fingendae, parietibus solidandis, fornicique

/.

in sublime levando per firmas parastades stylobatis
nixas, capitelis coronatas, scindendisque lapidibus, con-
camerationi coloribus incrustandae, sholo? supremo for-
mando, cryptis sulterraneis Daedalo Labirintho similibus
impensi sunt, ita ut annus 1619 supremum manum operi
posuerit, laboresque Fabricae consumavit.

Ecclesia constructa ad Monasterium perficiendum Ma-
gistratus Civitatis curam adhibuit ac geometras tres
bellicos Regis Sigismundi ad delineandam Geographiam
seu plantum futuri Cenobii suismet sumptibus con-
vocavit. Nec deerat vastior locus, et mapae Ichno-
graficae cuiusvis capacior, et vallis et moenibus fimbria-
tis juxta artem bellicam accomodus, quem Civitas pro
sui securitate libenter cessit. Et ita quidem ab illis
Trium viris in eam formam Monasterium totum redactum,
ut muro et turribus aliquot excubitoriis cinctum, atubus
superficialibus, angulis diagonalibus, superne et inferne
contra insultus extraneos loricatum, castello similius
esse quam claustro monastico videat, prout Rex Sigis-
mundus illud intuitus Pharetram urbis nominavit,
cives scutum civitatis appelant; nec temere quidem;
sicut enim salvo scuto miles triumphat, ablato peri-
clitat ita capto hoc monasterio nil spes civitati
relictum. Verum hac aestate ut caetera urbis propu-
gnacula, ita et hoc ~~in tribus~~ imbribus scatet, nec usui defensionis
futurum, demonstrat in curia, praesentium periculorum
apprehensio, et expugnatae civitatis calamitas opus
hoc in pessum misit.

Quo vero ad structuram positionemque murorum
solido lapide eductam, quis non videat parem cele-
berrimis antiquorum monumentis et recentium
Basilicis? quoad regularitatem in ista bene quidam
observavit, quod in illa solecismus, id est non respon-
dens altitudo partis posticae depressioni anticae, ab

authore operis commissus est, quo vero ad amplitudinem testudinum, androrum, paralellarum, conicarumque, basium conventus, operis illius architectonici structuram quis non aestimet Palatium? Quo ad capacitatem loci, probata praxi quis non fateat artem v. Urbem summariam? Turris ipsa altitudine sua ventus, mole sectorum lapidum terram fatigans, magnum tanto operi ornamentum etiam in longinquam aeris terrarumque spatium facit. Organa ex excellenti arte in Ecclesia constructa et sono et fimbriis magno praetio deauratis, adventantium pro devotione et oculos et aures in sui stupore rapiunt. Quis putas hospes de sacris immaginibus in Ecclesia et primo peristilio quadrato appensis? patientis et resurgentis Salvatoris misteria ita coloribus graphice referentibus, et viventium actus hominumque gesta, non ductilis Renculli umbras opineris?

Odwołuje się w końcu na Domum virtutis et honoris a docto Sene consule Zimorowicz impressum.

Pod r. 1630.

Józefowicz

Kościół Bernardyński.

Cuius (Kościoła) constructionem conterraneam coaetaneamque mihi eo promptius memorandam sumpsi, quia in oculis meis coepta una mecum iisdem plane annis creuit adoleuitque. (f. 85).

Cytuje Klonowicza (obaczyć!)

Podziwiając, że ubodzy mnisi tak wspaniałą świątynię zbudować mogli, powiada: Mendicantes spontanei Deorum muneribus sapienter uti duramque docti pauperiem pati in lapides Deo dicatos plus quam centum millia florenorum usitatorum dilapidarunt. 93.

Quod ut ad regulam architectonicam deducerent unum de corpore Ordinis, Bernardinum Auellidem Aedilem constituerunt. Qui adhibitis in consilium Machinalis scientiae Doctoribus, Ideam futuri aedificii primum concinnavit; deinde conquisitis undique fabris coementariis tignariisque Paulum Architectum patria Romanum eis praefecit.

(Avelides) neque sine ope Numinis latomias in Polany a Georgio Mniszech Capitaneo Leopoliensi maiore prece quam pretio impetrauit, quae toto tempore structurae, magnam vim materiae lapidibus caedendis, calcique parandae suppeditarunt. Similiter Magistratus urbanus particulam fundi Ciuilis (cui officinam laterariam annis secutis superstruxerunt) gratuito concessit. His paratis ad designationem areae ventum, nec multum deliberatio locus pristinus semel superis initiatus, sepulturisque orthodoxorum sacer omnium sententia delectus, statimque in eo lineae futuri aedificii per ichnographos ductae, amplificato nihilominus quaqua versum priori spatio, ita ut novum templum parietinas veteris ambitu suo complecteretur (94.)

./.

Po założeniu uroczystem kamienia węgielnego w tymże roku 1600 vere ineunte multae manus opere insimul admotae totumque subsequens biennium fundamentis eruendis educendisque insumptum: quibus absolutis plus temporis aerisque parietibus promouendis impensum. Cum enim tota compago illorum quadrato lapide solidaretur, plures quoque operae saxis per hiemem expoliendis, quam aestate compingendis insudarunt. Quocirca antica pars templi choro prallentium destinata (95) non nisi novennio exacto ad cornidem pervenit...

Idem proxima aestate statuam marmoream, in Divum efformatam, tumulo eius superposuit (Avelides), clathris globosis pluteisque fimbriatis circumductam. 96.

Jam vero ut quod coepi pergam dicere, postquam primoris huiusce domus sanctior portio ad colophonem venit, omnium oculis humilior visa, expectationi publicae non respondit. Errorem hunc ut in posterum Optio fabricae, toties a me no(96)minatus corrigeret, magnificentiorem posticam partem animo concepit. Cui maiorem adhuc adderunt crebra militum funera et a funeribus aditae haereditates. Siquidem iisdem annis memorabilis tempestas militaris e Moschouia in Poloniam infesta signa obuerterat, septem mille equites primae notae fuisse constat, et pone illos lixarum sequellarumque, castrensium numerus ingens. Hi sacramento inter se dicto, cum antiqua gaza Ducum Moschoviae, multa corpora Commilitonum ferro, fame, inclementia coeli sub Jove frigido consumpta, Leopoli ad sepeliendum secum adduxerant, et omnia fere in Aede PP. Bernardinorum semifacta, condiderunt.... Quod usque dum labara funebria in titulos Martiales Zaporscio, Lascio, Dawidowscio, Chmieleccio, Ramultio, Zabokliccio aliisque praeliaribus viris, e tholo suspensa attestantur. Post quorum prolixas et sonores exequias, ut pote vexilla inversa, hastas fractas, clypeos abiectos, grande aes castrense ad perficiendam reliquam structuram templi e peculio mortuorum accesserat. (97.)

Talibus subsidiis aerarium religiosum auctum ausandi templi possessoribus suis stimulos subdidit. Sub alio igitur Magistro Ambrosio Italo, post decessum prioris, idem praeposituus Architectonices posticae partis aedificationem continuavit, nec nisi post quadriennium: parietes illius ad iustam altitudinem in sublime productos primum tecto displuviato, postmodum testudine polygonia concludit. Porro toto illo biduo quo fornix suspendebatur (1613), tota Civitas lateras apsidi inferendos manibus suis detulit, densis examinibus per tabulatum pensile cantheriis nubibusque, mira arte fultum, sursum deorsumque cursitando. Nangue, ut diis causa adjiciam, pons ille scansilis ea firmitudine amplitudineque erat compactus ut per dorsum illius farraca plaustregue bivia cantherii detrahi tuto diuersent. Tredecim ergo anni dolandis compingendisque lapidibus insumpti sunt quortus demum gypso incrustandae cubibusque illustrandae concamerationi additus (98). His peractis prisca aedicula huiusque intra ambitum recentis superstans divina est...

Satisnemo labor subterraneis cryptis, quieti fidelium destinatis, datus est. Et istae Daedalei Labirynthi non abissimilos, aedes tortuosis circumflexisque callis distinctae vastatasque sunt, ut ex ambagibus illarum revocare gradum, neque resque redire sub auras nisi peritis viarum calcatarum concessum sit. (Nativitas Christi do budzy semper Magistri Victory a r. 1619 Christiano. Na marginesie: fabrica absolvitur 1619) Totam autem operis molem annis subsecutis iuxta formulam per triumviros Regios praescriptam (99) et ad postulata Magistratus Civilis a bellico geometra delineatam muro valido, pinnis fenestratis superne loricato cinxerunt propugnaculo insuper angulari ad instar castelli exstructo contra vim aduentitiam muniuerunt. Quas quidem munitiones nondum omnibus numeris absolutas SS. Sigismundus Rex, tempore belli ad Chersinum contra Osmanum gesti, cum ipse coram lustrasset, claustrum quidem Vallo Civitatis annexum & velum pharetrum lateri Urbis appensam compositum, caeterum in constructione templi dolos solaciosos oculo conspicuos animaduertit: Primum, anteriorem eius semissem, pusillitate sua, residuo corpori longe eminentiori, minime correspondentem. Alterum frontem eiusdem, Civitati obversam, non satis congrua symmetria partium inter se commodulatam, quinimo nimis in nucronem acuminatam pisanidatam. Verum enim duplicem hanc mutam, atechniae inustam, binis solaribus, intra penetralia sua instituit patres abunde pensaverunt; alterum divae Annae, iam -

dudum per sanctae memoriae Solikovium introducto, ad praesens autem maiore cura instaurato. Altero dico Michaeli, armorum Christianorum praefecto, recenter innovato... (100) Tandem molitionibus aedium cum omni paratu ornatuque absolutis, altaribus insuper sessibulisque liberalitate populari fabrefactis, ad consecrationem basilicae ventum. Quam trigesimum annum ab orso suo agentem & Na marginesie: 1630 anno consecratur.

Domus Virtutis et Honoris per Patres Fratres Ordinis Minorum S. Francisci Observantium Leopoli constructa et per Bartholomaeum Zimorowicz Consulem Leopoliensem descripta.

w publikacyi P. F. Cypriani Damirski: Thaumaturgus Russiae Beatus Servus Dei Joannes de Ducla & Leopoli, 1672.

W tej samej zbiorowej publikacyi: Palma na gruncie Ziemie świętej Seraphickiego Franciszka && albo Kazanie krótkie & przez J. M. X. Mikołaja Popławskiego &

Czytamy tu str. 109: Izgoła tak mi się zdadzą z tutecznych murowanego sklepienia łuków, zawieszone tak gęsto proporce, jako jedne zwycięstwo, tryumfów, śmierci świadectwa. Wyostrzone na chorągwiach, nagrobkach, miecze i szable, zakończone strzały, wypolerowane szyszaki i zbroje, jednorożce, lwi, niedźwiedzie, słoniowie, orły, strusy, gryfy, szpy, róże, lilije, krzyże, miesiące i gwiazdy, i inne znamienite starożytnych familij decora &.

Lwów = civitas refugii, miasto ucieczki 111.
Lwów = virgo filia 112.
Lwów = triumphatrix metropolia. 115
Lwów = altera Alexandria, antemurale Christianitatis.

Kościół Jezuitów.

Założenie kamienia węgielnego w sam dzień św. Ignacego 1610 r.

Crescebat itaque ab origine sua parvulorum more per annos viginti ecclesia haec, donec in perfectionem molemque giganteam iniret. Elisabetha a Lezenice Sieniawska de domo Gostyńska Mareschalla Regni, vitae integerrima piissima fundatrici liberali manu sumptus magnificos providente, opesque suas eggregia munificentia profundente, fabris murariis a principio quasi pertorpentibus, ultimo anno 1629 ita accelerantibus ut menianum sublime ad extra et intra in circulum calcabile, floridas coementi operas, sacras florum arides, stupentes an repente de calo fluxissent vel humana manu brevi anni unius mora tam affabre confecta sint, plerique inter se disquirerent.

O Sieniawskiej i jej świątobliwości odwołuje się Józ. do drukowanej biogr. Jezuity Wawrzyńca Safligi z r. 1629.

Józef. pod r. 1630. (Susliga)

Gotyk.

3 odrzwia, 17, 25 i Matka Boska

1 Podwórze włoskiej cerkwi
2 Arkadowanie Poniński
3 Wieża Korniakta
4 Portal Matki Boskiej
5 Portal ul. Ormiańskiej
6 Belki z ul. Ormiańskiej
7 Kaplica Kampianów.

I Portal Grodzickich
II Wieża Korniakta
III Arkadowanie Poniński ~~Podwórze włoskiej cerkwi~~
IV Podwórze cerkwi włoskiej
V Portal kaplicy ruskiej
~~VI Attyka Benedyktynek wieży~~

I Odrzwia Grodzickich
II Wieża Korniakta
III Podwórze w. włoskiej cerkwi
IV Portal kaplicy włoskiej
V Kampianowa kaplica

Kaplica Domagalizewska.

Zbior replik pruszczych drukowanych, rozm. oprawnych, bez paginacyi. Na pierwszej karcie: Sacra Congregatione Concilii R. P. D. Praelato secretario Leop. pro Celsissimo et Rmo D. Venceslao Sierakowski Archiepiscopo Leop. cum Perill. Magistratu Civitatis Leopolis. Romae typis Bernabo.

~~Za miastem Leszczanskie. Za Lichtenbergiem~~

Nr. 4. Summarium: Intra alias cappellas principalis est de quo Magistratus Civit. huius maximum strepitum facere videtur, vocaturque Domagaliciana habetque iconem Deiparae Virginis ab immemorabili tempore devotione et concursu populi claram et celebrem. ~~Haec cappella sic~~ Daly mieć Sukcesorki, z kaplicą tak jest mała że zaledwie 30 osób pomieści, że drzwi się z niej scandala multa mob beneficio obscuritatis et angustiae loci; nabożeństwo z której wszyscy proszą kaplicy, to z kaplicy do X mansi z pizie jej is nabożeństwo à potem daly się prędzej et altera; potem gdy z chorego gdy się sprzątają a wyjmą krzyż. Ray na matutk. ~~Od ołtarza gdy~~ jej miało być kazanie, a z kaplicy ~~gdy się~~ wyjdą, zaraz zkąd zaraz się z kaplicy wszy z procesyami i mszy z zakrystyi, a lud pójdzie kazanie.

Nr. 5. Sklepienie thumany ich, że prim pisze do krzyżacy: Mylek z prostu, że zbiega cyrkuł do kapitały; potem kapitał drugie ich, że to miasto. Sklepienie że, Jmyc, aby ogień [illegible] z Katedrze, wszyc ołtarze, zbiegł duo parva altaria nimis rudi et informi arte elaborata, prope altare majus ad planum parietem hic inde locata nullum ornamentum quicumque nunquam dedamus et in eam, modum ecclesiae afferentia — (gdzie to, że ~~nie~~ chcieć kapitał trzy nie potrzeb jak ten przyjęć); mur: że per totam fere ecclesiam insufficienter grandem altaria formae reddimae ecclesiae deformantia — cappellaeque obscurae, angustae, informes, antris et atriis magis similes, exeque una supra aliam aedificatae propter hoc jedną kaplicę Krzyżtofa, która ich chcieć zabi. Natto occupata est ecclesia scamnis, arcis, scriniis, aliisque examplaribus diversae speciei et formae asservatoriis, tak że przez nawę chwa. ~~Gdzie~~ z Kapłanami mnóstwo nigdy. Inne kościoły kościoły Padre mea unica Metropolitana sponsa sua veluti pulcherrima gaudet.

~~Skarga~~ miasta: o ołtarzach prawie miasta duo altaria non vulgaris structurae, Matrix Ecclesia et Kaplicy Domag. taxuje miasto na 10.000 scudi. Skarga ta podana 8 augusti 1761. Sancta Congregatio rescripsit ~~ja~~ Sanctissimum z dopiskiem: Archiepiscopo pro informatione, ex voto audito interesse habentibus, et interim nam. dat nihil innovari.

~~Z Instrumentum appellationis~~

Allegata exhibita: ze nowego Rok. pauperum permissum celebrandi festum Dei. Tabel ine mensalis emptae ad altare eidem dedicatum i zapisania w piątku tamże tranzyt. Sabbatum, subsidium ~~mini~~ rubrycznych ~~dysfunctionum~~ et contubissarum, w popołudniu kapłani interwencji przy nowych Kaplicy Dom.

Protestacya miasta Franciszek Stefanowi. Turkowskiego Józef Miselli.

Faciendum pojawienie przez Komisarzów Katedralnych, wdzięczne bl. blastowie, pod. Komisarz Stanisław Kostka Wiszowaty, komendant Lwowski i bella inngh. Kapłany, Obrzęd nagrobka przebywanie do niepogrzebu, ze kościoła zawalone altaribus, altaribus, scamnis, scribiis, armariis, sedibus, gradibus, crabbus tam ferreis quam ligneis intigue circumdata — remotis Katedra minutissimis cappellis ad confessiones est circumdata. Kaplica Dom. a mensa altaris non habet amplius quam quatuor passus, lux eius tota consistit in aperitione januae, nec hora die nocturne omnibus liber patet transitus. De monte profundo

comperium habemus contigisse quam maxime scandala, pollutiones, formicationes cum execratione Loci Sacri. Mnie ie. odzwyczaja się w niejednym dopuścić a tym sposobem Katedra pusta; Replica Tey est injuriosa Ecclesiae Matris Metropolitanae.

S. Lascari patryarcha jerozolimski, Kanonik Lwowski, dopiero wiadomości o śmierci, Suchowolskiego mianem się vero imitatore di S. Carlo Borromeo... La struttura della Cattedrale di Leopoli è gotica ma in se stessa grande, se non fosse deturpata e impedita e oscurata da un numero eccedente di piccioli e mal fabricati altari appoggiati senza ordine e simetria ad ogni pilastro e angolo della chiesa.

Vide

Kiedy Argenti z Lwowa do Kanonika Albanego takie przesłali wiadomości Sine, Romae (18 Julij. 1762), Latinis tant. Alex. Archiepiscopus Gregorianus tabellam.

In quem tabulae (o Obrazie) in qua imago Bmae M. Vir. in Thronum sedentis depicta in monumentum dictae gratiae: Condidit hanc cavam tabulae aegerimus umbram progenitae genitor dum monumenta sedet. D. O. M. Catharinaeque Albertus Dongalitius filiae caris, simae patre maestissimus posuit. Obiit 1678 die 19 junii (Z dwa. brinayi archiepiscopi Archp. Stan. Gorbowskiego 26 maiis 1643.)

11. Seminarium. Miasto odtąpiło pod Kaplicę spatium in latum novem ulnas, pum cracovienses.

Świadkowie pytani na dowód powyższego artykułu: Franciszek Wenino 70 lat; Jan Filipowicz, 54 lat; Józef Zubrzycki 72 lat.

Wenino: żeden z tych artykułów, których pamięta, ani Skarbek, ani Ojczyc. ani/ze pewnie (mogły nie wyjść o złożeniu Kaplicy — Skarbek mówił mówił, Kaplicy zaprzeczył na obcy Zgoła; mówi też kościelne rzeka.

X. Skarbek to mogą gdzie czytał tylko na myśl bo gdzie indziej odpowiedź mogą pod obrazem.

Kaplica Anno 1600 ustawiona fundamenta bezpieczne zamknięte.

Locus negotii Synodi vocabula; nec ullus quatenus voluerat interrogare de loco isto quicquam sit, quamvis continuo transiissent per capellam. (Zubrzycki)

Jeden Sumb. Ord. grobki nechi kanonicy, ale drudzy ojcowie nekro do stępnia i do roboty a zato in tradidit illicito tantum Capellae ex cupo praetantissimo Hungaricali (Wenino)

Chciano mu płacić powiedz płacenia pod Kaplicę mogą alio fine nisi propter solam devotionem et adorationem imaginis (Zubrzycki) to mogą, niektóre ci modlą; te słuchy biorą. (Zubrzycki)

Mury Kaplicy do kapitułę sięgają.

Skandalu nigdy nie było.

Fundamenta Kaplicy wyżej 2/4 na uchyłnie, cztery półmurzy.

Kaplicy tylko z nią zewnątrz mogą słuchają o grubości 5, a do kruszenia pomnie nie przyda.

Są tam groby familijne, (3 grobowe) et de mea familia Alembeck, viena sepulti sunt plures (Wenino)

tertia 2

De Sanctuario primo inchoato circa annum 1392 et Johe Stefan Argentinensi archi-
tecto Cracovie, Leo Sextych metropolita Kijovie.

(Summarium)

Ex Regesto Cathedr. Cracov. extractum ex codice pervetustissimo archivii Civitatis Leopol. A.D. 1370 Casimirus Magnus rex e vivis sublato moles templi per eum inchoati, nec ultra ima fundamenta altius provecti diu intra humum haesit etc. Quarta Januarii obiit Petrus Wawrzyniec de Hadrya. A 1404 Petrus Stecher tota vita fabricae ecclesiae addictissimus impetu labore et centum sexagenis de suo peculio inter operes numeratis primum partem absidii altaris, chorique sacerdotum destinatam concamerationi clausit; fornicem ejusdem officinator Gonzago (?) natione Germanus superiori centum triginta sexagenis d. emolumenti Carbisinei in manu pretio accepto ad annum 1404.

Anno 1405 Matthias Proepst Premisliensis ecclesiam praesentis Jaworzi Strigae imperfectam altius aedem ritu solemni dedicavit.

Exinde civium popularis incassit munificentia universi velut agmine facto in augendo Gazophylacio certare secum videbantes ut non sit repertus capite etiam census, qui non triennem de habentia exibi largiretur, hinc aes signatum, alius argentum rude ad vasa religiosa formanda etc.

Anno non multo postea altaria tria in fronte locata vitra varie colloria fenestris indicta ato proviso Georgii Schaller Architecto terrae praefecti Joan. Georg. Mularius Vratislaviensis accuratius mercede 330 flor. posteriorem templi caveam arcubus cancellatis compegit. Ad annum 1481.

Tertiandus Joannes Cementarius structor aedium superius porticum ad umbilicum perduxit, pro cujus conformicatione 34 flor. tantum numerauit ad annum 1493. Dum proxima aestate sacraria latericia alas Templi ambientia testudinibus suis concluserit 1493.

Lavacrum Christianum, cujus tinctura recens nati initiamur ex alabastro instar scyphi per diaglyphium affabre effornatum Joannes Wolffroy consul in meditullio Domus Christi statuit quagua ver, sub balaustris ex oricalcho conflatis decoravit.

Ao. 1514 wydlowem Kasimir plakl i niemiecki, aby wbil na zewnątrz: ambona plaka ad cornu dextrum altaris majoris in choro postima stabilis dextri parietis affixam; niemiecka extra chorum ad parietem similiter dextrum ex oppisto altaris scabinorum.

I rzecz Hayduc na kwatery Ordy Cracov. (Crow) winni powyższe tabie szli na utrzymanie tychary, ktory co piątek i w powszedni dzień z wieży ratuszowej powyższe godziny bijącego.

portrety rajców in argento obbsolutas

Sirckowski zapisowy Kapitule pro mój zad i uniwersytet ja (albo nowszy albo gdzie zmienion) zapisał magistrat (stanął) pro anni 12 Lubg. 1701 aby wszyscy dwaj a jeden nie stanął, exhumowany jest. Magistrat stanął za pro anybich, tamany is is urgeit non animo caedendi - i prosząc humillime. Anybichy attenta humillitione, submissione et reverentia nobilem Magistratum et totam Civitatem labram promeruerunt.

Mimo to miasto decyduje się na proces.

Na ostatniej próżnej karcie wypisane: Notitia expensarum N. et. Sp. Magistratus Leopol. etc ex Regestris Dni Stefanoni Procuratoris ejusdem Magistratus deprompta.

Primum computum complectitur ~~expens~~ honoraria et expensas a die 30 januarii 1762 usque et per totam diem 31 octobr. 1763 et importet Romana Scuta ——— 402

Secundum computum complectitur honoraria et exp. a die 1 ma 9bris 1763 ad totam diem Aprilis 1764 et import. scuta Rom. 215 - 20

Tertium computum compl. hon. et exp. a die 1 mai 1764 ad diem 9 febr. 1765 et import. rom. scuta 279 - 5

Razem 896 - 25

Habui in pluribus cambiis ad me remissis scuta 500 per manus Domini Bartsch et sic in totum habui rom. scuta 650 et remaneret solvenda scuta 246.

Kaplica Domagaliczów.

Inwentarz z roku 1753 die 5 Aprilis spisany.

(Mskr. Arch. Kapitul. Nr. 50 f°)

237
34
21
45
40
377

Kaplica w strukturze mała, cała murowana. Codziennie rano i wieczorem nabożeństwo. „Matka Boska, w najgwałtowniejszych potrzebach całego miasta obrona y protektor, kiedy to ten obraz solennie po mieście noszony bywa, kiedy jaka klęska na to miasto nie przypadnie". „Palladium całego Województwa Ruskiego".

Na samym obrazie obrytym srebrną sukienką; pod obrazem na ornament 6 aniołków [illegible] srebrnych pozłocistych, a koło srebrne około obrazu [illegible] złoty z portretami malowanemi blach [illegible]. Na głowie Panny korona cała szczerozłota [illegible] złoty z rubinami, djamentami i perłami. Między [illegible] samego obrazu [illegible] [illegible], trzyma [illegible] rubinowe i [illegible] rubinowe i perły. Sukienka druga szczerozłota djamentami, rubinami i szmaragdami [illegible]: djamentów 237, szmaragdów 34, rubinów 21. Do tej sukienki korona srebrna z szmaragdami i 45 djamentami i koronka na Dzieciątku z 40 djamentami i szmaragdami.

Wotów w pierwszym inwentarzu t.j. do przyjścia daty 294. Między niemi wotów złotych 27. Na wotach (oczy, zęby, nogi, serca, [illegible]) [illegible] wot [illegible] złoty z wyrażonemi figurami i scenami. Dużo dużo wotów z portretami en repoussé rytowanemi i malowanemi. [illegible] wotów w formie [illegible]. Osoba srebrna cała na prawej stronie przy obrazie stojąca, po polsku, przy szabli [illegible] srebrny cały z [illegible]. Z drugiej strony obrazu stała druga osoba srebrna cała i [illegible] srebrny także [illegible]. Wotum duże srebrne z djamentem (pewne) w koronie. ~~Wotum duże srebrne~~, wyobrażające osobę przy szpadzie. Wotum duże srebrne, na nim obraz miasta wyryte. Głów srebrnych całych dużych dwie a trzecia mała. Wotum alias trzy głowy, u których głowa na wotu wisi, w [illegible]. „Trzy w profilu wyryte „portrety". Dwie osób całych małych [illegible] w [illegible], [illegible], [illegible] w [illegible]. Trzy srebrne z [illegible] i [illegible]. Trzy srebrne całe [illegible]. Także trzy dużo. Dużo [illegible] (pierścionki, serca, [illegible], [illegible]) [illegible], talary, [illegible] srebrne [illegible]. Nad [illegible] duże srebrne wotum [illegible] Panny z miasta, na którym miasto wyryte. Istna galerya portretów.

Słupy srebrne z kapitelami srebrnemi (t.j. obite [illegible] srebrną blachą [illegible]) w liczbie 8.

Na [illegible] blach srebrnych złotych, [illegible] 56.

Opis tej całej [illegible] wotów z 101 sztuk.

Bogaty sprzęt liturgiczny. Lichtarze srebrne z ewangelistami. Lichtarze srebrne z portretami biskupów.

Między krucyfiksami: Krucyfix srebrny cały i Korpus srebrny; na [illegible] effigies [illegible] ([illegible]); nad [illegible] [illegible].

Krucyfiks na srebrnej blasze [illegible]; Korpus z [illegible]. (Zachowany dotąd).*) (maryjpanowy)

Wota zapisywane od r. 1753 w miarę, jak przybywają: od kasztelanicza [illegible] [illegible]; [illegible]. R. 1761: [illegible]. Dwie dzieci srebrne [illegible] od p. Potockiego, generała wojsk koronnych. 1763. Wotum z napisem: [illegible] Karol [illegible] z [illegible]. (Kordzanowski, podkomorzy [illegible].)

*) Późniejszy inwentarz nazywa go maryjpanowym.

W r. 1720 było w [illegible] już [illegible]: [illegible] biskupa Krakowskiego

z dużym szafirem i 24 dyamentami. Kielbe wotów ze złota. Kwiat szczero, złoty szmelcowany z rubinami. Złoty brzuszek. Wiele wotów bizuteryjnych przedano.

Jeszcze w r. 1753 stopniowo przeszło 200 wotów — zaś w r. 1767 stopił złotnik Józef Łukaszewicz ~~wotów~~ mnóstwo wotów i zlał z nich 38 cegiełek srebra wagi przeszło 400 grzywien.

„Die 6 mensis Julii 1774 p. Chalier dał rewers na siebie na srebro wzięte od nas, wynoszące grzywien 75 in vim roboty sukienki złotej kamaryzowanej i koron podobnych dla obrazu Matki Boskiej, będącej w wielkim ołtarzu."

Po koronacyi w 1776 przybywają dalsze wota: od arcyb. Sierakowskiego i całego lwowskiego, od Magistratu Lwowa z herbem miejskim, cech złotniczy wotum srebrne arkuszowe na nim Matka Boska z dziecięciem pod nogami 2 lilie i boskiego siedzi i kuje na kowadle.

Ormianie . Rusini.

Armeniæ

Eodem tempore (1535 r.) Armeni nostrates non autem Asiatici per partem ambigui, per rogum pompose appellati indulgentia Leoninum macella carnaria ante aedem Corporis Domini statuerunt cum hac cautela, ut non nisi uxores olentis mariti mactatas ... exponerent. p. 48.

L

W 1518 r. wybuchł spór między gminą /magdeburgską/ miasta Lwowa a gminą Ormiańską, w tenże mieście, w którym szło o to, że miasto uciskało Ormian wbrew ich przywilejom; Ormianie opadli się o króla, który w ich sprawie przeciw gminie miejskiej nałożył wadyum w kwocie 10,000 zł. pol.
Dan w Krakowie 21. Października 1518 r. /Castren. Leopol. I 10. str. 536-537/.

3-25.

Ormianie.

Ceremoniał

Prawo Ormiańskie. Arch. m. L. III. A. 54.

Art. 86 o rękojmie starsze

Art. 16, 17, 18, 27 o nieruchomościach.

Art. 112 przysięga składa się w kościele złożeniem palca na Krzyż święty, a ustnie lub przez oznaki, co przysięgi nie, trzykroć rzuty w górę idąc.

Art. 117. w rachunku ormiańskim nie dni rachują 355 ½ a z przyczyny przestępnego, gdyż w Kalendarzu jest wyrobiona 365 i rachuje tyle dni. (Tyle rzuty jest Ormianie Ormianie zdają)

Art. 10. przysięgi za kwit cudze uważa.

Dekret Królewski Zygmunta Augusta z 1563 rozwodzący na potwierdzenie przywilejów Ormianom a miastom.

Odsądza od jurysdykcji pewne miejscowości [illegible] spory o dobra ruchome, ziemie a dobra stałe ormiańskie mają być sądzone także przez wójta miejskiego, ale przy udziale dwóch Ormian ormiańskich. 2) 3) 4) gwałty, morderstwa, kradzieże nie należą Ormianom. Spadków sprawy powinny przy udziale ormiańskim, z prawa ormiańskiego.

Spory granicy i przynależności tych miast.

12 starszych ormiańskich. Na radzie jednak razem tych 6 z wójtem miejskim. Starsi przy obrady mają obadwa przysięgi mówić kilku mowy przykłady, gdyby przy dobrej starości i nie radzącego miedzy.

Dekret króla Stefana z r. 1578 rozwala im na Ormiańskie tak jak innym miastom - rozwala im na przywileje ogłoszone ilość Ormianie dobrzejscie sukna (krakowskie sukiennicze przywileje Stowo rozumiej)

Dekret króla Zygm. III z r. 1600 na mianowanych miast przez przysięgłych Ormianom Batorego: Przysięgły obcy albo ormiański Stowo rozumiał, to przysięga w obcym było ich tylko 20, we Ormianie 8 Król tylko mają przez, ale i to tylko wtedy, gdyby ale wojny handel je trudnem był niewiasty, a gdy przestały handle ustawy ormiańskie obcym tyle mieć jej nie mogą. Natomiast wolno im sukna drogie, jak szkarłaty i granaty produkcji na Polskie - przykład jakie tylko na celowe potrzebne i bielone produkcji im wolno. Jakowych strojów produkcji tych wolno. Synkowie mogą mieszkać wino wyrobić i wódki i inne za 2 tylko denar, miód z 3 denar. Celem kupami handlować im wolno. Piwo wolno sprzedawać z 4 denar, ale warzyć nie wolno. Z rzemiosł mogą mieć 2 rzeźnie browar, 2 krawców, 2 szewców, i 1 malarza, ale nowych wolno drzeć. (bo)

W dzień roku (Zygm. III listy dwie, które produkcji mogą Ormianie, ograniczone wolno stanowi go na 73, nie liczne z to domu 2 Ojca kościoła, dobry Król domu kościół, szpital i szpitala. O rzeźni domu Ormianom kupować wolno.

W jednem prawie i pod jednym dzwonem siedzieć.

Od appelacyi płacono wprost emendy (amende) 22 gr., i 8 zł na pisarza i na kurowa.

Przy odbieraniu domu w drodze rumacyi od dłużnika urzędnik ma podać w ręce bredętowi wrzeciądz, a ten na kuchnię ognia ma nałożyć. Obecnie nazywało się „wwiązanie". Wójt każe się ująć wrzeciądza wierzycielowi i mówi: Ja tobie daję wwiązanie tą mocą Bożą, mocą Króla Jmci, mocą prawa etc. po pierwsze, po drugie, po trzecie i poczwarte.

Armenia „niebo ziemia ormiańskiego" w przeciwstawieniu do armian polskich.

Ormianie.

Roku według liczby ormiańskiej 1019 miesiąca februari 8 stało się to szczęśliwe wstępowanie w stan małżeński... między Janem Hołubem a panną Szczepkówną. Pan Szczepek pokazał pokazał wyprawę córki swej przed tymże urzędem. Dając im błogosławieństwo Pańskie a z dóbr cielesnych: bramkę ormiańską, w której jest skojców złota 15, pereł skojców 9½, czepek ormiański z złotem i perły skojców 18, podgarlek złoty, który waży skojców 24, przyprawki na twarz z obu stron z złotem i z perły ważą skojców 15, noszenie miasto łańcucha złote waży skojców 10, przyprawki złote z obu stron na ramionach ważą skojców 7 także i drugie ważą skojców 4. Pas srebrny pozłacany waży grzywien 3. drugi pas srebrny waży grzywien 1½, trzeci pas srebrny ½ grzywny waży, pierścień albo sygnet złoty, w którym jest złotych czerw. 7, pierścieni złotych 5, obojczyk jeden z perły waży skojców 24, do tego trzy obojczyki złota nicianego, dwie parze zapieństków szytych z perły, w jednej parze pereł skojców 6, a w drugiej parze waży perła skojców 4. Podgarlik z pereł szyty waży skojców 3, listwa fartuchowa z pereł szyta waży skojców 2. Para zapięstków z nicianego złota, koszula złotem szyta, dwa fartuchy złotem szyte. R. 1591.

Z testamentu „Hanuchna Pana Serepkowa dziewka" zapisuje „Kaśce" perłowy kołnierz, dwie pary bryzów, dwie złote tkanki, kołnierze dwa złote, koszulę jedną złotą, fartuch z forbotami, złotą muchramę*), złoty kaczmur i kutasy. Mazgab zapisuje mężowi swemu 8 R. 1595

markum? 81

Z Acta Judiciaria Armenorum od r. ~~[illegible]~~ 1584

Ładna oprawa (ob. fotogr.): skóra ciemna cielęca wybijana

~~[illegible]~~ długość 39½ cent. szerokość 25½

Nad Boną wszędzie cyfra A. H.

*) bucherame? cypriana

Kantak 72

Koch Reise im Fontinale Gebirge 1846

Ormianie.

R. 1614. Przez Ormian Lazarza Serebkowicza i Owanisa Krzysztoforowicza, którzy zdolni udali się do Turcyi, gdzie nakupiwszy towaru mieli według intercyzy wspólnie przywieźć go do Lwowa i tu dopiero sprzedawać i dzielić się zyskiem. Już w Erzerum zaszło nieporozumienie. Jeden chciał wracać lądem drugi morzem. Lazar przed wyprawą bele z towarem, aby sobie swoją część wybrać. Owanis mu wzbraniał i szarpali się. Potem Lazar z żalu wielkiego przed płakać, mówiąc wydaj mi towar, albo się udawię, albo co złego uczynię, a wziąwszy stryczek od lipy włożył sobie na szyję. Co widząc wielki upór Lazarza, przez mowę Owanis: Bracie, nie wszystkiej towarów, gdyż inaczej nie może być etc. (Zeznanie świadka Almasa Serwianowicza). W końcu Lazar pod niebytność Owanisa zabrał sobie połowę części towaru, między tem kity z 800 par.

Ind. ~~Off~~ Jud. Civ. tom 27 p. 28, 39.

Rusini

W procesie dwóch Rusinów, z których jeden katolik, występuje jako obrońca schizmatyckiej strony Rusin Stefan Chmielicz w roli pełnomocnika i bardzo ostro i wrażliwie przemawia, a z sądu niby mu nie tamuje słowa. Wadzące zdanie słowa. Chmielicz powiada: „Miasto Lwów nie jest w innej krainie jeno w ruskiej; mieszczanie na to odgrywają, ale będą one miejskie (sic!) i są to złe pojęcia w mieście wzajemnie, między pospolitym zgromadzeniem, a Boże ~~E~~brum, by nie wytrzymywanie jakie, co jako to teraz przez wyjście Rusi, to się miał Żydowie i Ormianie, którzy ~~w~~ gorszej są religii niżeli Ruś religii greckiej (p. 690)." A to co wdaje aktor, iżby się Ruś unią miała brzydzić, acz to do prawa (procesu) teraźniejszego nie należy, jednak to mówi się aktor, że nie brzydzi się i owszem o to Pana Boga prosi, aby była in unione, jako i pierwej (~~Rusini~~) była. Katolikami się też Rusini nie brzydzą, i owszem z nimi radzi konwersacyję mają, ale tobie rada widziała Ruś i czemu katolicy wolą mieć konwersacyę z Żydami, albo z Ormianami (którzy im kościół zakazali pod prebistrem konwersować z nimi) aniżeli z Rusią! (694)

Jud. Civ. tom 27 z r. 1619.

Kamienica Szolcowska

jak się przezywa z procesu Nyssa przeciw spadkobiercom Jana Szolca-Wolfowicza (autora pamiętnego testamentu) była ona niby Giebłowska; mowa o niej: Kamienica na rogu w rynku przeciwko kościołowi farskiemu.

Jud. Civ. tom 28 p. 2162

W owym procesie wyjęto z niej przemyślanie pana Wojewodzie ruskiemu

Ibidem r. 1619.

Rusini

Roman Strzelecki na cmentarzu tuż cerkwi wołoskiej, wśród zgromadzenia Rusi, w czasie otwierania cerkwi rzucił się na Jana Kraszewskiego starca 67 letniego, uderzył go ~~b~~ w zęby a targając mu kilka razy go o ziemię uderzył nazywając go złodziejem i złym michałkiem.
Oskarżony Roman zasłania się glejtem Zygmunta III z r. 1617

Jud. Civ. tom 28 p. 614, 759, 807.

Ormianie – Handel wschodni:

Armeni Cives Mercatores Leopol. apud Ressulium Agam Turcarum pro datis mercibus debita notabilia contraxerant, quo mortuo, ab imperatore Turcarum Murad Sultano ad Sigismundum Regem ab hoc in urbem Leopolim legatus venit, Effakir Mechmet Czaus Dorgachi Alli pro emorendis ab aerario Portae Othomanicae jure caduco inferendis summis concreditis. Aditati itaque Armeni ad Consulum Judicium post oblatum a Rege Sigismundo per eundem legatum Consulibus mandatum ac lectas literas plenipotentiae imperatoris Turcarum in praetorio Joanne Kruski Regis Cubiculario pro justitia administranda ex vi pactorum initorum, sibi assistente, Causam dicere jussi Armeni in instanti in stuba consulari solverunt quantum debebant, videlicet Gregorius Dertu-Kaszowic Centum Viginti Millia (120.000), Gregorius Mikołajewicz Nongentos, successores Łazarewiczów sexcentos talenos imperiales prompta ac parata pecunia numeraverunt. Quo circa legatus Effakir cvx(?) veste indutus, lenique carboso caput cinctus in praesentia dicti adititis seu deductoris sui ex tunc sese jurisdictioni civili, quo ad hunc actum attinebat, submisit, et memoratos Armenos ex vi datae facultatis in Actis Consulum nomine Imperatoris sui ac totius Portae Othomanicae quietavit. Quietationem recognitione sua manuali, arabico charactere conscripta, firmavit. Nec quisquam miretur, quod Leopolis tanta honoris praerogativa paucis ante annis gaudebat, cujus judicio stare non senatores solum Poloni, sed et caeteri principes non erubescebant!... Eheu quanta revolutio vicissitudoque temporum!

Józef. pod r. 1625

Constitutio Bakaryzników.

Wszystkim wobec y każdemu wyznany, iż mające miasto Lwów prawo osobne i wyższy przywiley na tłumaczenie od świętobliwej JMci Króla Polskiego dany i przez teraźniejszego Króla Jeffo Pana Pana Naszego Miłościwego potwierdzony, tj: aby tłumacz był przysięgły, którego o Kupcach cudzoziemskich także Kramarzach i obcowaniu ich do miasta przyjeżdżających, czyli: wyjeżdżających, zkądby tak myta i cła Języku Mu: jako i miejskich dochodów wiadomości i pewnego Urzędu Naszemu Radzieckiemu należało, i żeby każdy Kupiec cudzoziemski bez wyiątku osobę godzącego swego za gotował, wiadomy urząd nasz Radzieckiemu czynił. A iż przy tłumaczu Bakaryzmictwo między Kupcami cudzoziemskiemi i Kramarzami dla umiejętności języków różnych osobliwie Krajów wschodnich pożyteczne bydź, które to Bakaryzmictwo, iż ich już tak wszystko, że by braku w tego Kupcom tak cudzoziemskim Bakaryzmictwo, bydź miało, chcąc i ten urząd w porządek dobry i pożyteczny, jako Kupieckiego stanu ludziom wiele potrzebny, wprowadzić i przyrzeć, dlatego też czterech Ormian jako Zachariasza Bohorebiego, Tarachosia, Agurtyna Danielowicza i Krzysztofa Kaszporowicza abo Hlyrka wszystkiego, między nami towarzyszów, Kościoła JMci naszemu Miłościwemu i miejskiemu prawu przysięgłych, za Bakaryzników ustanowiliśmy, mianowali i zapisali, jakoż mocą pisma niniejszego ustanawiamy na potomne lata, do wydania pewnego Uznania naszego potwierdzamy, wyznawamy i zapisujemy, którzy to czterej Bakaryzmictwo z tłumaczem przysięgłym tego i na potem będącym do tłumaczu M. potwierdzonym, od Kupców tylko cudzoziemskich bagaż odprawować a wszystko cło i wpisowe wiadomości JKMci i miastu, takiż każdego stanu Kupieckim ludziom służyć powinni będą. A jakoby się kto inny oprócz tych czterech wyżej mianowanych Bakaryzników Bakaryzmictwo Kupców osobliwie cudzoziemskich wziął, tedy osobliwie takowy bagaż za bagaż od Kupców cudzoziemskich uważać, przeto ta wszystko Bakaryzmictwo wyżej mianowanym, tego na potem do urzędu potwierdzonym, bydź winien. Wolno jednak każdemu inszemu do Kupców osobliwie Krowa, wziąć i tym czterem wyżej wyrażonym bagaż odprawować.

AC. gr. 1630 vol 38 f. 630.

1684

Ormianie (Zbytek)

Instygator miejski Stanisław Karwowski pozywa przed urząd radziecki seniora ormiańskiego Jana Jaśkiewicza i występuje przeciw niemu z następującą propozycyą:

„Lubo p. Jaśkiewicz wie dobrze, iż in quolibet bene ordinata Republica vel Civitate ad distinctionem et differentiam stanów większych od mniejszych, Pana od sługi, szlachcica od mieszczanina, należy suo uti competenti ~~uti~~ vestitu et ornatu, quo fine et leges sumptuariae przez dawniejszych osobliwie in anno 1655 folio 37 et novissime podczas sejmu przeszłego anni 1683 titulo Lex Sumptuaria postanowione są, albowiem zbytnie supra qualitatem conditionis nietylko statum confundunt ale też domos et fortunas, consequenter Regna et provincias exhauriunt et denudant. Wie i o tem bardzo dobrze Pozwany, że ile które miasto, jako miasto Lwów na każdym zjeździe sejmików i sejmach koronnych, tudzież na komisyach i aktach publicznych mala semper audit i różne invectivas et exagerationes, quas privatim qua publice od wielu JchMciów dygnitarzów i JchMciów pp. posłów ziemskich Lwowskie miasto dla zbytnich strojów i nad kondycyą nieużytych szat i ornamentów, które tylko irritant aliorum malevolos animos osobliwie personarum equestris ordinis a to wszystko tak Nobilis Magistratus jako też panowie ablegaci sejmowi dla mieszczan nationis solius Armeniacae cierpią, gdyż in hac natione sexus uterque Mares et feminae, virgines et juvenes, nietylko in forma, która samym tylko paniom wielkim senatoriae dignitatis, ad emulationem prawie szaty sobie wlec każą, osobliwie białegłowy i panny, ale też in materiis pretiosissimis onym aequiparantur, nietylko sznurówki, płaszczyki, czapki, szkarłatki, ale też nawet suknie alias spodnice, antery, szuby, od złotogłowiów, sermy, lamy, axamitów i innych drogich materyj sprawuję, futer zaś co najdroższych, soboli, rysiów, popielic, jako mogą być najdroższe i najlepsze, tak dalece, że nulla differentia et disparitas jednej Ormianki panny lub mężatej od pań i matron zacnych in vestitu et ornatu, jako to i p. Jaśkiewicz świeżym przykładem albo raczej scandalum jest, który przed tygodniem sub celebratione praesentis commissionis hiberni, podczas zjazdu różnych panów, wydając in matrimonium córkę swoją za p. Bobrykiewicza Ormianina Kamienieckiego, seu alias jako się mówi exulanta, nad stan i kondycyą swoją miejską, tak żonę swoją, jako też i córkę pannę młodą tak umyślnie i z wielkim nazbyt kosztem strojnie się dopuścił, że wszystko tak na pannie młodej jako i żonie jego, przez drogich i kosztownych klejnotów, szaty złociste, excessivo prawie sumptu sprawił, i gdy szła do ślubu panna młoda, ~~stój, który niedawno~~

AE. Nr. 1678/1. 22. 28.

Hiskia empfängt Gesandte des Merodach-Baladan, zeigt ihnen seine Schätze und wird deshalb getadelt.

In jenen Tagen lag Hiskia todkrank darnieder. Da kam der Prophet Jesaja, der Sohn des Amoz, zu ihm und sprach zu ihm: So spricht der HERR: Bestelle dein Haus, denn du wirst sterben und nicht am Leben bleiben. Da wandte Hiskia sein Angesicht zur Wand und betete zum HERRN und sprach: Ach, HERR, gedenke doch daran, daß ich vor dir treulich gewandelt habe mit ungeteiltem Herzen und getan habe, was dir wohlgefällig ist. Und Hiskia weinte sehr. Da kam das Wort des HERRN zu Jesaja: Gehe hin und sage Hiskia: So spricht der HERR, der Gott deines Vaters David: Ich habe dein Gebet gehört und deine Tränen gesehen; siehe, ich will deine Tage noch fünfzehn Jahre lang fristen.

Rusini. Arch. m. Lw. Fasykuł 219

... Iterum in anno 1525 natio ruthenica instituit actionem ratione denegatae exemptionis la-
pidarum extra plateam ruthenicalem sitarum, tum propinationis liquorum, parmorum incisionis,
artificum libri exercitii denegationis ... (togbutnymia) ...

... Inquieta haec natio ... veterem suum crambem rewexit ...

... His totius nationis nomine attentatis non praedentibus, unus ex iis Michael Skatka
nomine, privato quidem nomine, verum (prout supponitur) pars per toto et in nuce sua totam
hiadem nationis suae complexus ... stand iz a June III r. 1684 o wolności handlu i wyrzuty dla
Rusi ...

... Miasto rymeya Stanysławy prawa: charakter reprezentacyi miejskiej, h. zkąd ich takie z przodku,
ygen, regimentyk kogi: gebór rzgent-kych: za ylarky.

... Ius ad nomen nationis, haec natio maiori ex parte in hac civitate extincta est, et
vix vestigia eius extant, cum enim a fundatione Seren. Casimiri plateam suam separatam,
totam ferme et integram in manus alienasse videbat exemptis ordinis, Spirituelium ac etiam
judeorum traditionis et diventisset, nonnullis vero potentioribus utpote Basilianis, Kotonijs,
Popazys, Nartowiczys prerogativam equestris ordinis (cuius meritone an pretio) adepti,
ista natio praefata evicuit, ut cives illius ad praesens exparsim tantum per civitatem habi-
tantes, possessionalas nudicas easque aere alieno gravatas retinerent et non tantum officia et
auctoritatem civitatis in Regno cum primariis exequatae gerere, verum nomen et decorum an-
tiquum nationis ex condigno repraesentare non possent, praesertim cum et hi pauci qui
adhuc extant, parum sensibus capti, partim nobilium subditi et nondum emancipati, partim
impressionati; reliqui mechanicorum et subburanorum turba rudium et illiteratorum turba,
ad officia gerenda praesertim in hac civitate prout animus ad Lyram apta ...

... haec natio ab aevo regibus et reipublicae parum fida et mutabilis ... przymierzy
zdradzieckie zawarnie is Rus jedes Chmielnickys obłajami ... cum rebellis exercitus Cosacorum
civitatem corona obsidione oppugnaret, hi nitebantur omnibus artibus in manus illorum,
uti fidei suae conversum, civitatem ... prodituros ...

... Unia przyszła i nie przeszła ... Polakom z wielk piekła Boże grzech a wstyd wiekuisty
niej drudzi nie dali, chociaż to za krzywdy przelali ...

... Ruinis sami nidi, że nie umarłby Jarmusz wszedzie. Verum hic temerarius et impotens
ambitus unius Laskowski, antesignani illorum est, qui aliquibus litibus tinctus et
quadam actionalitate inter eadem suae nationis proprium authoritatem adeptus ipse immensas
non progressus impensis, sed (ut praesumitur) aere communi corporationis suae sustentat.
Jan Lask. judex hic ni plani, Rusinum praesidis schismatici, unde oriundi nobilitatis gnarus ... Las-
kowski, homo a teneris in Moscovia inter haeres et mercaturas educatus, ac moribus, ani-
mis, idiomate et quod maximum communis fidei vinculo exteris junctus ...

(Informatio in causa Ruthenorum rationis admissionis ad immunitates et
officia civitati Leopoliensi intentata Anno 1714.)

(Status causae ex parte Magistratus etc. drukowany in folio. Fasc 219)

... Modus vero quaerendi victus Ruthenis ab antiquo serviens non alius fuit, nisi mercature privata videlicet tovar ogórem niezgarnem kwartkim przedawać, tempore vero nundinarum frustatim alias na tołkiś i sztuki, quod hucusque conservatur.

... W niepamiętnych czasach Grecy (per Graecos?) pod pretextem mercium Brabanckie dictarum Specyfik 15.000 Karolinów (bombardarum) in rem Turcarum. Brevi tamen mendacium Augusta II Monarchae venit, nicht być in fidei cultorem aliquarum personarum ex magistratu Leopolensi in Regno regnantem, a gdy magistrat tego nie zgadzał tedy rozgniewany brat na ruskie wszystkie — duo tandem Leopolienses ex rito Rutheno et adhuc viventes non veriti prenes supradictas, dicta quindecim millia parisa bombardarum extra regnum in Vallachiam ad partes Turcicas [illegible] evehi fecerunt.

Kultúra zagranicá wiata z tym Status Briefe i sztuki porachowanie

---

W r. 1521 Grecy ruska pod Zygmuntem 1. W dzień tego bracia sztuny: Ruinus (Grzegorz) Elias Ignatius i Makarsko cinnamon Ruin kwartkij stanu, 1) że kiedy Ruin nie przyjęci, wzięli go dla złożenia przysięgi do cerkwi (ad synagogam); 2) niedarta Ruskiego z wiary tamtem nie przyjmują; 3) ruskim kapłanom sakramentu mszy świętej i ulicz Lwów ze chrzcił z jagnięcą krwią nie wolno; 4) miasto niedobrych pijaków za stryganiem do nich pobrabia nie przystoi; 5) umarłych sztuki chować publicznie et in ornatu ecclesiastico.

Król uznaje Ruskim biskupa Sygnatiego pokonczonego, Krzysztofa Szydłowieckiego wojewody i starosty Krzemienieckiego; Ostrog z Chodzą wojewody ruskiego i Stanisława z Chodzą starosta i starosty kamienieckiego, Jana Boneta starosty rabsztyńskiego, Zygmunta Kuki, i Mikołaja Zamoyskiego podkomorzego i Kanonika Krakowskiego, jakie kanony do rządzenia Cerkwi.

Kanony zgotowany i zgodowany rzeczą i Ruskimi dyrektorami do Ortodoxej wiary: non via juris sed pleno et per concordiam: to do 1) mają nabożeństwo przysięgi o cerkwiach; ad 2) chrzcić na zgodę się z Grekami niemieckimi, gdy jeden skarbu ruskie wiary zgrzeszy, zgrzeszy jest do siedzenia a nabożeństwo pustego, aczkolwiek i Ruskim kapłanom wiary siedzieć mszy [illegible] i siedzenie sobie wiary; ad 3) mszy słuchać i sztuki sobie nie sakrament in aggravata ornatu publice ale z siedzeniem niezapalonymi, ze chcą ruskiej cerkwi nabożeństwo publice sed etiam cum campanis et candellis. ad 4) magistrat zachować prawa przeciw popom, ale nabożeństwo i dobytek obcych i nie pijanym uszkodzenia gruntów ruskiej; niemiłe brać od prawa wiary jak t.j. pokarzyć to jest dwie kopy groszy polskich; ad 5) pogrzeb tak jak sakrament.

(Fasc 219 nr 1.)

Dekret bracia gr. 1525 na cerkwi ruskie: ad 1) mają być contenti finibus suis et plateis ab antiquo tempore designatis; ad 2) nie wolno cerkwi Greckiemi przedawać; 3) nie wolno nabożeństwo ad cerkwi i nowinek sztuczne; 4) nie wolno trumien zgotowanej;

(Jb. nr 2).

1572)

Jest dekret król. Zygmunta ~~I~~ Augusta z 20 maja ~~1572~~ z którego wypływało, że Rusini uzyskali ~~wolny~~ przez, dotąd im zapewnione: (quod exhibitis a Polonis) gratiosis, nullis prorsus exceptis a Serm. Praedecessoribus nostris ... eidem Civitati Leop. Liberis quavis ratione et modo concessis tum etiam longa usu et consuetudine in illa Civitate confirmatis debent frui ex aequo pari ratione, quemadmodum alii cives poloni Romanae Ecclesiae gaudent, ipsi quoque gaudebunt, ~~et~~ religione Latinis in privilegio a nobis ejusdem concesso continentes — magistrat ma się bliżej sentencji pod grzywną 20.000 ~~X~~ aureorum hungaricalium. A nie wydane wówczas przemowie!!

Na tyle dokumentu późniejszy wypis uwagi że strony Magistratu: Non extrad. quia contra jura.

(Ibid. Nr. 3).

R. 1497 Król Albrecht wydaje recipi omnium judicum Civit.: Armenii, Rutheni i żydzi, także handlowanie nie nim ograniczeni w handlach.

1521 r. Zygmunt I o przywil. przywil. salvamat, patronat cerbus, wiadukte.

1525 r. o b prawo nabywania domów, wykupywanie z rąk; domowe prawo bywania.

1547 przywil. uchwalił, że nowego nabycia gdzie pomieszkiwanie wydawać mieli od obcych a to jak prawem nullius hominum cuiuscunque status et conditionis queritur ... a nie nie tylko Rusinom. (Zygm. I.)

1572. Przywil. Zygm. Aug. zwracający Rusinom co wydarł przywil, nie wgrane przy mieście i wszystko nie wydawane.

1578 Stefan Batory na sprawy Rusinów o nieprzyjmowanie przywilejów stanowił, że Rusinom nobis tempore tantum nundinarum et non amplius towary handlować mieli sobie, Edyktu wydawanie nie wbrodzi. Zarem przywileje przywileje pomieszkiwania.

1585 przez pewny przez nich pod ich bezpieczeństwo.

1682 przez przez (Ruthenis nobis) Rusinom przywileje.

(Z Reductio Juriun ~~ab~~ / fasc. 249 nr. 21)

(Wypisane wydatków: 1) Rusini zwane o nieczynne kwestie 2) że głównie brakami były: a) przywil. o ordynacji, b) nabywaniu towarów na sobie, c) prawo wyznania.)

Dalej tryb: dyplom otrzymany miasto wojny, rekwizycje; wynik wypadł, że dyplom był ad malam cancellariae notitiam informationem exportatus et impetratus ... nie mowy tamtejsze, mowy polskie i księgi nie przetarcia.

Magistrat wyłączył, że cała jest oblicza: 1) Rusini przyjęli ją dla kwestii, aby wszystkie pewne, ale nie ob rationem status Reipublicae; 2) studenci mowy nie byłoby jego dowodzenia o tyczące nabycia towarów, bo akademicy go, ewentualnie do Rzymu, tam księgi studyum mowy o bywały jako popis; 3) z r. 1714 zbuntowali się przeciw Szaptyckiemu nie pozwolili go do Seminarii, gdzie dobrej szpetnych ksiąg: pewne polskim wydawcy; 4) Delegat Polski Apost.

prefekt Tertyński ks. Radanowski znalazł w Stauropigii wiele nieżo wydrukowanych ksiąg sygnatycznych, choć wiele już przed rewizją ukryli lub wywieźli na sprzedaż. etc.
(Rationes etc fasc. 219 nr. 75.)

Poczta lwowska.

Poczta Lwowska.

Universis & Quomodo ad plenarium Officii nostri Consularis Leopoliensis residentiam personaliter veniens Nobilis et Spectabilis Robertus Bandinelli, Civis et Mercator Leopol. literas Sacrae Mai. Regiae Posthmagistratus et servitoratus, sibi benigne per S. R. M. DD Clementissimum datas et concessas, manu S. R. M. subscriptas, et sigillo minoris Cancellariae Regni communitas, sanas, salvas et illaesas, omnique suscipionis nota carentes palam, ultro, libere ac benevole obtulit petens easdem eo loci legi suscipi actisque Officii nostri inseri:

Tenor Literarum Posthmagistr. & Servitoriat. SRM.

Sigismundus III Dei Gratia Rex Polon etc. Significamus praesentis literis nostris quorum interest universis et singulis. Ita nobis a certis Consiliariis nostris Spectabilis Roberti Bandinelli Civis Leopol. commendatam esse virtutem ac promptum ad obsequia nobis reddenda studium, ut eiusdem opera et industria, in negotiis nostris utendum censuerimus, eumque ipsum in patrocinium nostrum adscribendum et coaptandum factorem nostrum sive Postmagistrum pro expediendis in Italia aliisque extraneis et transmarinis locis negociis nostris, instituendisque literarum portitoribus per provinciam Russiae Leopoli constituendum duximus, prout quidem praesentis literis nostris constituimus omnibusque juribus et libertatibus quibus servitores et factores nostri de iure et consuetudine gaudent, donamus et insignemus. Ita ut libertatis huius immunitatisque a nobis concessae praesidio in Civitate nostra Leopoliensi vel ubi ipsi commodius videbatur pro usu Nostro postam constituere ibidemque tam per se quam per suos Ministros pro tempore existentes tam nostra regia quam sua quaevis negotia et mercaturam exercere et in iisdem tam nostris quam suis negotiis quocunque ire, redire, tuto, pro libitu commorari per Tabellarios a se constitutos literas sive epistolas diversarum ex provincia Russiae in mirum Leopoli Cracoviam vel

per Zamosciam Lublinumque Varsaviam et in converso Leopolim veluto tamen ipsi justo precio expedire, absque cuiusquam contradictione et impedimento eidem tantum liceat, ita ut cuilibet alteri civi aut mercatori vetitum sit pro iisdem literarum missione ex dictis civitatibus quemquam expedire sed Tabellarius ab ipso expediendi sive ab ejus ministris ejus nomine ista munere presentibus uti teneantur (servata tamen faultate ab ista prohibitione expediendi ex Cracovia Varsavia et e contra illis qui modo ex concessione nostra munere Postmagistrorum fungunteer juxta observatam in exteris nationibus ejusmodi portariorum consuetudinem). Quod ad notitiam omnium quorum interest Magistratuum ad quos presentes literae nostrae pervenerint deducendum eisdem mandamus ut dictum servitorem et factorem nostrum vel ipsius mandatarios circa suprascriptas libertates a nobis concessas quiete et pacifice conservent, nullumque ipsi vel factoribus ipsius quocumque praetextu impedimentum aut molestiam inferant pro gratia nostra. In cuius rei fidem &c Datum Varsaviae IV Mensis Martii A. D. MDCXXIX Regis, nostri Rex. L. S. Nicolaus Cancellarius Petrus Zeronski.

A. M. L. Acta C. r. 1629 Vol. 37 p. 565

Oblata literarum ab Jl^mo Camerario & Vallatino Russiae.

(Oddawany przez Roberta Bandinellego) Stanisław Kralia na Wiśniczu Lubomirski ziom ruskich wojewoda &c Wszem wobec i każdemu zosobna. Komu to wiedzieć należy po życzeniu moim przyjacielskich wiadomo czynię. Wiedzieć dobrze jakby wiele tych gardzi Rzpltej niebezpiecznych na tym należy, dla poratowania tym, którym curae jest salus jej dobrodzieie wiadomości, aby przykładem innych panstw przyzwyczeń byli przykre przygody z mieszkań Króla JMci Pana naszego Miłc. Wzięcie pana Roberta Bandinelli do JKMci Mci na tę prowincyą i urząd zgasłych, nym listem uprzejmie przyzwolonego i do tych tu krajów ruskich wygnanego, dla poratowania jego i bezpieczeństwa tych rzeczy odprawowania przyjaciół pod protekcyą i obronę moją, Onegoż WMM. wszelkiego stanu, urzędu, prerogatywy i

Kondycyi ludziom zalecam i proszę, aby pomienionego pana Roberta za sługę i pocztarza Jego Król. Mości mając w tak potrzebnem Krajom naszym przedsięwzięciu jego, nietylko żadnej nie czynili przykrości i przeszkody i czynić nie dopuszczali ale owszem ludzkością i pomocą swoją, gdyby tego potrzebował, nie chcieli mu deesse. zachowując go cale i nienaruszenie przy tem wszystkiem, co w przywileju JKrM. jest opisano do porządkowi mojej należeć będzie, gdzie każdy, gdyby komu był w czem niepraw, słuszną będzie miał zawsze sprawiedliwość. Na co dla większej wagi daję mu ten list mój z podpisem ręki i przyciśnieniem pieczęci mojej. We Lwowie d. 26 aprilis 1629. Stanisław Lubomirski, Wojewoda Ruski. L. S.

Stanisław na Koniecpolu Koniecpolski Wojewoda Sandomirski, Hetman Polny Koronny &c. Wszem wobec i komu to wiedzieć należy, wiadomo czynię, iż przychylając się do woli JKrólMci Pana Mojego Miłościwego, ponieważ JKrM. szlachetnego pana Roberta Bandinelli mieszczanina i kupca lwowskiego w Ruskich Krajach Pocztarzem, przywilej mu na to dawszy, dla odprawowania posług swoich ludzi i spraw jego prywatnych uczynić raczył, daję mu i ja to pisanie przyjmując go pod protekcyą moją, Wszech WMM żądając, a z wojska Jego Król. Mości ludzi napominając, aby jako w niczem tak osobliwie w odprawowaniu tej Poczty, która będzie wielom bardzo potrzebna, przeszkody najmniejszej nie miał. Na co dla lepszej wiary daję mu to pisanie moje z podpisem ręki własnej, przy zwyczajnej pieczęci Datum we Lwowie 21 aprilis 1629 r. Stanisław Koniecpolski. L. S.

Złotnictwo

Laudum Aurificium Leopol. approbatum

Złotnicy z powodu oszustw popełnianych przez przekupniów żydowskich, przedających wyroby złotnicze fałszywe, niesławią cech złotniczy uchwalają, aby żaden złotnik nie robił nic dla takich żydowskich przekupniów jarmarcznych i swoich wyrobów na sprzedaż im nie powierzał i od nich nie brał) a to sub poena decem aureorum Ungaricalium. Praetereau ut quilibet Magister in operibus sui laboris signum suum alias gmerk ponat sub eadem poena superius recensita.

AC. 1599 f. 529

Ar. M. L. v. 18.

Złotnictwo.

Zwyczaj: „praesenta weselne JMPP. Rayców samym jako też i potomkom JMciów upominki nomine civitatis praesentować." W r. 1635 40 viri ze względu na wielki koszt tych upominków, żądają aby tylko rajcom je dawano a nie także ich dzieciom.

Liber Exorbit. p. 24

Nr. Arch. III A. 295.

W r. 1641 darowano starościcowi lwowskiemu (Mniszkowi?) roztruchan „wielki zacny" za 460 zł od wszystkiego miasta.

Ibid. p. Kart. 97.

Złotnictwo.

W r. 1647 Zychimenem Raycy gdy stan swój małżeński powtarzał i córę nieboszczyka p. Mikołaja Szolca za przyjaciela brał, munus nuptiale, tj. wstrzuchen za 80 zł.

Liber Exorbit. III A. 295 p. 107,6.

Rok 1648. P. Lurens Korkos złotnik miejski prawo przyjął; dał 21 zł na arsenał.

Ibid. K. 106.

R. 1659 Prezent weselny Szeligowskiemu, starszemu słudze p. hetmana; ofiarowano kufel srebrny; ważył 5 grzywien po 18 zł grzywna.

Ibidem K. 188

94

Tom 38 Akt. Ławn.

Zr. 1653.

Wacław Złotnik robił rzędzik
brały Generoso Iwanoszkowi Ku-
para, burkułabowi Chocimskiemu
i Rotmistrz. Jego Krol. Mości

Auta Ławn. p. 1094 Akta Ław. tom 38 z. 1653

Inwentarz skarbu i apparatów
Kościoła Metropolit. z r. 1659
dnia 22 Kwietnia.
Arch. m. Lwów III. A. 104

Dwa wielkie wyzłocone z emalią, 1 po Zamoyskim Egz. po Tarnowskim arcybiskupach.

Dwa tańcuchy złote jeden po mszy Faurbachowej drugi po dr. Jakubowej Wolfowiczowej żonie.

Monstrancya wielka srebrna stawiziebe rzeźbiony robotą.

Obraz srebrny: jeden z drzewiany talliy z herbem, z którym N.P. złonita, dekta wielkie Apostołów. Obraz srebrny z ramami czarnymi cum imagine Sacra Thom. Obraz srebrny bity z ramami czarnymi Annuntiationis B. V. Statua srebrna złonita Annunciationis cum Angelo. Statua srebrna złonita cum relikuiis Sacra Rosae z krzyżem także srebrnym złonitym.

Paramenta: Srebrny złonity na ryptart niższych cum relikuiis St. Ligy: cyathi, srebrny złonity na ryptart monstrancyjski ich

Pastorałów 3; między nimi jeden złonity robotą mosiężną.*)
Lichtarzy dwa cynowe na drzewianych laskach, które służyły przy Exporcyzmie Łacińskim przy Al. Grzegorzu z herbem jego.
Antependia dwie wielkie złonite, stary robotą ks. arcyb. Wilczka; drugie na ryptart drzewianych na aniołkach stary robotą.
Insignia stawiziebe zdarzonkami.
Ornat kutnowej Anny (Annae Regnae kutnowej) stawiziebi z złotymi kwiatami perłami cynowymi na kutnowie złotem haftowany.*)
Ornat stamitny stary złotymi kwiatami niemieckim.
Ornat stamitny czerwony złazurem, adamaszkowe złote czerwonem, kwiatkowe na wielkie formy, tabinowe a nad obity czerwone, pokryty ale Kutnowie Szymonkowi wielkiemi po arcyb. Zamoyskim herbem jego 20.

Insze grzeczny Szymonowy inwentarz obyjść nowej kancyzie.
Kielich złonity znamieniem Fratra Otto de Bonstedt Magistri r. 1327.

*) Pastorał drutowany robotą złotą cera mosiężnego drutowej ks. arcyb. Zamoyskiego.

*) Antependia dwie srebrne złonite po Jmci ks. Wilczku arcyb. gotyczny robotą.

*) Ornat kutnowej Anny perłami sadzony złotymi kwiatami zgoła circiter

Wielkiej nowy in anno 1687 stanowiski złatowany złotem kapłanem, ex jus Depredum Jmct. Archiepiscopi.

Szpalery gliniane, po wtórzył różne owoły srebrne nielkie w liczbie 12 po X. Gurzyka, suffragania Lwowskim.
Obrus herbowe wyznaite Szyteli.

Juwelary tegoż gr. 1695 w tejże samej kwiecie.

Kielich złoconty gwiazdami Fratr Otto de Borsdorf gr. 1327.
Kielichy fundowane przez ks. Rumińskiego (1659), ks. Ogrzewskiego 1636, ks. Brodzkiego Jana 1652, panny Reginy Storkowny 1657, Zofii Stor, Hanny 1654, Barbary Storkówny 1652, p. Vigkolskiego 1613, Katarzyny Storkówny 1648, ks. Jana Rolkowskiego wikarego 1634, od Zofii Szczygielskiej 1633, od Katarzyny Jazgorzewskiej 1664, od pani Katarzyny Bogdkowiczowej 9, ks. Sikorskiego 1635, ks. Pucałkowskiego 1639, od X. Szymona Wojny 1647, od pani Wydrzetzkiej 1633 (z tabletem przy, zwyczajem z ignorantem) od pani Wróblewskiej 1674, od X. Józefa Gaff, czynszowego 1655, od Katarzyny Kompolskiej Grzegorzowej 1650, od Katarzyny Kuczarowej 1689, ks. Opolskiego 1657, od pani Jastrzębowej, kielich pozłacany złupieżkami herbami złot. K.W.; od Jadwigi Pruskiej.

U Krzyżtofika. Nowy cirem: serce nielkie, atrybutem Krzyżtofa, srebrne pozłacane od Xiężny Jmc. Anny z Hlowczowa Wiśniowieckiej na ten czas najwięcej bożnej rzeźby srebrnej gryzien 123 i 1/2 funtów (cuncta cimelia: cessant Suecis), krzyżma srebrne nad krzyżmem od chrzcielnego Jana Jabłonowskiego (Szwedzi), strzemione srebrne z kotwicą, u rąk ręczny, Dzwon za. nizszy srebrny kielich z 11 gwiazdami pozłacanymi nadany mianiny Bernińskiego, słonie srebrne pozłacane po jednej stronie, miesne zgniłe pozłacane po lewej stronie; wtóry kielich jak mniejszy po prawej stronie na tablicy 79 (tylko jest 55), wtóry po lewej stronie takież na tablicy różnych 111 (tylko ich jest 100); wtóry różnych pozłacanych krzyżmem 42; jedno nielkie wtóry od miasta (Szwedzi); srebrne p. Alojzy, szarzyca R. d. na kotwicą (Szwedzi); cały krzyż krzyżmem obity wtóry, wtórych pięciu niepozłacanych; cztery wtóry pięć potrzeb do ołtarza.
(Cuncta cimelia et ornamenta Crucifixi (?) cessarunt Suecis)

x) Notabene Medyceusze w r. 1458 mieli w swym skarbcu tylko 446 funtów srebra!

Srebra – Fredrowie

Po staroście Krośnieńskim Fredrze (zabitym przez Marię Kątskiego) pozostało mnóstwo konwi, nalewek, miednic, tac, puharów, kubków srebrnych, głównie artystycznej augsburskiej roboty, które ważyły razem około a może i przeszło 4 centnary, bo przy wielu nie była podana waga, a przecież dowożono się 731 grzywien czyli 361 x) funtów srebra i to najlepszego w owych czasach zwłaszcza w Polsce, bo 14 : 13 próby.

Złotnicy taksowali grzywnę srebra stosownie do próby, sutości pozłoty i kunsztownej roboty rozmaicie, a mianowicie wartość jednej grzywny wynosiła 32, 40, 50, 60 a najwyżej 70 złotych.

Lat jeden również taksowano rozmaicie 2 zł 22½ gr., 2 zł 26 gr., 3 zł. 23½ gr. a najwyżej 4 zł 22½ gr.

Wartość srebra fredrowskich (nie licząc tych, których nie ważono i nie taksowano, wykluczając je z rozmaitych powodów z likwidacyi spadku) podali złotnicy na ogólną sumę: 44.189 zł.

W roku 1670 złoty spadł w wartości swojej i zapewne szło ~~8~~ 6 zł. na dukat; suma tedy powyższa równałaby się w zbliżeniu ~~56.000~~ 7365 dukatom, czyli ~~56.000~~ 73650 dzisiejszych koron, a że pieniądz przed 200 przeszło laty 4 razy zapewne droższy był od dzisiejszego, tedy srebra fredrowskie reprezentowałyby dziś według taxy powyższej ~~224.000 Kor.~~ 294.604 koron.

Licząc surowo materyał srebra według cen dzisiejszych realna wartość metalu spadłaby przeciwnie ogromnie, bo przyjmując cenę łata po 2 korony, otrzymalibyśmy za 4 centnary srebra czyli 12.800 łutów, tylko 12.800 Kor. Ale fason, ale robota!!

Castr. Leop. tom 423 pp. 2976–3070.
Z r. 1670.

W r. 1670 dubel 6 zł

44.190 : 6 = 7.365 dubelów

42
21
18
39
36
30

Dubel à 5 zł: 7365
5
~~36825~~

36.825 guldenów
36825

73.650 Kor
4

wahar dzisiejszy:

294.604

a więc 300.000 Kor niezbędne.

Pół dziś kosztuje 450 Kor

Rok 1691

Złotnictwo

Grzegorz Niedzielski: „Za konsensem i zgodnem wszystkich postanowieniem, stanął takowy konsens dla ozdoby Matki Przenajśw. w nowo wystawionej Kaplicy, ażeby szata srebrna z Konstytucyi, ustanowienia i legacyi śp. Leonowicza, brata niegdyś naszego, przybrali i ozdobili – jakoż dajemy na to srebra grzywien 30 na co i pozłotę obmyślić będziemy powinni i rzemieślnikowi od grzywny po 11 złotych ~~od grzywny~~ pro labore płacić deklarowaliśmy. JMPP. deputowanym daje się na pozłotę tegoż obrazu łańcuchy złote dwa, manelki złotych para, krzyżyk jeden, które ważą czerwonych złotych 55., pierścieni jedynaście, ważą czerwonych złot. 8, do czego jeden czerwony złoty wanelki odd. p. Krassowski, dwie sztuce złota odlewanego, które ważą czerw. zł. 15 1/4 – wszystko komputując czerwonych zł 79 i 1/4... Tymże JMPanom deputowanym dajemy 330 złot. p. na robotę szaty (tej) na obraz cudowny Matki Przenajśw. p. Grzegorzowi Niedzielskiemu, magistrowi tej szaty podług kontraktu ustanowionego i spisanego, płacąc onemu od grzywny każdej po zł 11." (Plantatio porządku i elekcyi Prawosławnego Bractwa Cerkwi Sławnego Usp. Przen. Panny Maryi. Rękop. Ossol. Nr. 2125 f. 56 b. i 57)

W r. 1691

Cechmistrz w r. 1690.

Universis et singulis, cuiuscunque dignitatus, conditionis etc. et presertim Honoratis Dominis Senioribus Magistris artificij et contubernij aurificum prefectis ubicunque locorum etc. salutem et felicitatem plurimam. Nos seniores Magistri et nomine totius contubernij aurifabrorum civitatis Cracoviensis Simon Zagrzebszki et Joannes Zaszanszki significamus et recognoscimus per Honestum Georgium Ostaphiciowicz artificium aurifabrile, apud Famatum Martinum Zarszki, alias Moderatum ciuem Cracoviensem aurifabrum confratrem nostrum (uti ac) debite per quatuor annos didicisse, et contubernio nostro, ita ut fert artificij consuetudo in omnibus satisfecisse, ac se erga Magistrum suum caeterosque sui Ordinis honeste et laudabiliter gesisse. Quem ob id dominationibus vestris commendandum duximus, et merito commendamus et rogamus, ut hunc eundem patronatum Gregorium Ostaphiciowicz nostro hoc mediante, eius virtutis testimonio commendatum habeant, atque hic et ubique locorum, si quod ~~ipsius~~ opus fuerit ad contubernium aurificum admittant ~~per~~ permittendum ericissim Dominibus vestris in omni genere officij semper quod studio nos extituros. In quorum etc. testimonium etc. subscribimus. Datum Cracovie VI. Januarij Anno Domini 1595. Simon Zagrzebski złotnik starszy. Jan Zaszanszki złotnik starszy (Castren. Leopol. T. 351. p. 177–178.)

Sigismundus Tertius Dei Gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae etc.
nec non Sueciorum etc. hereditarius Rex. Significamus praesentibus litteris
nostris etc.

Krotnictwo. 1677

Stanisław Chojnowicz, ożeniony z Dorotą Mostowiczówną, która po jego śmierci wyszła za krotnika kwaskiego Stanisława Laskowskiego. Testament z r. 1677. z którego następujące daty: „Długi, które mi co winien i co ja też winna: Najprzód wyrobiłem wołu u Wałka Jmp. Mieńkińskiemu, które wzięło groszy: pół dziesiąta kopa, to robota pół czterneśty, faszyborek przy nim groszy 5 kopek i kwint; za ten faszyborek, który leżał we czterneśty pułk, przyszło mi groszy 59 a roboty i z tego robota przeszła zł 20.

Potem robiłem 2 blachy, jedna do Studzienej, drugą do Czutorskiej, które wzięli po groszu, Jmp. Kurzątkie przeszło mi na nich a nic a roboty zł 18. Potem dałem tablicę mniejszą, która wzięła po 4 kopy przeszło mi na nią a roboty a nic zł 4, te pieniądze, kiedy dadzą, wziąć tablicę.

Jmp. Rainbotkiemu sprzedałem odrynkę, która wzięła groszy: piętnaście kopa; nie pamiętam, co mi dał na nią, jednak według karty mojej tak wiele tam robota wypisano, co za wszystko nie dwoja, to robota tylko dwoja; piętnaście kopa robota groszy 13 tej. Zadał mi Jmć na tę odrynkę zł 15, za roboty przyszło mi na zł 11, przydał mi tej Jmć na pełny grosz 4.

Potem dorobiłem wędzidła krajczarskiego Jmp. Piaseckiemu, który to wędzidło z Jmć wzięli swoimi odrazu i odtąd, przychodzi a niego robotę prawienia z Jmć tabsę i za robotę, co z niego przyszło, jako i za złoto, com mu dawał wtenczas; i za roboty złotych 36, te pieniądze wybrawszy wędzidło oddać.

Drabiem tarantyjski z pod chorągwi nie wiem czyj wzięty do szarpi i kapturek i pas z klamrą 6 do wtrójdu, wzięło to kopek 7 bez półkwinty; przyszło mi za to robota złotych 13½ i a roboty zł 4.

Robiłem Jmć Pan Kanwiłowi jarmułkowemu pasy kubków złotych czterech, dał na nie robotę groszy: 4 kopy, tuzy wzięły groszy: kopek 6 bez kwinty, za które przyszło 3½ złotego. Od roboty tych kubków przyszło zł 11. Na zapłatę tamże Jmć dał robota 4½ kopa, to, co wzięły 5 kopek i kwint, przyszło mu robota ¾ kopa, za nie przyszło zł 1 i groszy 15, a roboty zł 3, na poczet tych kubków, zaraz i tych pieniędzy mi dał zł czerwonych 3; przyszło mi a Jmci wszystkiego zapłaty zł 49. Na tych tuzę Jmć dał robota kopek 8 bez kwinty, tuzy wzięły 7½ kopa, to kwinta daytą Bóg da blachmalu.

OO. Jezuici z zakonu wzięli a roboty blachy ix. Jezuicy: przemienił ich Stanisław krotki zł 19.

Bractwo ix. Piotrowic, z ich Seniorem pilnym i z ks. N. Krawcem zostali mi winni a kampy tak za robotę jak i za roboty zł 11. Na mniejsze ix. Katarzyny opowiedział a robotę, brzęczyste drewniane.

Mg. Grzyżotki z przechowania różnych robót gotuje mi vinnien zł 41, a od ordynki od roboty zł 30. Robota tamuje Mci druk fanzelbrey.

Mg. Bergerowi przyszłemu Cyrulikowskiemu gotuje u mnie grzyana robota na Kubek, ktory jest kazałem robić ordynkie, gdy nie był wydany, a Jm. ma dać zł. 8 od roboty.

Gotuje po nim: Kubek potro-głowity z pateną i mudrzyka z ampułek (obie te przedmioty odzyje z ołtarza złotniczego, Kuflel potro-głowity roży Grzyżem; turybularz stanowiczny roboty z wiszyłki robiony, waży grzyw. 6 i kotki 11; rząd potro-głowity nasadzony na zamienie błękitnym, roży grzyżem 6 i kot. 3, taka robota z nim grzyżna po zł 45; rząd drugi roto-głowity takie nasadzony na zamienie błękitnym, miejscami ostugki głowate roży grzyżem 4 i kotki 8, taka z robota z nim grzyżna po zł. 50. Trzeci rządek bidy bryjantowy, takie nasadzony na zamienie błękitnym roży grzyżem 3 i kotki 2, taka robota z nim po zł. 40. Ogdyszka puklikowa nasadzana na zamienie błękitnym, miejscami ostugki głowate, roży grzyżem 4 i kotki 15, grzyżna po zł 40. Glerowego robota grzyżem 9, grzyżna po zł. 30. Kielich wyprzyty t.j. Korpus bez carcady (?) i jeszcze dwa odlewanych, jeżyce nieszpreweyl i nóżka jedna potro-głowate z Kielicha. Patyna 1 na jedną stronę głowita, to obydwie roży 2 grzyży i kotki 12, grzyżna po zł 32. Srebro z pozłaca gotowe bez kapturka roży grzyżek jedy, tego grzyżna po zł 40. Srebro z roboty z stanie wyprzyty grzyżek 4 i kotki 3, inszego robota jako to tych stolowych: z innych kawałków gnutego ich grzyżek 3. Ostatka jest takie (zgoła) z całą ☩ zł 100, ktory jeśli tego da O. Roj Mg Dembowicz pewna na jarmarku jaworskim, jarzą nieś robić całe pieniądze odbierze. W złoto weźmie ich nie robić, to co pozostało po robocie części jest, stanowiczney roboty.

Regestr naszynia kramowego: Opiąg roży cały t. 3. gwoltia różnego rodzaju Kuperszelki do naszynia robota trzy; ambuśia z bracia robota rzeczyk 4; beckerazyken na obwara Kwiat chusty Jany, beckerazyzyn drugi z Kwiatu o jednym Kwiatu. Drugi mniejszy o dwóch Kwiatach do różnej roboty, trzeci mniejszy takie o 2 Kwiatach z Kielichu, gwoty o jednym Kwiatu z ampułek. Kopczyzyn ziemi jednaki na obudwu Kwiatach z lampy. Drugie jest dwa, co po jednym Kwiatu mają, trzeci mały co na jednym Kwiatu szparagnik, na drugim Kopczyzynek z nóżką do Kielichu, drugi po nim mniejszy takie z Kielichu, Kwaczyzyn Jany z flagą, Cesarzyzyn jeden po drugim cztery i szperak Zgiesanty na jednym Kwiatu a na drugim płatki, cyzenk z czynnika drutu, cyzerzyn do stolowych tych takie gra, miarty, Cyerzyn z czynnika. Zek z różnej roboty, cyerzynie trzy gramatyki, dwa cyerzy, nie z gwiazdeczki, cyerzynie ołtarzyk wielka. Synczyzyn jeden. Zak dwie. Hanka Chrzcielna jedna. Motowidło wielkie jeden po drugim 3. Stanczyzynie dwa jeden mniejszy a drugi większy z czasagami. Klufta wielka jedna. Motowidło mniejszych 3. Fugzey, mer drugi o jednym Kwiatu Jany. Drugi takie fugzaymer na jednym kwiatu a na drugim faytgaymer, mniejszych takie fajfemerka 2, trutygangia 3, blaeria różnych i z różnych robót jest kilka kamieni. Inszych robotki i naszynie z różnych robot alle nabycia godzia mego tu nie specyfikuję. Akt. gr. 1678 f. 365 – 374.

101

Złotnictwo. 1649

Bedros Marderisowicz, złotnik Ormianin. Jak wypływa z procesu, jaki mu wytacza Ormianin lwowski Mikołaj Hazarowicz wyrabiał głównie rzędy bogate, złociste i nadzone kamieniami. Bedros zastawia u Hazarowicza dwa takie siodła za 4317 zł, które miały być wysiezione do Krakowa, gdzie w czasie koronacyi Jana Kazimierza spodziewano się je dobrze sprzedać. Robota tych rzędów pod względem złotniczym miała być bardzo cenna, a Hazarowicz powiada, „że ani ponderis certi ani aestimationis są, tylko na szczęściu, których robota a nie valor et pondus, przedaż ich zawisła." Bedros nie miał prawa miejskiego we Lwowie, kiedy bowiem w procesie, żąda aby się ~~sądził w~~ z swym przeciwnikiem rozprawiał w sądzie ormiańskim a nie na ratuszu, Hazarowicz zarzuca mu, że jako „turecki Ormianin prawem lwowskiem i artykułami ormiańskiemi szczycić się nie może." Inducta off. Advocatialis zr. 1649 pag. 605, 609, 622, 633.

Złotnicy.

1682

1 Tomasz Seferowicz. Zeznaje jako świadek na instancyi szlach. Bazylego Skulskiego: Pan Szamowski „powiedział mi, że ma na Zawadzie Turzycę i mnie z nim przyszło, abym go kupił u niego. Stargowałem tego Turzycę za 100 czerwonych, gwarantował bursztynowe, że są trzy sztuki bursztynu i obiecał mi do tego 3 pierścienie złote złota próby i ciężkości nie najgorszego, a ktòrej złoto swego ordynku dołożyłem, a targowałem tego Turzycę, którego zda mi się Mahomet grano przez 3 dni u p. Szamowskiego (w Januarii) (AC. gr. 1682 f. 118) Cod. W sztandze z całem kwitem o partactwo. Złotnik - cechmistrz Kirkor Latzynowicz tak o tem zeznaje: Zabrał[o]wszy z stamtąd JMpana Burmistrza partaczyć Tomaszowi Seferowiczowi Ormianinowi, który robił u żyda na Zawadzie, który jego czerwonych sobie do obrobku dla dziadowania prosił, albowiem była takowa jarmarczna prośba." Burgrabia ziemski kwestyą wszczął za Seferowiczem, jako praktykującym na szer, utrzymując praedium i event Latzynowicza zeznanie do rzeczy, zkąd go jednak sąd expunxit. (AC gr. 1682 f. 813).

Dominik Mieckacki. Ad instantiam dn. Andrzeja Szymanowicza z Lwowa Złotnika dn. Marcina Angerowskiego zeznaje pod ostrem rozpytaniem: W r. 1682 u nas sam JMP. Angerski z JMci sam dobi mi robił zaręczne dyamentowe, a ktòrych te śmiał zmarzły proste, na które zaręczne zgotowałem pierścień dyamentowy jeden wielki i drugi mały i zaręczyła dyamentowe małe, ktòrych tabli dwie stargał, jedną mniejszą, drugą większą, ktòrych dyamentów, co mi wyliczono, na tabce zaręczne Kochi mu JMć obrączkę; potem ze tej a żydu o Kamaszek oblewany z dyamentami drobnemi, które mniejszych JMci p. Angerski zgubił, za ktòry czyli niem, nie czyli pierścionek dali JMci żydzi. Wybrawszy tedy Kamień, nie żeczy Kamaszki, zaręczne drobniejsze i pięcze gotczyk Kamieni tych dyamentów gotowo zda mi się 48 albo więcej. Z tych dyamentów, bo ja tam nie miałem, a JM Mć chciał mieć gotowe na Weihnawe a tymże r. 1682 dał złotnik zgubiły u pana Grodzkiego. (AC. gr. 1683 f. 925.) P

Melchior Dankwicz (scultetus) ad instantiam Jaroszowi Stanisławi Jankowskiemu, mercatori Illustrissimi ac Magnifici Domini Georgii Bogislai Friedro venatoris Regni agentes czyni: Rubinem JyM. pani Friedrowej jegoż za żydzie nie, brzyczka JMp. Fredra, Kasztelana Gwiazdowskiego Meissenskiego, nagrzeb pana Szmidta tegoż miasta, pewien kąsek, prawie ćwierć, jeden prawiczy wilk, drugi połowy trochę mniejszy, chudy nie wiedzę po kilkadziesiąt dyamentów. Na te kąski grzbiet złotych starzał zgubiwszy dyamenty, jako to kąsy menelli z dyamentami i Kamaszek dyamentowy. Potem wtórym wilku wielki z dyamentów, na ktòrej dała tej JyMci pani Gwiazdowa na stare pierścionek Lwów; te tedy dyamenty dałem w przeszłą tej wtorki. Na tej wilku dała JyMci zgubił stary dyamentowy i inne pierścionki małe dłużyce i drobniejsze; a przy tej wtórze klejnot stary dyamentowy był zaręczony. Trzeci potem wilk pomarłe JMci pani Fredrze Kasztelanowa Gwiazdowska dała mi nabytek pałeczek, jeden zaręczony, drugi tabli grubszej wbił z dyamentów drobnych; na tą JyMci dała dyamentów mniejszych, które ich były pomarły od innych wilków. Potem tabli grubszej tejże JyMci marszałkowi tarelkę, tylko po jednym Kamyku na tabliczkach. Na tej wilku zgubiły opisane dała JyMci dwa herby Krzywdzkowe grube, które były dyamentami opasane, te tedy dyamenty z tychże wilków JyMci obrócił, a znowu te kąski bez Kamieni na ogramowy oprawiłem; na jednym

P Tenże Marchalli zeznaje na instancyi szl. Stanisława Jana z Kurdwanowa, cyrkułowego winnickiego Juczyc Bogusława Fredry, Venatoris Regni: „W roku 1681 circa Martis JW. JMci pani Fredrowa Kasztel. Gwiazdowska dała mi robić wieżyby z zaręczni dyamentowych i przydała JMci z starych dyamentów circa ter 80, ktòrych że na te wieżyby mało było, dokupiła JM. u mnie dyamentów 32, z ktòrych moje dyamenty, bo były drobne, dała mi JMci gr 220, same jednak zaręczne, z ktòrych że robić wieżyby było pod, tem kupione u p. Dankwicza złotnika kwidzyńskiego, za co? nie wiem. Po, tem eodem anno 1684 d. 13 aprilis Tejże JW. JMci pani Fredrowej, Kasztel. Gwiazdowska dała mi robić Kamień rubinowy, rubinów ve, nerunt, i z starej sztuki rubinowej obrączki kilkoro na nowy dwo, kiu; te rubiny zotowe wbite, z Kamaszki i innych sztuk obgrzeb, ni. Na ten czas i pierścionki małe dyamentowe rautowe i na nowym nabytek wiej dyamenty i na obrączki drobne tabki dyamenty. Eodem anno 1681 3 Septembris. Tejże JW. JMci pani Kasztel. Gwiazdowej dała mi robić zaręczne dyament. tabki jakie były i pierwsze, bez nie jej jako z pierwszej wieżyby ale całe: ze swoimi zaręczne nabite, na które Kamienie tych dyamenty jej podczyszane to jest gołe JMci miasta. Potem anno 1682 in Martio tejże JyMci pani Gwiazdowskiej robiłem pierścionek, na Kamienia rzucisty Nagie. Panna Orlina z krzyżyk kwiatkowy i wiej kwiatkowe ogrzebiem. (AC. gr. 1683 1013–1014). Cele obrazę go rationi judaeorum ad elaborandum artis aurifabilis manufacturam. Urząd swoiżyby. że organ jako nagiście żydów pewnego z domu Menkalskiego zeszli, że chcieli go na 80 grzywien, a pewien jak za dziadzia inne tabki złotnicy wieź, wsi żydu, nabyli tabki i pierścionki tamtym. (AC. gr. 1686 f. 729) Jan Kowalski i Kazimierz Kudrewicz, złotnicy żółkiewscy przysięgli Menkalskiego, że debet 2 mil a Januarii (attigua) ulla pondera, tione laminis aureis octo per eosdem actores ad elaborandum ex puro auro scutum et monedo Sacri Regiae Majt. Domini Notri comparatis eosdem laminas aureas non vocatis ad id actoribus imo in absentia illorum admoto igne item nina pondere ligenscit, unde pretendum dum idem citatus illud scutum iusta delineationem sibi datam reformaret, restabilis aureis apparent defectus, quem ob defectum thesaurus Sac. R. Mtis apud actores vindicat alias ratione causativis per id actoribus non mediocrium damnorum ad 100 aureos hung. taxatis, nec non rationes legitimum protectionem pigneroporum dictorum bis. to ad exonerandum idem scutum ex thesauro S.R.M. datorum § Urząd ze wyda, że Menkalski (quidi: ij) od ten złotnika ab od dwora, mine Bogdańskiego złota dobre, „Hollandzkie cukrowe a słonecz, inny Dziesanie ziemi i tam t/; Kaskan z tej strony nade wier, ale Menkalskiem pięcio wiły wtej: jako tabres wbite, t/; Kaskan ne płonął brile JMci Pane Nabyć Mość. pięcio za złotnicy a tak wielkiej rade złota, jak wiele na niego z skarbu JM. M. dobre, a skarbu JMM. dwór i co nie a nie złota z tej wtórki pięcio nie zostało i Kamień dzięki z tej wtórki, ale dengel nie odmierzał i z tej wtórki abies albo rzeźbi blachy złotej czytał mi od altarii, ale od JMp. Bogdańskiego wbiorł." AC. gr. 1688 f. 49 ale [illegible] a zeznanie pięcio zgubił a niego trzecią Adama Hulkiewicza z Walentynowa Mongrowskiego za co go mam więc na 30 grzywien bez. AC. gr. 1689 f. 748.

był hab Jmci p. Bażeńskiego, na drugim zaś zda mi się, Jezus trzymania Krzyża. Jest to cząsteczka, ze tąż Jmci pani Czerni, chustka krzyża była u mnie przez długi czas dyamentowych, za które mi dała zł. 3000. Najpierwiastek takich kubeczków jednorożcowy, który był przedany, więcej złota do niego, a sam kubeczek, że był przedany i cały, Klejnotem. Co śmiem za nieboszczyka Jmpana Czernichowskiego żądany robiły przez Jmci Panią Czernichowską nie robiłem. (AC. gr. 1683 f. 1012–1013).

Marcin Szarkowski na instancyą ut supra deponuje: Dał mi był robić Jw Jmość Czernichowski nie, bogaty kubek za to Lwie z Jejmci swoją Cichtargią stoi, trzech dni pracy; na to dała Jmć. robić swoje, a Cichtarga była krzywe, przy których i czarki były. Drugim razem Jejmci same pani Czernichowska dała mi robić miski do kwiatek. Jmość ingress tam robiłem Jmci Krzyża robiony, a których było ze 12 gruzin, taby robiły był, jako i kwiatki, a kwiaty cynowe. Po śmierci zaś Jmci Czernich. robiłem Jmci Krzyż, albo relikwia mordego, który był relikwiarz zepsowany, tedy na to miejsce srebrnego grobiłem. Ten to gdy mi melkowny klisko przyszły robiłem Jmci pani Kordialtowi Kasemarz i miedzy, na który robiły dał mi Jmci kwiatki, które był Jejmci p. Czernichowski robił i kazał do pary Cichtargie, i tych Cichtargie, których dwie pary Jmpani Czernich. robił, także i pary strzemion złocistych i srebro inne tamane i zlerane. Od roboty gdy dał mi Jmć z zapłatą ze 300 zł danko do miseczki złotej. AC gr. 1683 f. 1014–1015.

Kiryk Latyszowicz Armorum auripex Civis Leopol. na instancyą ut supra deponuje: Niebożczykowi Jmp. Fryderyk Kazyt. Czernich. robiłem złoto do tabiki, za niebożczyk Jmp. Czernichowski odebrał z Jejmci na te tabiki dal mi był złota czerwonego 4 czarki z Cyrcene, ważą gotowemi czerwonemi złotymi, 4. czerwonych 80, tabki to złoto tak z czarek jak i z czerwonych zł. na 200 czerw. zł. plus minus czyniło, jakiego to złota i danko do miseczki, ki robiłem a tamczyki z tego tabki mniejsze złocone robiłem. Drugim razem temuż Jmp. Czernich. na jéj robiłem jabłki pozłocone, które Jmci robiłem zakrętek blankowany płaszczyk, który z haftem kosztował 300 zł, bo był czerwonego złotem haftowany. Wiadomo mi i to że p. Bedros złotnik (który teraz z Jassów jest) robił niebożczyki Jmci Czernich. pasaż z złota (AC. gr. 1683 f. 1015).

Jerzy Niedzielski. Był mój, że robił jest mi przed tem robił dla Staroścjiny (ob. ordus kartuzki), jemu także przyszła była robota, o której wyżej mowa u Plantatis Cieszeń na str. 76 b. pod r. 1699. Na zamieszkanie ulicy św. Merkuria wybrała kantor u Kiot ozdobny, sztuki złotnicze, misterny zgrabie, które gdyż żeby wszystkie do skutku doprowadzić, zlecany dlego i wyrobiony pp. Hrehrego Ruszenwicza i Jerzego, druk z przyjaciół braci wszyscy, którzy abyż zgrzeby i ozdoby pozostawili prawni. Kiot ten musiał wyjść [illegible] w roku 1705 gdy [illegible] Kioty dwa mieć robione. Zbiór f. 81.

Mikołaj Krzyżański czyni 1684

Jerzy Gdzieński czyni 1684

Melchior Dobrzycki towarzysz, prawie u Mu. chartego 1684

Jakób Tomaszewski towarz. prawie u Mucharskiego 1684

Krzysztof Dadurowicz złotnik Orm. 1684. Był [illegible] zamożny i zatrudniony; miesz[illegible] robiły [illegible] i robiły wiele ozdoby i przyrządy, że gmach niemu i Norowi Mojżeszowi jego kolwie, jaruter formalny kunt złotnikiem kunsztu. Obacz Noroc Mojżeszowicz.

Stanisław Cyganowicz czyni 1684

Gabryel Kuzyszyn czyni 1689

Jan Bedrowicz czyni 1689

Andrzej Sahakowicz orm. czyni 1689

Z testamentu Ludwika. Był Tarnowskim i zydyckim Ob. Reformatów, u których się każe pochować w starym jakim habicie zatrzymuje, na który to habit 50 zł leguje. Tymże Reformatom 2000 zł. Na pogrzeb 1000 zł. Na nieszpory zł 600. drugie legata po 600 na 50 zł do rozmaitych kościołów i zakonów kwestujących, szpitalom. Drugim Marcinu Bielu stanowi i różnym innym także mniejsze legata, ma opść Kamienicy z murami na przedm. Lubelskim budynek z wygodami i ogrodem, lokacie i cyrkiel legatem. Intuitu Reform. swoje Ksiądz, Niemcom nic nie zostawia. Co do Dziedzictwa innych, na inne Dziedzictwa i innej Kondycyi ludzi, dzieła o zwiększeniu. Summa pieniędzy na to 5000 zł. do [illegible] Ks. miasta Grzegorzowego, Sekretarza ziemi przemyskiej. Daty rymowane, a dzieła w Kościele Jmci Dymitra Wiśniowieckiego Kasztel. K. Kr. danego dnia 729 zł, gdzie [illegible] Jmć p. Sienicz, mularzom, pisarzom kościoła Jmci na zł 565. Ul Andrzeja Ks. mularzom, pisarzom kościoła Jmci na zł 639, u grobu Kalasego Ksiądz, dzwonicy, stanuty pieniężnej zł 639, u grobu Kalasego Ksiądz, Kiego zł 100. Ul pani Przemyskiej wojewodziny sieradzkiej zł [illegible] 1030, ten dzień leguje na pogrzeb kościoła Reformatów dawkowy. Ul zakonnika Jakóba Kallenicza zł 2000 wypłacono, wpis gotówki bez wielkiego procentu — summa ta przyszła także [illegible] imiennemu na gotówce legata, jak niemniej summa 5000 zł u Grzegorzowego (ob. wyżej). W gotówce zostało 900 czerw. złot. (AC gr. 1684 f. 582–592.

Łazarz Arintowicz orm. ławn. 1689 6

Józef Olanicki ławn. 1688

Szymon Augustynowicz ławn. 1688 tym złotnika Piotra. 7

Tomasz Golec starszy złot. 1688

Stanisław Pohorecki ławn. złot. 1688

Stanisław Madejowicz ławn. złot. 1688

Albert Jarnicz ławn. 1688

Krzysztof Kirkowicz ławn. 1688 orm. 8

Kasper Kirkowicz ławn. 1688 " 9

Michał Hartrauft, także Hertrafft złotnik 1684 cechmistrz r. 1693

Jerzy Borin złotnik, ożeniony z siostrą Melchiora Dankwica 1684.

Jan Kurzystowicz złotnik ożeniony z Brenowiczówną, nie umie
pisać kładzie krzyże na testamencie. 1684. Mimo to jest cechmistrzem r. 1688

Nerses Muyzesowicz. Ks. Andrzej Szymanowicz i Do. 10
minik Wilczek, Kramarzic deputowani do rewizyi praw i przy-
wileiów cechu złotn. nadanych, i o artykuł to jest singulare, że
na cechmistrzostwo i inne urzędy nie powinien brania cechowy sy-
nowie naturalistów et subsumaticos, ale do cechu dane fa-
miliae przybrani brani czterech Ormian — Pana Nersesa z sy-
nowcami brania tego obrali za cechmistrza stanęło, że gdzie lepsi in-
stanye nullum jamais. Magistrat przyjęte ich na debatt Wilanek
1654, który wybrom Muyzesowicze zaten nazwany, nie przyda
zapewnił tytuł i każe obrali cimus cechowego cechmistrza i nadawać
na kark cech bo gorzeia, zakazuje przypomnieć visyi Ormian
wiyl. 4. (AC zr. 1686 f. 875)

Marcin Kruderski ogniej Ney X Cyrygowi Jaworskiemu
pisarzowi konwentu OO. Dominikanów w Jarosławiu (AC. zr. 1685 f. 961)

Kazimierz Witowicz, szlachcic z całym zgrubem przyjście do
roboty towar. Mikołaja Towarskiego, który wyszedł z Krakowa ale
bez żadnego inwentarza o tamtejszego całe przybyły. AC zr. 1688 f. 90.

Jakób Halarowicz. Z testamentu: Bonawentura tak wyrok
wdowego Stwierdzony zapisem dawnem wydany i w Kancellaryi
Rodzicy zapisany jest, aby wszyscy chrześcianie na tym świecie umie-
rający tak mężczyźni, wszystkie życia nie mogą być pozbawieni
Kamienia wyjęcia na 4964 zł, a mianowicie z rubinowych
naszyjnych 800 zł, Kanał wraz rubinowy zł 800, z cały złot-
nicy, który jest wszystkie moim, wraz każdy wraz, wynosi wraz
zł 115 (AC zr. 1689 f. 607).

Andrzej Dąbski przyszły o zniewolenie czynu towarzy-
stwa złotn. Walentyna Muyzesowicza wszczęty na 30 grzyw. i arest.
AC. zr. 1689 f. 744.

Józef Madayowicz tow. złotn. 1689. 11

Jakób Zygadło, syn malarza, ławn 1682.

Jan Żywiec, Sebastyan Rusakowicz, Józef Sola, filius Mu-
ratowicz, Jerzy Bogdanowicz, Krzysztof Dermitzewicz, albert 12
Strzyżowski, Walentyn Ulsan, Józef Szarkowski, Bartło-
miej Olbrychtowicz — ławnicy z latach 1690—1699.

Alexander Chojnacki złotnik 1693.

Józef Wyszyński tow. złotn. 1693

Mikołaj Antoniewicz złotn. Ormianin 1699

Nerses Muyzesowicz 16 Orm. Wszyty od pewic, bardzo
zatrudniony, przytem, wyrobiły cały kunszt operacyi i wydzie-
wszystkie złotnicze, a cel wytarcza na pewne, zresz-
cyie na cały bieg nadziei. Uległ przeciw o to bardzo
szczegółowe interrogatoria. Zeznaje ---, jam i Arintowicz
Dadewszystkie, że nie chce bywać na pomyślenie, a tam
tumult czyniąc i bicie zniewolenie, że się mają pilnie
wbrew tworzyć innym niektórym odmawiają i grozbą zabronią,
że Nerses 5 towar. bywać i u nabożeństwie, klasztorach i
domowych nie chce, aby tylko u niego wbili, a za nim kto
zeznać, że towarzysz wyprzysięgli, odpowiedzieć: Czemu ty tak, kiedy

mogły, nie czynią? że Noses. gdy panów nikomu trafić
nabita, hojnikami gwałtem od innych brań zelicia tworzy,
że wszedł na pokoje Jego Król. Mci i dał po czołach do
pana Bedrosa, a p. Potockiemu spoliował nabitą, a
Arutiom p. Gorlenkiemu, że p. Arutiom nabitem celą cerkiew
rabował, kiedy Jego Król. Mość (Jan III) nabitą wziąwszy, to jest
spełna złotą, a [illegible] dziesięcia, pastychowi i złota kilka
funtów. I wynalazł: Ow Noses miał pieczęć nabitą
Jego Hetmana i rabił ordynacje Bankowi[illegible]. Zaraz
u p. Noseza a onego pieczęć chcą. Niemasz to dziwu żadnego
tak[illegible] mieszczę, którzy się tak dobrze mieć umieją jak Noses.
Żydzi nabitą o zdradzie Noseza. Zabrudzia o zabitej Gre-
skiej ordynacji. Na nabitą Jmci p. Hetmanowej (Jabłonowskiej?)
Jmci p. Jenerałowej jazdy pieczęć. Dygnitarze, że Noses żyd
nie ze nikt nabitą, wydali drugie złotnikom. U Noseza rezem
Żydzi nabitą. Chrześcijanie należą a Bedrosa a Ormianiny król.
że on król od wszystkich. Noseza zdradzieństwo jest dowiedzione. Ukradł
wszystkie Noseza na 3 miliony wartości; 300 [illegible], Arutiowe
na 3 miliony; 200 groszy. (Act. gr. 1690 f. 345, 346, 375,
385, 401, 427, 746)

Kazimierz Mazurkiewicz złotn. 1690
Krzysztof Bachczyński zł. "
Mikołaj Baczyński złotnik 1690 prawnuk jako twierdzą o Ormianie Nosesie Nosowiczu.
Marcin Amirowicz
Stefan Chmyzowski
Paweł Drutowicz
Mikołaj Rożkowski } złotnicy z roku 1690

Stanisław Paprocki
Walenty Mazurski
Stefan Balsamowicz, 17
Andrzej Jezierski
Jan Zebrowski
Wojciech Szczęsny
Piotr Zachariaszowicz 18 } tkaczowie z r. 1690

Bogdan Owanes Jakubowicz 19 złotn. Ormianin
daje zobowiązę, jako wtrącone dwieście i jego pieczęć
na podpis. 1691.
Melko Seferowicz 20 złotn. Orm. daje taki sam akt,
mieszk r. 1693.
Wojciech Bzowicki (Pol) wybrany 1693. Czyni dług 550 zł. Stef. Garbowskiemu, wtenczas chorągi. jego husarskiej do miasta Kar.
Ambroim (Abrahim) wzięciem mieszk. Cerkiew. starsze Act. gr. 1695 f. 1038.
Hertzyk i Walenty Brzozowski (poznań jest Pol) grzy-
wien że, iż nie będzie złotnikiem służył ten i zgromadzo
złotnicze, będzie niegodnym wiki przysługą, czerwiec wrócić
gdzie inszej kondycji szukam, co mu nie należy. Act gr. 1693
f. 537.
Krzysztof Wenzel zł. Cerkiewne ozdobiony go, iż złota,
że z kamycie złotniczym a robić tylko a nie a złota,
wzięć ich nie może ani niczego ani z cerkwi złotych
a złota albo klejnotów z miasta tam wbić. Twierdzi wzięcia
i pieczęć swoją. Wenzel intabulat, że nadanie jest to na
dwie, cały nie może przyjąć; bo ubogi zbawił, i dwóch
dochodzi mantrauje, którzy podjął się robić, tych się złot
wypuści. Act gr. 1693 f. 876.
Noses Nosowicz 21 złotn. Orm. 1693
Kacper Garbarzewicz 22 tur. złotn. pozwy o Noseza Nosowicza.
Mikołaj Kirkowicz 23 orm. sanus aurif. r. 1700
Bartłomiej Olbrychtowicz tur złotn. r. 1700.
Fabian Dybicki
Józef Bieńkowicz } ungrowie złotn. r. 1700
Andrzej Stephens złotnik r. 1700

Nawój augsburski zgrzebi gwałtowne się. W r.
1697 wrócił i do Lwowa wyjechał Jan Bernhagen;
wdowy inwentarz wyjechanej o pieczęci jest robu Lwowa
ił na 3000 tal. bitych; ten pozwy przyjęci, że
sprzedał robu augsburski pewnej cerkwi i bró,
kielichy Jmci. i na innych aktach publicznych, takowe
na jarmarku jarosławskim (Act gr. 1697 f. 451, 453,
458, 461.)

Złotnictwo

Kazimierz Witowicz, złotnik. Z inwentarza przed-
żonego przy ucz. p. nim Dorotą Szczepanowiczową,
primo voto Grensową wydanego, że mąż dość robót ju-
bilerskich ale umarł z długi interesant, zostawiwszy
wszystko w nieporządku a wiary obcy popadał. bez
~~Stoi ośm ze złotem emal stranka figurnej pracy~~
~~do Bruiatury~~ Robił monstrancyą dla Dominikanów.
Zaczęte dla p. starościny Bucznerowej; dla p. Lwowej,
p. skarbnikowej Świrskiej & gdzie indziej i jubilerskie
roboty. Ak. gr. 1699 f. 1302

1699

Mikołaj Grens, główny jubiler. Jubiler p. nim zau-
żywie zgementuje 1800 zł, drugie zgementuje z persem.
1200 zł. 22 tuziny srebrnych, 36 tuzin. rubinów, 4
tuziny turkusów, 29 szklanych rubinów, 30 szmaragdów szlachetnych,
18 tabrów rubinów, 16 turkusów dużych, oleje granaty, a.
wszystko montuje gęsto i gęsto kwadratowe, płaskowe, owalne,
okrągłe &. Ak. gr. 1699 f. 1298.

Alexander Chojnowski złotn. 1699

Jakub Rzeczycki złotn. 1699.

Punkta i artykuły dla zachowania rządu
dobrego w cechu nowej złotniczej unitej, uproszo-
nych sądu a stanowi, ~~mat~~ zawartych przez by-
wanie na urzędach kwartalnych, czego przez złot-
ków odbywa się po prostu magistrat; zabez
aby złotnik z złota nie robił srebra i vice versa.
Trzeciej wagi. Roman charakteryzuje art. V: a
że z cechu nowo braci nowej ormiańskiej annuk przyjęty
Jakubowicz opinuje, przyjęto, a to nie dla innej przy-
czyny, tylko dlatego, iż braci tych nowych po kilku razem
trzymają i ongiel zapisują i wypisują, dlatego nie ma być
ongiem wolno tylko jednego obyczaj trzymać." Art. IX
wtóruje, że jest tworzyć pracami z żydami, a nikt
artykuł pisze, że tworzyć, robić z tem nie powinien ani
ręczenia "a żydzi pracy; i kiedy tak nie być zwany tam
wyrzucony ale z nowinek nie być odchowy."

Ak. gr. 1698 f. 935 — 939.

1698

B.J

Wypis z Katalogu archiwum miasta Przemyśla

Na str. 25-29 akt pod Nr. 47. (Oryginał pergaminowy):

Przemyśl 6/10 1625 Burmistrz i rajce miasta Przemyśla, proszeni przez cechmistrzów sztuki złotniczej, malarskiej i Konwisarskiej, potwierdzają nowy statut tychże cechów.

Ustęp statutu tego brzmi (str. 26-27):

(str. 26) Złotnicza sztuka: Kubek srebrny dwoisty z szyikami wązkiemi a długiemi, coby jedna w drugą wchodziła a iszby na wyięciu pukło v tych Kubkow ma bydź corpus na xtałt Grona Wina, na których maią bydź „Knory" (sic) wybijane na trzy rzędy a w każdym rzędzie ma bydź Knorow trzynaście do puł (sic) Cerkla wybiiane z pilnością a iżby nie były litowane. Pod temi Knorami ma bydź „Bausek". U iednego Kubka niech będzie „Hantaba" dwoista bigowana z labrami. Między temi labrami „sącki" z drutów u szyiek nad Knorami każdemi ma bydź wianek z labrów dobrze feredrowany. A „Noszki" v tych Kubków mają bydź iak naisup-telniejsze (sic) zaciągnione. Jedna granowita z ułkielem zaciągnionem z iednei sztuki. Druga Noszka okrągła spiglem rozmaitym Smelcem. U tych obudwu nożeg (sic) maią bydź wybiiane po sześć Knorow do półcerkla 5 pazurami Orlemi Trybowane „ILZA" v tych nożek niech będzie z labrow bigowana ij z noszkami. Druga sztuka złotnicza: Pieczęć z Hełmem, w której ma bydź zwierz ij posąg to iest ma tę pieczęć od rąk rzezać a nie od Punczyna. Trzecia sztuka złotnicza: pierścień złoty z kamieniem prawdziwym przezroczystym na folgę zasadzony rożnemi szmelcami.

(0427) Malarze powinni 3 sztuki robić: 1sza krucyfix z P. Maryą i z Św. Janem, także z Marią Magdaleną. To na iednei tablicy pod olei w ramie na glans złocistei z rzezaniem w grunt. 2ga sztuka: jeździec na koniu podwodnemi farbami na płótnie. A te dwie sztuce powinien malować bez konsztu z fantazyey. 3cia sztuka Konterfekt iakieikolwiek persony dobrze znaiomej Mistrzom. Tak złotnicy jak malarze mają te sztuki robić cały kwartał. W których jesliby były wielkie vitia albo iesliby się za pewne dowiedzieli, że nie on sam robił te sztuki, Tedy takowych nie mają przyjmować, ale ich potłuc a kazać mu wendrować, izby się lepiej rzemiesła uczył. A jesliby niewielkie były vitia albo errory, tedy powinien dać Sztroff wedle uznania Mistrzów y kolacyą sprawić wedle przemożenia swego.

Statut cechu Krawieckiego w archiwum przemyskiem z r. 1563 (Oryginał Pergaminowy. Sztuka mistrzowskie: obok 1) alby, 2) ornatu, 3) palnicza 4) kuty klasztornej 5) kapy doktorskiej 6) tuniki na zbroję (płaszcza) według starego zwyczaju z szerokimi rękawami, wyrysować ma także 7) dek na konia ku gonitwie i 8) wielki namiot cum duobus globulis, tudzież 9) mały namiot cum uno globulo, i 10) palnicz doktorski. Wszystko to ma tylko wyrysować stojąc za stołem. Na płaszcz wojenny ma iść 5 łokci sukna, na dekę końską 6 łokci, dobrego sukna vel unam peciam cindalini; na namiot większy 500 łokci, na mniejszy 300 łokci. Nowy mistrz ma złożyć przysięgę, „że tych form kroju nikomu nie odsłoni ani nikogo nie nauczy." (Katalog archiwalny str. 97)

Złotnictwo

Wypisy różne dotyczące historii dworu

Sławetnym Panom: Panu Burmistrzowi
i Rayców Miasta Lwowa Panom Łaskawym
i sąsiadom naszym miłym należy.

Łaskawi Panowie sąsiedzi nasi. Od Pana
Boga wszechmogącego na czasy długie WMci
wiernie życzymy dobrego zdrowia jako sąsiedzi
WMościów. Sam przyszedł przed urząd nasz Jan
z małżonką swoją na imię Jagnieszką gięć
Kapinosów odkazując i zdając jej część swoją &c &c

Działo się przy urzędzie Sokolnickim na ten
czas będącym Lwójtem.

Pan Walenty Adamowicz, Latwójt i z przysiężnych
Klimunt Konopka, Mikołaj Piotrzek, Krzy-
sztof Dusiejka. A tak dla pewnej wiary nasza

pierwsze urzędu Sokolnickiego jest
przyjęcia
Dan v Sokolnikach we wtorek
po św. Małgorzacie R. P. 1591.

1576 Suplika cechu i mieszczan z skargą na Rajców i Króla.

Skargi na cechy i wyroki gestrowy Konsulów. Podatki nieżliwe nad miarę; poniewieranie mieszczan; niedotrzymanie rachunków; Rajcy sami sobie wybierają, jak niemniej Kamienicy i wyżta, wszystek wszyd przyjaciół i krewnych. Dochody z dobr miejskich sobie przywłaszczają; za wsłanie wójt grzeczą i tym sposobem nieraniść na miasto wyciągają; nad sprawami Kupieckimi nie czuwają, miasto pustoszeją; Kamienicy wymiar drogi i niewygodny. Z cechem ustawy; wprowadzenie złotych statów nigdzie nie chcą; wyrok in una actione accessoria kosztuje 14 zł. Prosą Króla aby wigor Conventus praesentis Torunensis dał cechom i całej Communitati przez wybranie z pośród siebie rajców i wielmożów; rajców aby było tylko 6 a nie 12, jak oni chcą. Kamienicy ma być 12, Kmieć który zasłe konsulem brzydzenia sprzedawania i skargi z Konsulami, mad wyrok, aby ~~odrzucono~~ ex rotulis occlusis, nie kazdemu sobie bilet o zgodzie vere viva pod sobą kontrolem.

Fasc. 218 nr. 5.

Ad ann. 1576. W wyrodzie gravaminów przeciw Konsulom: Rachunki z r. 1562 a 1569 fałszywe. Stado 10.000 zł małe distributa. Szpitale zaniedbane (scandalia), ubodzy i chorzy w najgorszym utrzymaniu. Jeden szpital trzymą sprzed Konsula, drugi Kamienicy. Grzywny albo kary pieniężne wojne. Kamienicy mieszczanin w sprawie, która płaci o dwa grosze, wydawał 10 grzywien. Mandatów bezprawnie nie czynią; mimo Szymon z przyczyny o bicie, sam mandat nie wyrzekł. Kamienie na budowę ratuszu zamówione (~~ad usus~~ pro turris) rozdzielili. Postępują obojętnie, nie zgłaszają mieszczanom nieszczęść. Handel zaniedbują. Złoto i srebro wychodzi do Turcy i Węgier, zkąd nie wracają; za towary brzydkie nie oczekują pieniędzy. Jarmark na św. Małgorzatę skasowali zanim zgłosili miasta i cesarskiemu. Obcych kupców między sobą bezpiecznie - tylko przy otwarciu z Gdańska sprowadzanej, wprzędnie przywilej i wygrzebał miasta nieszczęśliwie. Rajcowie nie miasto zaradzają, że to było antiqua consuetudo, a otto z Chodzieży przywilej tym czynił pod szczególnym - miasto na to nigdy się nie zgodziło. Obcych odpowiedzieli sine Consulibus, że rajcy wybrani się wybrali 12 a nie 6 i gwałcą in substantia a dopiero stary przysięgą po starszych. Wójt (vogt) Konsulowie brzydzą sobie, jeden jest Konsulem, drugi Kamienicy. Rajcy i burmistrzem był wcześniej a tym jego wójtem a cła odzyskał, ciszenie zaś był równocześnie z tesiem rajcami. Przy bitwie wójta (ad latus) gdzie siedział synowie wilcze i żółć jego, a wyżta konkurencja o cła (vectigalia). Wszyscy rajcowie są sobie brzydzą przyjaciół Zakonnicy, którzy w Prusiech mieszkają, nie urzędują i ze Swoje nie jest possessionatus.

Fasc. 218 nr. 6.

Król Batory dekretem z 20 lutego 1577 wyznacza termin ~~do~~ 6 miesięcy przed swój sąd Konsulom i Gminie.

Fasc. 218 nr. 7.

Relacja wójtowego zamkowego, że ksiądz Jan Zajączkowski wydał z ratusza przysięgę dekret, rajców i Kamienicy jak również przysięgi Zygmunta jakoby kontrowersyjne wybrali i wydali nie dali.

Tk. nr. 8

Jan Zajączkowski stoi na stole na rynku i nawołuje Konsulów przeciw niemu się generalnie; dla utrzymania go przed rajcami, aby i przysięgę w grodzie wpisu przedłużył, że to skarżył zamek, kaj szpitale bardziej miasto, i że Zygmunt na rajców o nim wyrzekają, jako o kontrowersyjnym, jest fałszem i Zygmunt nim nie wierzy.

Tk. nr 10.

Stefan Batory dekretem Mielnickim wydanym Lwów wyznaczył instytucję 40-mych na rok Królewski 1577 (~~Kwas gminnym i punkta Szatrace opat wiązki dalej~~)

W r. 1614 zawarł Leszy z konsulami, wytrzymany przez mediatorów, dwiema punktami: że p. Campan dotąd niedawnemi czasy trzymający ogród burmistrzowski powinien we kędzieli mus propria authoritate wyheiri wypazyć" bez zgorzenia 40 mójsz. „Ex adverso" p. Campian twierdzący, że ogród to za wiedzą i zezwoleniem swoich kolegów.

fasc. 218 nr. 17

40 – między protestacją panien Campianowej, że grunt miejski przy gościńcu stojącem przynależący sobie i dom na nim wyładowany 1615.

fasc. 218. nr 21.

Inwentarz z konsulami – zawiera te same gravamina za r. 1622 l. nr 28. Na ale rubrykę stoją tym razem Bartłomiej Chmiel i Walenty Stryjkowicz a Rapy wytłoczone, przeciw mieszczanom buntu, gdzie trzymiesięczny reperacyą a nb. Jan Alembek i Stanisław Kuczkowski obaj burmistrze, wyłączeni tym razem innowiercom rajcy w protestacyi zamieszczony przed Judicium appellationis Commissarium.

Skrz. nr. 34.

R. 1622.

Z debitu Królewskiego Aleksy Grochowski podskarbi koronny, Alexander Trzebiński podkom. lwowski i Re, gimus Zaleski pisarz grodzki lwowski mają obligi dwóch miast i obmyślić wsparcie z wszystkiemi stanami miasta, jak je trzeci, aby ratować fidem publicam (miasto opuszczone od gości przez pożar od religii wyłączyli trzech (sztukowicz i rzeźnicy) a raje urzędnicze na dwóch miejskie, bliżej z wydatku potrzeb wypadłych nie pobiorą.) Dwóch miejskich wynoszą 35.264 zł (warunki: fundacyą Zofiówki, [illegible] Leszczyńskiego pod wp. Dobrzeckiego, Kościelnego Jezuitów i cały przychód, jak Melchior Sokołowski Kanonik [illegible] Mansionarius officiatus w portach Lelonii 1048. Mortal. 26 Dom. 4.)

„Et gravamen Excellens Martinus Nowicki ... cum videret civitatem non posse habere nec in venire modum a quo residuum debiti nimirum viginti flor. millia in exsolutione eorum de bitorum conquiescantur, altro se statuit ex pura erga patriam suam amore Civis ipse ad exsolvendum eiusdem Civitatis debita viginti millia flor. ... ex nunc et facto ipso paratus est dare et pronumerare Civibus pernolutis eidem ut successibus illius fieri debebit cuncta apparebunt et contractum (przy wejściu i stanu miasta) eidem faciendum ac in bonis Civilis reformandam Castrum si quid ad quamcunque ratam iuxta nexum eiusdem con tractus ex exactionibus in privilegio per Sac. R. M. ad Civitatis debita exsolvend. Civitati benigne concesso Excell. Doctori Camp. defuerit, id totum ex allocatis seu similibus Civis ex suis bonis non (in) soluendo bona civilia sine quibusvis dilationibus supplere debebunt etc. 1622

Fasc. 218 nr. 42.

Drug u jezuitów wynosi 14.000 zł. Dwóch miasta zaciągnęło a gruntu oddzielnie zabezpieczyć celem zostrzyżenia Zamarstynowa, i cmentarz dwóch miejskich, a nie od rozumby. Na mocy prawa dwóch; bo gdyby Feldkirchen Tatar, tabie ustawnego publicznego i nadzorowanego zdrowia szpitalnych dóbr miejskich Cmentarzenie, nie od prostaczy ubogiej gospodarstwo rzemieślnicze" szpitalnych dwóch pustaty zniszczone i nie przywróci rzeźy ostrzeky."

fasc. 218 nr. 45

Rok 1625.

Kacper Krans a władcia z partytuie jego jako regenta Stanisław Stancel zwarzy protest przeciw Rejow, 109
że temi czasy niejakie kontrakt i interessy przeciwy jakiemu z konsensem publicznym strony wyliczania
prezenta sztuk wszego zdania stanęły p. Marcinem Campianem czynili, za którego to interessy iż is
wielki i niepożyteczny przez p. Campiana i przez arendarza exakcye od trzecich uczyniony...
fasc. 218 nr. 49.

R. 1629. Kommissia dwóch plenipotencyj Erazmowi Sykstowi, Jakubowi Szyllowi, Jakubowi Dobrzyńskiemu i
Kacprowi Krans plenipotencyj z akcyi miasta przeciw Kampianowi.
Ibid. nr. 57.

Ab. 1

W roku 1634 gwałtowny przeciw miasta zgromadzeniu. Wojciech Antczyński jako regent zawarł przeciw rejow
kontrakt ciągnienia 40-mszy i wytaszczy trzydzieści trzy grzywienia: Między mnie: ove ciągne ubo-
dami rachunku; pudrich gwałtownie wynosił dwanaście 1500 zł, tam zwięzłe umiejętności; dwie wszystkim
mowi artyk gwałtownie: jurysdykcyi; wszystkiemu sędzie negotiationis in civitate frigentes mowi
zgłady bogiem wojewody, rzeczy Bóg i wiecznej czynienia obyczaju; Wszystkiemu wydaje się głupi; dobra
mojskie zgwałtowanie wskazał rzeczy, nigdy wszystkiemu; Rzeczy ciężkie mowi zawiązuje; Gdzie z wszelkiej przestępczości.
fasc. 218 nr. 54.

R. 1656. Regens civitatis Stanisław Dobrzyński zawarł protest z Gdańsk cum professis nuba
tempus obsidionis a Cosacis et Moschis ... „iż on i wszystkie Communitas nie chce dowodzić Cauda
o skutkach ordines wszystkiemu; o skutkach zgwałtowaniu. Panujące wszystkiemu „tylko względem
konfiskacyi za odmianą pewnej kwoty stanęły nie, nie względem kosztów, a interessy Communitas takowych
pewnych nie przypuszczą i przypuścić nie mogą ... Rzeczy reputacyi, że na tych wszystkich wydatki i
obrazie mojej prawo.
fasc. 218

R 1672. Tabelarium civitatis z spółczesnymi: między którymi były p. Jakub Szymonowicz, Jan
Ubaldyni, Benedykt Adam Tomicki, Mikołaj Bosse, Mikołaj Bartsch, Melchior Dinkwitz
ad. Król Michał wszystkiemu ad instancyi i konfiskat, stanowczo ad trzech wielkich, które wszystkie
były wydatkiem stanu wojskowi mogą gwałtownie o wszystkim dawne a Ekzy Szlachcic na wszystkie dom
prawdziwych o wszystkiem publicznie.
Ibid. nr. 93.

z 14 stycznia
R. 1623. Obrachunek albo raszy pleb Gdańsk przyszłej Klasy, podpisany przez Pana Klepnera, burg-
mistrza, Walentego Szulca i Jana Szulca Tamtejszych: Odebrało się gotowych pieniędzy od P. dobrej Cam-
piana: Przez JM. Macieja Klaidera w talerach i czerwonych złotych 20.000 zł. Na drugiej karcie
rybrów wypłaty, gdzie przy wypisie, że Kampianowi płacono miasto tylko 2%. „ takowym Herbergotzibe p.
Campianowi płacili: ab anno 1623 ad ann. 1626 przez trzy lata zł 5000. Przez te trzy lata ad 2% na
każdy rok po 400 czyni 1200 zł. Od 1626 czyne ad 1629 przez trzy lata 5000. Przez te trzy
lata ad 1½% na każdy rok po 300 zł czyni 900 zł. Ab anno 1630 czyne ad 1632 przez trzy
lata 5000 zł. Przez te trzy lata ad 1% na każdy rok po zł 200 czyni 600 zł. Ab an. 1633 czyne
ad annum 1635 przez 3 lata 5000. Przez te trzy lata ad ½% na każdy rok czyni po zł 100 czyni 300 zł
Summa przez lat 12 czyni 23000 zł.
I sumy przyjęcia od Kampiana nie wypłacono Szyttlowi Krzyż, bo na te nie wystarczyła; Zgwałtowanie na

cały dług sam tylko 1000 zł.

Fasc. 234 pos. nr. 6.

R. 1628. Actum in castro Cracoviensi. Kanyian gawni protestacyą przeciw [illegible] Pawłowi Sykstowi Pągowskiemu jako komissarzowi i przeciw reskryptom. 1) że na antecessyą Sykta wybranego przez prima instancya uczynił; 2. że retractował aduersarz jego Sykta z rady tej trzymej i nie uznawszy, 3) że godził o ratyfikacyą tamtą bulli i wymuszał na nim ratyfikacyą przeciw Kanyan., zeznawszy ich czynić ich, że go wbec granic Sykta, aby przeszedł bez miejsca, żadne rzeczy fundalium i stawania, aby unikał jego z tych ksiąg pustelej i aby przedłużył obie granic miejski, przy co obaw wpadły granicach ustawicznych potrzeby akt Sykstowi; 5. że pieczęcią, podpisem i całej dobrej ratyfikacyej i cenzur Kanyan zeszedł wpadłszy granicach ich z Kanyan. jak bez religii granic; 6) że od Ex-mejsca kwit ich nadejdzie, jakie mają czynić stanowisko wbec protestacyi Sykstowej, który by ich nie chciał nastąpić, z tego czynić, gdyby [illegible] miejsca ich, aby przedłużył dobrej Sykta

Ibid. nr. 7.

R. 1628 die 21 lipca. Debata br. Zygmunta III, o którym bracia jego wiele i mianowicie o brata jego, aby go ad pacificandum [illegible] przywrócił do godności Kanclerskiej.

Ibid. nr. 8.

R. 1628. Cathedra - Między innymi mówi, protestacyą przeciw Kanyan. o ofiarowaniu Kanclerstwa: "quod non proprie, a non tyrannice ad extraneos (odnie nie extrema remedia, to jest, ad potentiam magnatum et officii Cancellarii in subsidium suum accipere."

Ib. nr. 9.

R. 1628 Dnia 6 Października przeciw Sykstowi na antecessyą Kanyan.

Ib. nr. 10.

R. 1628. Feria quarta ante festum Sti. Hedwigis Electae. Magistrat zgadza się na [illegible] Kanyanami [illegible] Paweł Boim przemawia na ratuszu tak do Kanyana: "Aby Państwowy panie doktorze Kanyanie, radzym ja do Wasz M. mowione Magistratus nie nie oprzeniwał, abym WM. in ministra existimatione nie był, jakoby WM. o mnie źle grzeszniej, żebym ja przeciw WM. factis jakie robił i na WM następował, jakoż że się Panom Collegom z tego wymówić nie mogę, muszę, to ingenii, co mi nakazano." "Następnie wpierw imienem Mey. tworzenie jakoby magistrat a nie Kanyan przeciw o [illegible] Kanyanami - i gdzie [illegible] appelacyą: wtenczas abyśmy o rzeczy gdyby nie [illegible] akceptacyi wyroku, jakoby [illegible] [illegible] "Kanclerze zdam się deklaracyą WM. ich żeby wbec tego, aby ordinaria [illegible] iuris via posła ta sprawa z WM." Kanyan odpowiada, że nie powinien [illegible] J. Lorencowicza, plenipotentia mutua o limitacyą i że do [illegible] Kanyanami [illegible] nowowam Kanclerza: "Co się tknie tej kwestyi, której WM wspomniał, że jakby się libertas i Ordinaria nie kontentowali tym arbitrio wymówieniem, aby iuris ordinaria via postała, tego się to WM. dacznie czynią, abyście się WM. dali na arbitrat: arbitrzy by stanu dacznie [illegible]." Potem Sykt wybiera dwóch kanonika Jakóba Sykta i Jana Klopeka, z kanoników Jana Jak. Lorencowicza i Mikołaja Zyskinego a z 40-mejów Wojciecha Suszyka. Kanyan wybiera z kanoników dr. Marcina Kuczyńskiego i Andrzeja Osieckiego, z kanoników Jana Sykta i Jana Massarego, a z 40-mejów Stanisława Krzyżanowskiego.

Fasc. 234 pos. nr. 12.

3

110

Roku 1828 feria tertia ante festum SS. Simonis et Judae Apostol. Tenor protestationis 4-główne [illegible] Syxt [illegible] causa oskarżenie przeciw Kampianowi. [illegible] magistrat miejski [illegible] a Syxt [illegible]: causa inter D. Erasmum Sixtum actorem et Martinum Novicampianum citatum. Protestatur nomine Syxt. et nomine [illegible] Magistratus Consularis atque Scabinorum et totius Communitatis Leopoliensis. Syxt zelo et amore Civitatis atque injuriis opressorum motus. Oskarżenie ma 12 punktów: 1) [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] przeciw prawom miasta; 2) [illegible] miejskie [illegible] ale sobie [illegible] protestował, [illegible] na zysk wielki; 3) [illegible] [illegible] [illegible] i po 140 [illegible] swoje [illegible] [illegible]; 4) grunta miejskie [illegible] sobie przywłaszczył; 5) od [illegible] lat [illegible] podatki [illegible] a rachunku nie zdaje. 6) [illegible] to grunta [illegible], [illegible] [illegible] i nie [illegible]; 7) [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] do [illegible] lub miejscowe [illegible] magistratu nie [illegible]; 8) [illegible], że z [illegible] gruntów, które ma od miasta, do [illegible] [illegible], [illegible] sobie [illegible] ego, który sądzi a od którego do Kamp. się apeluje; 10) Lasy miejskie i [illegible] [illegible] w [illegible]; 11) [illegible] przywileje miasta [illegible] i [illegible] pod [illegible] [illegible], chociaż [illegible] [illegible]; 12) [illegible] prawa miasta [illegible] ~~sobie~~ [illegible] [illegible] [illegible] na folwark.

Sąd ~~[illegible]~~ polubowny wybrany był przez Zygmunta III [illegible] dnia 28 września 1828, który [illegible] to samo także [illegible] [illegible].

Sąd złożony jak wyżej [illegible] 1) Opalińskiego, [illegible] Kampiana, [illegible] ~~[illegible]~~ o [illegible], że Campian [illegible] ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~ i [illegible], aby przez [illegible] był [illegible] [illegible] [illegible] Kampian, aby [illegible] (Punkt ten [illegible] protestacja Syxta). Co do [illegible] *alieno foro* z [illegible] uznano *periurium*. Kampian ma transakcyę [illegible] pod aktami miejskimi [illegible] [illegible], to Kampian [illegible] [illegible] [illegible], że tak nie było. Za to, że [illegible] [illegible] podatkiem ~~miejskim~~ i [illegible] i że [illegible] [illegible] [illegible] ma [illegible] z tych [illegible] podatków *et suo nomine* [illegible] i tam [illegible] *publique*. Na [illegible] [illegible] tak samo jak [illegible] i [illegible] [illegible] podatki miejskie. Punkt o [illegible] [illegible] przytoczę [illegible]. Przy [illegible] [illegible] [illegible] *perjurium* (*tertium*), [illegible] przeciw przywilejowi Zygmunta I z r. 1540. i ma [illegible] [illegible] 1536. Co [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], że [illegible] [illegible]; ma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] grunta ma być [illegible] [illegible] [illegible].

Punkt [illegible] [illegible] [illegible] przyczyn, [illegible] [illegible]; tak samo [illegible] i bez [illegible] (*[illegible] poenis*); arbitrowie [illegible] jak tylko 3 wypadki: [illegible] ma zwrócić Strzeleckiej [illegible] Stanisławskiego, Ambrożemu [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] ma [illegible] 100 zł. [illegible], który [illegible] [illegible] protestacye, a [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] r. 1629. pod [illegible] Consulatu. [illegible] że Kampian ~~[illegible]~~ administrując [illegible] miejskie [illegible] [illegible] 560 [illegible] i [illegible], [illegible] arbitrowie ze [illegible] i [illegible], że [illegible] za to *perjurium* *poenae infamiae*, *infamia privatio Consulatus* ~~aeterna~~ *aeviterno*. ~~[illegible]~~ [illegible] za [illegible] *oppressio civium incolarum, suburbanorum villanorum et aliorum promiscuorum hominum*, [illegible] [illegible], *nonnullorum depauperatio et alias his similia publica crimina*, które K. popełnił *plus sibi autoritatis potestisque quam alii Dei [illegible] vindicans* — [illegible] arbitrowie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prawa i po [illegible] [illegible] [illegible], a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]. [illegible] K. [illegible] [illegible] [illegible] z miasta do [illegible] [illegible]. Nadto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] na publicznie (*publica deprecatione*) [illegible] [illegible] stanu miasta [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] i 40-mężów.

[illegible] Syxt [illegible] z stanami miasta — *Dominus autem Camp. audire noluit et ab eius publicationis initio abiit et non audivit.*

Pod aktem tym nie ma podpisu [illegible] arbitrów; [illegible] [illegible] Alnpeka, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] i [illegible].

Fasc 234 w. Nr. 13.

Acta Kampiana. Manuskrypt in folio o 20 str., pisany staranznie przez X. Nz ogół: In nomine tui Salutiferae Jesu. — Dalej tytuł Responsa i justificatio Causae Doctoris Kampiani na obwinienie i skargę Pana Doktora Sixta Rejg: Wójta Lwowskiego Dnia Actoris roku 1628 dnia 3 Listopada cum Documentis podany. W całym memoryale widać ungust rejg, ale burmy, gwałty, exparty, X. jest na wstępie zagnuse zagnawszy, że między gruba exceptionem fori, i incompetentiam actionis, incompetentiam actoris (który ex aliena causa ungnił rejg, ex delictis servi gratiey Domino, privata negotia publico immiscuit, in actione ad recompensam criminaliter petitey) i incompetentiam judicis (Chociaż omnes adversum me statuerunt, et jui ingruebant multa mihi locuti sunt, ale ja factus sum homo non audiens et non habens in ore suo redargutiones, a wżdy postanowiy die 8 Julii i 21 aug. nomine totius civitatis uczynione, daję się widzieć.).

Co do rzeczy samey Opalskiey: to nie trzymamy jakoby nie mógł być wypędzony z mieszkania bezprawnie, który mieszkał ex praescripto bolesnych ale, dały Opałek był szlachcicem i jakoś miał się do trzymania zapłacenia na miasto, to ungust to on i jego żona a nie Kampian, a gdyby gwałt Kamp. to sam ungust widzę, że miał jeden pan pana i obrazek tak ogniu; bo to Speculum Sax. art. 19 powiada,

Że w grodzie który kmiotowi zapis grodzki, to należy, że mógł kupować niektóre pagyi wpisu, choć ale ale strony (a nie należy, aby mogłeś tamy o ziemstwo" obrócić.
wtóre prawy.) Co do stwierdzenia dwóch i słowy przysłuchy: po słowiach mogliście mówił, to on przysłuchy mojemu nie widział, ztamtąd tych 2 dowodów między obwinionemi zgrzeszył. „Mam i pretensionem zgwałcenia, ogień owiem za 1607 zgorzał, który jasne Doktora Sixta winowniem obrzędów podpisano", widzę, który ogień ten za zemstą za ogniu robiły mego być dzisiejsze a, by wyelabiego dalszego urzędu."

„Kwitnąc superiori albo pari a maiori inferiori actionis conditionis między do ugnienia nie należy, ale między ugnienia między a nebim między a niemi kampiony, gdzie grana pokoju gorszeby od wojny miedy, uwzględny pretensia ugnienia ugnienia przeciwko mnie, gdy kamień miedy stradny i zdradziecky mnie, na którym ugnie a dudy pod Jmć. wójtowicza bezpiecznie podeli się, stad i pewnie, abym mu stanął, mieniąc ich za swoje pewne, domagał się, przeto mi z niemy pewny i bezpieczny ich zdobywać, należycie do ugnienia pokoju opatrzyć, zkąd nie mogłem tego ugnienia, abym ich na ugniu pewnie mieć pewnie:.. Jakom tedy mógł od zgubienia otkupem, osadzał, co gdy się ugnie, przeszły? stało." „Do tego pretium po wiadomości miejskiej dotrzyj mój błąd, tamtemby a mnie nie pokoju dawnego pewnego uczyć."

Błąd miał prawo uczyć: 1. do tego chorągwy była jako servitus, tedy już praescripta, gdyż mój błąd in fama et oculis omnium stanął 12 lat temu. Co prawda nie godzi się opowiadać mówiąc."

Cejdlicia dwie między grunt: cejdlicia świrzyjska zabite ich, na jakiś pokoju rejów z metrycznej ich zbudował mury pewnego; cejdlicia Kulparkowska z ze zgody rejów zgrodzony Walentym Stgelki za 3000 złotych prywatnie ewes i per dolor eum (Sykt) pokrzywdzeli wtóre cejdlicie a drugiej pewnej części.

Stempla nie miał; bogowie złoży i Zawiewi, i po cenach, jakie widzę widzę. Terenie niktemu nie ugnieli.

Granic między nie nie pogniatywszy. Obrzędy ugnił zmierzano.

Patent gorzelczany; żaden nie miał się od Kusić przez lat kilkadziesiąt, zamek bardzo i drzewem bogaty. Dopiero za ustawą gwałty i nastawieniem r. 1621 od pamo Rodzie ugnęły, czyżem pericula, difficultates, odia, et invidias na się od anno 1628, pokojem miasta pożytku 73775 zł." Dokad to nie odwrócił do lunacyi, nie to kurty i repertu. „Zgrzeszę, nie tak uczynności mogradzają.

Nieżdżenie wchodzenia i szemrzenia dopiero i pogniatanie folwarku zbija.

Co do nagrodzenia pokoju miasta z mnich wtóre, to nie każe pisać, bo się miasta nie należy. „A mianowicie, że to się mieć serwi, z grunika ugnęły na 20 stóp i pół, ugdzie na sto, cztery złote dają i dwa (grosze) robią, jakoż podług z tak lichego Lotaringia sufferre vrey? Innemi mnieliby się uczynny rychleże. Lirae tej żadnej obrony zgniata nie mają, żołnierz antiquitus tuje, a ilekroć piechota i rota jakaś przy mieście stanie, one niebo, żeby ich podejmować muszą. Tego roku od żołnierstwa za ugnięcia tego zgłoszono się. Gdy kardynał Jmć. był, Niemy 25 chłopy rozebrali; w drugim roku kilkanaście zgorzało; raz wraz pokoju było."

Lasów nie niszczył. „Miejskich nie zastałem oprócz [illegible], których nabrzeżnych Pan Bełżec i Dziedziczy [illegible] przy dyfferencyi granicznej do gruntu zniszczyli, albowiem w zimie i lecie Zbojszczanom i Grzybowianom każdemu chłopu na tydzień za drwa kazali sobie po kopie dawać [illegible] i [illegible], na stosy drzewa i stajanie przedawali las. Ja z mego prowentu średnie na Brzuchowicy i całym [illegible] wielkiego i małego dębowe zapuściłem, skleparowali las a młodsze zapomnieli..." [illegible] nie [illegible] nie [illegible] dla siebie; [illegible] to [illegible]. „A przecie z [illegible] i [illegible] panowie [illegible], [illegible], przy [illegible] i [illegible] ratusza [illegible] naszej [illegible] ratuszu, [illegible] od [illegible] cegły, aby [illegible] i [illegible] kamieniem do bramy [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] i [illegible] przybyło. [illegible] na przedmieściu [illegible] in crudo radice zburzone [illegible], [illegible] i [illegible], między [illegible] i [illegible] na [illegible] i [illegible] do bramy [illegible]; [illegible] i wielkiego [illegible], który [illegible] i [illegible] do bramy [illegible] aż do [illegible] a fundamentis [illegible], sale obie ratuszne [illegible], baszty [illegible] na przedmieściu [illegible] kamieniem z gruntu [illegible] baszty u bramy [illegible] i [illegible] podniesione i [illegible] (baszty) [illegible] i [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]. Nie [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] i innych [illegible] robót." Adsit reverentia vero, verum dicam. Byłże nostra aetate który taki gospodarz, aby [illegible] i [illegible] dopinał? w [illegible] bez [illegible] [illegible] i [illegible] w takie czasy [illegible] i trudne, gdzie [illegible], expedycye [illegible] [illegible], tak [illegible], [illegible], [illegible], expedycyi [illegible], [illegible], trybunalskich [illegible]? [illegible] to [illegible], [illegible] ja po [illegible]; [illegible] i [illegible] nad 300 zł. [illegible] [illegible], jam je do 900 przywiódł, a prowenta niektóre in duplo drugie tertia vel quarta parte [illegible]. [illegible] to [illegible]? [illegible] chłopi niż miasto robili? O mnie to mogą ferre sententiam [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]? [illegible] przy [illegible] ze Lwowa! [illegible]! [illegible] chłopi [illegible]?! [illegible] pytać [illegible] i [illegible], [illegible], nic innego nie jest [illegible]: [illegible], [illegible] pojazd? [illegible]: [illegible], a [illegible] się [illegible]? Student [illegible] [illegible] jest [illegible], a [illegible], [illegible] tylko [illegible], [illegible] o co [illegible]. [illegible] na przyjazd [illegible] pytanie, jakoby [illegible], [illegible], że [illegible] nad [illegible] [illegible] robi, ale [illegible] źle [illegible], nie [illegible], gdzie co [illegible]. Ale to [illegible]! [illegible] się ja do tego, że mnie [illegible] chłopi [illegible], ale to [illegible] było za [illegible] Magistratus [illegible] precario, jako i innym panom [illegible] nie [illegible] [illegible]. [illegible] trzeba [illegible], że [illegible] zagrodnicy przy [illegible] [illegible], [illegible] i [illegible] lada chłopa [illegible]. [illegible] te [illegible] i [illegible] od [illegible] a [illegible] robotę robi [illegible], miasto [illegible], [illegible]. [illegible] do [illegible] robotę po [illegible] chło[pa], [illegible] i [illegible]; każdy [illegible], [illegible], na co potrzeba chłopa stanowego — [illegible] tak mogą do [illegible] miasta przywieść..."

Fascykuł 234 Nr. 14.

R. 1628 dnia 21 lutego. Dekret trybunalski [illegible], że panowie rajcy K. do urzędu (przywróceni de facto — [illegible] a nie [illegible] — aby go [illegible] i [illegible] do urzędu przywróceni.

F. 234 nr. 17

R. 1628 Dekret ~~sądu~~ trybunalskich [illegible] stanowczo K., [illegible], że panowie o [illegible] [illegible] [illegible] nad [illegible], do [illegible], [illegible] opis [illegible] jego [illegible], [illegible] na [illegible] przedłużeniem [illegible] o 4 tygodnie. (MS [illegible] sam [illegible] o [illegible] [illegible] [illegible].)

F. 234 nr. 18

Dekret kontumacyalny sądu trybunalskiego feria quarta post Dominicam Reminiscere 1629, skazujący K. [illegible]. „Prout citatio ipsa taxam Triginta Millium flor. pol. poenasque deinde demeritas continens latius premissa in se complectitur. In termino hodierno ex eadem citatione incidente et huc usque continuato [illegible] ter ultra formam iuris quater ad iudicium nostrum clamati et nec

per se nec per suum generis plenipotentem comparens in pœna contumaciae primo et admissione condemnaverit.

Rok 1630. fasc. 234 Nr ~~8~~ 21

(Cytacya urzęd. Kmiciana[?] mieć się zadanie na instancyą J. Chrząstowa Kanc. (które omnia ad hæc. Ritetum actoris pert decessum parentis eius mobilia et immobilia arestis et sequestrationibus variis onerare, aggravare et imminuere przemilczeli etc.)

fasc. 234 Nr. ~~7~~ 23

R. 1630. Zabrał testamentarzy, wkazujący Elżbietę Kampianową na wszystkie przedsię ziemskie nullitas wszystek a po mojej i synie Chrząstowie dyspozycyi[?] na wydanie 5000 zł testi i odprawienia mienia, a nimogącie zeznawszy gradum iuris wzbrał ~~commissas~~ intromissionis, possessionis, remotionis tak w pewne dbr jak na wszystkie majątku skazanej.

fasc. 234 Nr. ~~27~~ ~~(29)~~ 27

Testament Kampianowa datowany sobato przed Dominicae Misericordiae 1629.

„ Co Bursztyńskiej Lwowskiej tak wedle Kontraktu jak i wedle inwentarzy, com wziął do dnia dzisiejszego a odpowiedz insze adjumenta contractus samej mowy essencyalney przychodzi mi wziąć i przedzie mowiąc 15000 zł.“

Ma wiele wierzytelności. Winien mu Jan Bernatowicz 3000 zł, Tomo Bernatowicz 2000, Marcin Rottendorf 1200 zł, Bazyl winien za gatery. Miał w gotowie u Jana Dybowskiego talarów złoty i 12 ~~złot~~ po 200 zł; u Jannin Zakrzewskiej w. Klary miedzy wdową, z Wielkiej, z gotowe angielski 300 zł; u OO. Bernardynów na kubek złoty 600 zł, u Bernardyna Schabinia na relikwiy i miedzy 200 zł; u panien u św. Brygitty na brzęki i wantuszy 300 zł, u Franciszkanów na kielichy 350 zł, u panien u św. ~~Klary~~ Katarzyny na kubek 24 zł (cudowatej) etc.

„ Co ja ~~do~~ dotąd privatorum ~~negotiorum~~, które Bóg zna, obrachowawszy ja dobrze z sumieniem moim i chcę abundare iustitia, nie wzumiem, aby bądź errore, bądź tej aliqui albo mowy miałem albo mógł ubliżyć tego czego nad zł. 600. Tobie to bądzie tego na mnie, o wyrzucać Cania, o wdowę, nie wiem, abym miał z czem tak privatis, jako i publico bono przejrzystować, bom zawsze po wszystkie lata exemplo innych pewne boleję mowił, tej czynności, i nie wzumiem tak wielkiej, jako na mnie bladą, ujdą; mimo to ~~jako~~ iuste integra et bona conscientia... Bóg odbędzie mego z errore, i religiey albo tej wdowie gadaniu ludzkiej dać ja, nie mogę tego czyn wiedzieć do 1000 zł. Zapisuję wszystkie na gruntu czyste, prawdzie i candide ut supra.“

Zapisuję na Mons Pietatis 5000 zł. Na Kapliczę Kaplicy 2000 zł, na mensyonarzy oltarz Kaplicy 1000, tamże Kapłanom na Skrzydełka 140 zł wszystkie, które oppłacać na czas jego. Na szpital św. Ducha 500 zł, studentom Norymberskim 50 zł.

Długu gotówką na 24000 zł, z których na 4 części: 600 żonie, 600 synowi, 600 córce Zuzannie 600 na paupères, ignorantes, ~~clientes~~ clientes, ~~clientes~~ i inne pia opera — jednakże wszystko to 24000 mają potrącić przy kapliczy i Pie Montis a resztę tej przyszłe bogatym mieszczanom i szlachcie na zastaw po 8%, z czego 1% na koszta zgonu a 7% ale podług na ore ojtery partye.

Syn dotąd Kamieniec, córka Zuzanna zamężna, zona Kamieniec Szelińska, Duby syn Bielzerlin z Oleskiem i c, grodzkiej, córka i żona ubiegłej Tarnogrodzkiej i Kampianowskiej wdy. Córce mu mieszkać „ przy najmniejszej mierze mojej Ordynacyi.“ Które tobie mu bądź „ prawego opiekuńskiego „ czyna aż do pełnoletności.

W gotowiźnie i w klejnotach zdaje Nabożnie liczy Kanc. 47.000.

Rkpy. Arch. A. III 318.

Mitrydat wynaleziony przez Eupatora, Króla Pontu. Uzupełnił ten środek Damokrates, lekarz Nerona, złożył go z 55 substancyj i podług tej recepty także go potem wyrabiano. Andromachus, drugi lekarz Nerona jeszcze więcej dodał ingredyencyj, a jako główną mięso węża; według nazwy tego węża: Tyrus dano temu nazwę tyriacum (Tak mówi Galen.) Jeszcze w XIX w. wymieniano w farmakopeach to arcanum. W farmakopeji z r. 1546 Petrejusa Jana w Norymbergji było 64 ingredyencyj w dryakwi. Wąż Tyrus miał żyć w Jerycho – jeden taki wąż miał być uwieszony na krzyżu obok Zbawiciela. Z tego powodu ciało jego nabrało siły przeciw truciznom. Dryakew robiono tak, że na graniasty stół kładły się simplicia i composita i tak leżały 2 miesiące, poczem dopiero lekarz miał orzec, czy są dobre do dryakwi. Najlepsza była weneska. W Norymbergji czuwał Senat urzędownie nad dryakwi sprzedażą. Nazywano go Theriacus coelestis.

(Mittheilungen aus dem Germanischen Museum I Band, 3 Heft, Jahrgang 1886 Nürnberg 1886 [Mithridat und Theriak von Herman Peters. Pag. 259–264.])

Spór przed radą tarnowską między Wawrzyńcem (Lorinzem) ze Skrzyńska synem Marcina Kapusty a Pawłem farmakopolą.

Paweł żąda, aby Lorenc wrócił do jego oficyny i produkcja następujący kontrakt:

„Ja Lorinz z Skrzynna, syn wiarołomnego Pana Marcina Kapusty, wyznawam tem mniey, tym pisaniem ręki mey własney, żem się ujmował na czynie nauki aptekarskiy u pana Pawła aptekarza, mieszczanina tarnowskiego, do lat pięci, poczęszy rok liczyć od św. Katarzyny w roku 1571 aż do pięci ~~w którym będą pisać~~ lat, tj. do takiejż świętey św. Katarzyny w roku, w którym będą pisać 1576, które wszystkie lata temuż to panu Pawłowi aptekarzowi tarnowskiemu obiecuję wytrwać. A w tych tęż pięci leciech ma mię mieć mistrz opatrzenia zgo, tamże wedle mey potrzeby a po tych pięci lat wyjściu ma mię wyprawić i zapłacić mnie wszystkie sprawić i k'temu list wyprawienia, nauki i zachowania mego uczinić dać. A w tym będę się pana pilnował, albo bę, dzie mu ta sługa potrzeba, mam u niego za tworzący rok złoty po czynczu robić, nigdzie się nie będę, za takie pieniądze, jakie pan mój pilność i godność moją obaczy."

Paweł aptekarz oskarża tedy Lorenca, że nikt mu nowy go służby, nie odbawszy mu przyrzeczonych trzech i wyprawiwszy mu zyskiu na 200 zł. „Nabyłem mu na się trzewc na cztery stopie, a gdy przyszedł zdrowy, przyrzekł mi trzecią pieniądz. Jest dym obaczył, iż trzewc mało na te pieniądze, pytałem go, czemu tak pieniądz nie wielcza ten trzewc, gdzie się to podziało? On powiedział, iże ja te skrzynie, które przyrzekł, poniszczeniem zdrugiem, co w sklepiku jest, bo trzeba wielkie poprawić i trzeba je dać poprać."

Lorenz odpowiada na zarzuty:

„To nie jest prawda. Kazał mnie pan Paweł do Bełza na krasny targ trzema końmi przed Bożem Narodzeniem i rozkazał mi tęż być w Tyszowcach i w Sokalu, i byłem tam, kiedy mi rozkazał. W Tyszowcach utargował, tam trzeci złotych, w Sokalu czternaście złotych, w Bełzie 26 zł. I jiszłem list do niego, oznajmując, iż pojadę do Potyliza na jarmark na nowe lato. W Potyliczu utargowałem 34 złote. Gdym przyjechał i kazał mnie, jakoś wiele mógł utargować, jam powiedział mu, iż osmdziesiąt złotych. I rzekł: To dobrze, bożnie ~~tamy~~ tęż potrzeba dać pieniądz pana Konstantynowe. I zwiozłem z gołądzią wszytko zboże do sklepiku ziszły, które to zboże wszystkie, które przyrzekł, stały na tarze i na ziemi nieruszane, aż się pogoń gotowi na jarmark lwowski przed św. Agnieszką, na trzy dni. Ciężyzę mi był dał na drogę trzy kamienie, przyrzekłem go dodać kamień i tenże ciężyz wytrzadał

o jarmark inszego nie przykupował, mówiąc: albo będzie taniej na Krakowie. Szafranu nie tęgi był dał że dva funty; te, gom nie wiele przydał, bo go był zmagał barzo, i mówił, że to zmażenie, tedy nie grać będzie, by był mokry, ale będzie jako suchy. Na ten czas trefiło się było, iż żyd Bożem Narodzeniem było często i w same święta był drogi, jako to trzy miesiąc dzie lecie na Boże Narodzenie. W Polech też ludzie kupować a Ormian szuky. Cukru mi też był dał białego nie cały głowę, ten mało mię wszytek przyniósł, bo go drugo kazał dawać: funt po pół złotego. Ryżu, bobków, migdałów, kminu, nu tureckiego, tatarskiego ziela tegom nie wiele przydał. Imbieru, cynamonu, gorzałki, muszkatowego kwiatu tegom przyniósł dosyć. Rozynków wielkich było kroplic mieszka, tem był przydał; różanków drugich niewiem przydał, przyniósł je był. Oliwy nie mu przydał....

a ot ijem świadom czasu jego, nie chciałem więcej być u niego, bo mnie potrzegał ludźmi przyznał czegé... gdy się rzecz, żyd, iżbym musił być u p. Jarosza aptekarza, szedł do mnie, iżbym u niego był, prosząc, żeby mu być u mnie uprzejmie, bo aptek niż u kogo? Jam prosząc iż u niego nie bdę. A on się przyrzekł, iż mi rzekł albo palec utnie, a dopiero przysłał potwierdzał. Ja dlatego nie chciałem być u niego, bo się sam aptekarstwa nie uczył. Cukier ciągnął aż do inszego aptek, Kraja stał, a sam go kilkakroć zgorzał. Imbieru z miód nie umiał wprzód, garnuc go palił. Kiedy do niego pisano recepty, też mówił: czego nie mam, tego nie każe. Pisał do niego pan doktor Stanpian recepty i z żydem Salamonem panem Rudgierzowi i mówili mu, aby im ukazał, kiedy zdrój, oni oglądawszy, kazali Dyrtyllowowi. A gdy uczuł: tedy zaraz posłał do purgatu, po trzeje gotowiczy, jako cortices citri, cortices capparorum, radices cypressi, a piotrusy, ki na to mięsie kazał przydźyć. Ugotowszy konfekt z piotrusu, z ogurków słonych, z fig, z grusy, z Kokornaku, z gorczycy a z bobkowych kapin, to zmieszał z miodem i tegnie gotowanym, a chleba upalonego nazuył, żeby było gęste, uczynił go garniec i kazał go nakładać na dwa purgu cynowe. To, powiada, będzie w jednej purgu Metridatum a w drugiej dyatkiew i tak kazał podpisać, tego metridatum dwój pogarnć a drakmio taniej, a tego metridatu nie mogą uczynić, aż w samej Wenecyej. Jednego czasu nie mógł dostać imbieru dobrego do Krugnina, tedy w ten dzień, by kazał zgęścić te plastry, któremi obkładał francowate, tedy je smażył w oleju, a usmażywszy, kazał w prasie wytłoć, wybrawszy wotku dwójł, żeby było gęsto, a wapno dwójł albo wzięł miarę żywego wapna; to kazał pogarnć za dzień maści do gójy dzieciom albo komu było potrzeba, do której maści nie trzeba wotku, wapna, oliju, jedno smalcu wieprzowego, chędożego dla oczu a żywego wapna ... Dla tych wszytkich przyczyn nie chciałem być u niego."

Inducta Judicii Civilis tom XIII gr. 1576 pag. 13–16.

Z Krzysztofa Opalińskiego Satyr.

Zabić kto wymyślił
Być gospodarzem w domu, lepiej zawsze gościem. (Na parazytów.)

—

Galeati lepores.

—

Koni dobrych nie znajdziesz, chyba dla popisu,
Rynsztunek w złocie zawisł a w srebrze, żelaza
Mało. (Na militarem disciplinam)

—

... nie wyśmienity
Luxus panuje, ale brzydki, nierozumny.
Inszaby to wysypać na jakie fabryki,
Na ozdobę ojczyzny, na szumne kościoły,
Na kosztowne ogrody i pyszne pałace
Na mury, szkoły i tym podobne struktury (Na polski zbytek.)

—

Roba per Polonia (lichy towar).

—

Na sejmie rzecze drugi z tych to: Nie Dorotkam,
Nie przedajna. Aliści ledwie per nostata
Przejdzie, alić Dorotka Dorotkę nubega. (Na wszechmocne podarki etc.)

—

Gotowa tam wygrana, gdy praktykiem złoto (Ibid)

—

Stąpasz z tabulatury, siła dyskurujesz,
Mową się popisujesz, grozisz, bo zabijasz,
Ale słowy nie rzeczą — sam się przy tem chwalisz:
„Takem mówił, tak czynił na sejmie, w senacie.
Jam wojnę uspokoił, jam sejm konkludował,
Ja sam obrałem króla... (Na pełnych chwały.)

Postawy w nich siła
A wątku nic. Słów wiele a rzeczy o kość (Ibidem)

—

Vostra Ecielenca
Ten tytuł z cielęciny, o jak ich uraczy! (Jak trzeba Boga prosić)

—

I pierwsza część kazania, część niepospolita
Słuchaczom niepojęta, kaznodzieji skryta (Na w różnych zakonach obyczaje.)

Monetaria.

W r. 1575:

Czerwony złoty węgierski 54 gr. polskich = 108 Krajcarów
Talar 34 gr. polsk = 68 Krajcarów
Złoty 30 gr. = 60 Krajcarów
Grosz polski = 2 Krajcary.

(Albrecht. Wiadomości do Dziejów Polskich
Poznań 1860 f. 129.

Arsenał (Odlewnictwo)

Przy revisio armamentarii, dokonanej w r. 1665 przez Konsulów Alembeka, Kozłowskiego i Jana Ubaldyniego i ławników: dr. med. Jana Bromirskiego, Olkuskiego itp. ~~ławnika~~ spisano następujący inwentarz:

„Naprzód tedy w arsenale takowe znajduje się armata respectu dział: 1) Działo wielkie św. Jędrzeja fundowane anno 1652 ma trzy funty (LB). 2) Działo Jutrzenka, fundowane anno 1664 przez JMćpana doktora Józefowicza 4 f. 3) Działo długie fundowane r. 1529 trzyma funt. 3. 4) Działo także fundowane anno 1529 3 funt. 5) Działo długie 3 f. 6) Działo sub litera A 2 f. 7) Działko Manfredij fundowane 1654 1 f. 8) Działko sub signo wołka fundowane 1647 1 f. 9) Działko drugie takież. 10) Działo funtowe z głową cesarską. 11) Działko sub signo Jelonka funtowe fundowane 1570. 12) Działko sub signo orlika funtowe, fundowane 1571. 13) i 14) Działek Campianowskich para trzyma każde po 1/2 f. 15 i 16) Działek para na śrubach nie osadzone.

W halickiej bramie: 17) działo fundowane 1548 czterofunt. 18) działo długie fundowane 1572 trzyf. 19) Działo św. Stanisława; 20) działo długie św. Pawła; 21) działo Smoczek fund. 1538 sub lit. B. 22) działo długie św. Marka, 23) działko żelazne JMci p. Attelmayera.

W baszcie na grobli przeciwko niskiemu Zamku: 24) działo długie św. Jana łoże nowe; 25) działo św. Jakóba; 26) działo św. Piotra; 27) działo św. Filipa.

W basztach cechowych: U krawców na halickiej bramie: 28) Działo sub litera A. trzyma 3 f. 29) u szewców na baszcie działo 3 f. 30) u rymarzów na baszcie działo 3 f.

Rejestr moździerzy, które się znajdują w cekauzie: 1) moździerz wielki kotem się zowie; 2 i 3) moździerzów para na łożach z kołami; 4 i 5) moździerzów para wielkich

(spadane po połowicy) przed cekauzem leżą. 6) moździerzyk mały spiżany nieoprawny, stojący; 7) 8) babek para oprawnych żelaznych; 9) babka jedna żelazna nieoprawna; 10) w halickiej bramie moździerz szturmowy wielki na łożu z kołami; 11 i 12) w baszcie na wale na grobli przeciwko zamku moździerz jeden na kołach drugi bez kół.

Hakownic oprawnych 26, nieoprawnych 5, jedna spadana. = razem 32.

Śmigownice 3.

Rusznic: janczarka, muszkiet zamkowy, rusznic oprawnych z zamkami para, rusznic i pułhaków oprawnych 31, muszkietów oprawnych hubczastych 58.

Organki: Organki o 6 rurach, 3 organków po 5 rur; 1 organki o 3 rurach; 1 organki o 6 muszkietowych rurach.

Lontów wielkich buntów 103; małych po 9 sążni buntów 93.

Zbroje: Zbrój szmelcowanych czarno beczek 2. Kirys cały na chłopa. Zbrój kilka, co rdza poprowała. Zbroja na całego konia. Gwiazd oprawnych 65. Kartacz smutami napełnionych do wielkich moździerzy i do mniejszych, tudzież do dział razem: 138. Pik 157. Reszta samo rupiecie.

Kul rozmaitych do dział, moździerzy i hakownic razem 11.369.

Al. zr. 1667 Vol. 69 pag. 286–290.

Odlewnictwo dzwonów

Tenor intercisae.

Anno Dni 1628 die 23 maja we Lwowie.

Ja Jerzy Puszkarz pospołu z synem swoim Janem wiadomo czynimy, iżem postanowił z JMcią Panem Teodorem Wielkim Kamaraszem JEmci Hospodara Wołoskiego Bernawskiego Mohyły, iż mu mam urobić dzwonów trzy: pierwszy dzwon ma być na siedm piędzi na dole szeroki, wtóry dzwon ma być na 5 piędzi na dole szeroki, trzeci na cztery piędzi na dole szeroki albo trochę mniej. Wszystkie dzwony mają ważyć kamieni 200 mniej albo więcej, co waga pokaże, za każdy kamień za ciężę z robotą stargowałem z JMcią panem Karamaszem, że mi będzie powinien zapłacić po zł. pol. 25. A ja powinien będę kosztem swoim takowe dzwony do wagi przeprowadzić i odważyć od terminu dzisiejszego za niedziel czternaście, na które to dzwony wziąłem zadatku złotych polskich 3000, a dla pewności iż mam takowe dzwony na czas naznaczony zrobić i oddać, obligujem się i zapisujem się pospołu z synem swoim, jeśliby czego Boże uchowaj, jako w tak wielkiej robocie, żeby forma nie wytrzymała albo się cokolwiek niedolało, tedy szkodę tę za pospołu z synem swoim znosić musimy a znowu takowe dzwony powtóre odlewać i robić, zaczem musiałoby się terminu pomknąć.

AC. 1628 Vol. 36 pag. 729.

Mielznicy

Naprzód powinien włożyć główny strój, mieczowy, ony zybouszić według starego trybu na dwa fałdy po obu stronach i z przodu także (cz?) zybowana, [illegible] jedwabiem staroświeckim [illegible], która ma być zybowana, jako mosiądzem obszczana szyta, ze trzema [illegible], główka czosnkowa, jako mosiądzem obszczane, z [illegible] stanowane. [illegible] [illegible] ma być w 7 [illegible] różnej maści i z [illegible] stanowane. Rę-kojeść ma być ze czterdziestu cztema obrączek obszczana mosiądzem, pre [illegible] ma być ze czterdziestu cztema [illegible] ma być [illegible] mosiężne zrospte, [illegible] z [illegible] ma na changlu ma być [illegible]. [illegible] na tablice z obrączkami i sam changiel ma być [illegible], co obyczaj tazykarł jeden [illegible] z drugiej strony mieszka, co obyczaj ma dać ze [illegible] roku 1272

Schedzie cechowa cugant — i [illegible] cugantowy ma być [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jako [illegible] [illegible] palce, który [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gęsi (do [illegible] po [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jednego [illegible] od [illegible] [illegible])

tajemnice [illegible]
na Boże ciało [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
robienice — [illegible]
tylko katolik i Grek, [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] 1249
a. 1639

121

Smołka – dyabeł kobiecy – wymieniony w Po-
stępku prawa czartowskiego (Brześć Litewski 1570)
Brückner Smołkę wyjedzie od Asmodeja („Smołka a
jako czart kuszący się w smole pobitej Smołka,
Osmołejko).
Bibl. Warsz. z marca r. 1892. Źródła do dziejów
literat. i oświaty. Kazania sadniczego przez A.
Brücknera str. 449.

chełmińska

Stanisław Kostka, wojew. chełmski r. 1551 w liście do Hozyusza: Co w sobie (to pismo zamyka) ja nie rozumiem, bowiem sam czytać nie umiem."

u wojewody [illegible] Wiśn. w [illegible] [illegible] ze złota i srebra, nie jakby materya ale jakby blacha najokrzętsze potem pieczę Tosia, a najsmaczniejsze chrapy Tosia

Karol Ogier r. 1635

Kłosa dawnego w [illegible] z [illegible] i [illegible]

Dwa [illegible] sobie królowej

Zygm. A. Kat. auch.

Łukasz i Andrzej Górkowie
grawerowie z srebrem [illegible]
[illegible] złota i srebra

9+4+1+1+1+1+1+1+1=20

Panegyricus Nuptiarum
Poseł wenecki r. 1560

w 23 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
same [illegible] jedna 80.000 [illegible]
w skarbcu 5.000 funtów srebra [illegible]
[illegible] [illegible]
30 [illegible] i [illegible] złota i srebra
20 [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] 800 [illegible]

Król m. 2000 dni
20 [illegible], [illegible] [illegible]
poseł wenecki w r. 1560

123

Przemyskie t. 415

R. 1673

Testament Krasickiego 17 i 123
Mniszek – Branicey 32 – 623
Zabłocka (?) 149
Burda 195
Ratyński – fredro 443
Strzelbice 602
Dobrut 623
Drohojów 2904
Intercyza ślubna 2935
Grochowscy i wojny 2974
Inwentarz niewiasta 2992
Klejnoty Tynansis 3010
Bełzecki lekarze 3053 – 4
Ossolińscy 3319
Alex. Bełzecki wojna podolska 1457
Mota nobilitas 2191

350 : 6 = 58

30

50

48

2

7370
5

36.850
4

147.400

124

Die Renaissance verschmähte das Cancellieren 257 Die
nordische Renaissance cancelierte sie wieder S. 35.
ancora i preparati (tryg. à la Robbia)
ornamenta arrischino l'opere, confondono le figure
Il Vasari's Michel Lenoir 263
bolognesische Grabmal-Varietät mit
Statuetten neben und über den Porträtstatuen 269
Vorlage bis tief im XV Jahrh. 270
jako portal
Beide Gräber im Chor der S. M. del Popolo (281)
Un Andrea Sansovino (1505) Triumphbogen
architektur 281 Burckhardt

---

grube bisweilen festung Michel Amiot Medici
i Karpie Puck na Konstant.

głowicka biegłego in Actis, bo był pisarzem kilka lat i politykiem wielkim."

Ex

Consulum ambitione

Civium simplicitate et negligentia

Ottō de Chodec per Condictum

Cum Consulatu Homophonia

Natus est

Advitalis Consulatus

ex qua natae sunt

Exclusio antiquae Germanorum Virtutis

Exclusio Indigenarum

ex quibus

Intrusio Alienigenarum

ex qua

Cura privati Commodi

Neglectio Publici

Intrusio Scholarium Intrusio nobilis Conditionis hominum

Ex quibus nati sunt

Contemptio Reipublicae

Contemptus Populi

ex his paulatim surrepsit

Absolutum Dominium

ex quo pervenit

Mala Administratio Reipublicae

Ex qua

Legum privilegiorum, libertatum, plebiscitorum, jurisdictionis Emporii abusus, abolitio, impeditio et perversio.

Mala dispensatio proventuum

ex qua

defectus aerarii Reipublicae

debitorum copia

Usurarum quotidiana auctio

Civitatis devastatio

Ex his sequitur

Diffidentia inter Consules et populum maxima

pestis Reipublicae nostrae

Ut hac vertatur in confidentiam

via prima compendiaria

Sublatis causis diffidentia tollitur diffidentia.

AMEN.

Zimorowicz tak pisze o tej sprawie pod r. 1602: Vulgus civium adversus rectores suos quaerulum et in calumnias ingeniosum ex una civitate duas hoc anno voluit facere. Quidam ex eis (quos dicere nolo) in petitione consulatus praeteritos se aegre ferentes tanquam reipublicae causam ageret, plebem concitarunt facilem credendi. Itaque quiritatione in praetorio praemissa ordo intermedius scabinorum eiusque contactu omnes cives tribus urbanae novissimae, universi ~~actus~~ caetus artificum secessionem e curia in aediculum S. Spiritus turmatim fecerunt, ubi sacrificio novae legis audito tanquam opus divinum aggressum conventicula aliquot dies celebrarunt, in quibus tribunos, quaestores, accensos e medio sui legerunt, capitationem virilem instituerunt. p. 63.

127

~~Ossiańczyk~~ jedzy z pola na osobę Chodzienko alias Kassiańczyk
przeszedł: a tośmy mieli w zawodzie pierwszej bronią z p. Dzierżyńskim
urodzon. st. 1697 zr. 1633 Act Jud.

Kampian A.J. t. 31 f 666 659

bo tak u Lwa we Lwowie napisano, kto nie ma konia musi
przechodzić chodzić 658 Kampian

Zimorowicz przeciw Kamp. jako rzecznik 703

Fasc. 9 Pii Montis

Inwentarz Ołtarza Radzieckiego gr. 1757 fasc. 25

Kaplica Szolcowska fas 26

Na jarmark w r. 1665 13 lutego płacą za miejsce:

Jakub Hungrew
Jako
Moszko
Jakub
} głośny fasc. 29

fundacja Łojeckiego fasc 30

Strumiłowska kaplica 35

Dowgeluszowska 38

Taxa świeców i żywnej 43

Jan Olbracht w r. 1495 wrzesień f. 65

figura Syxta fasc. 82

Pieczęć Ormiańskiego sądu f. 92

[szyfr]

Elements - 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 0.

Valables = 2. 4. 6. 8. 0

Unvalables = 1. 3. 5. 7. 9.

Tableau

22	24	26	28	20
a	b	c	d	e
42	44	46	48	40
f	g	h	i	j
62	64	66	68	60
k	l	m	n	o
82	84	86	88	80
p	q	r	s	t
02	04	06	08	00
u	w	x	y	z

Przykład

Piękna pogoda

82/20 - 6268$ - 228244 - $6044 - /2822

82. 20. 62. 68. 22. 82. 44. 60. 44. 28. 22.

p e k n a / p g g g d a

Seyfarth & Dydyński
Skład papieru i przyborów do pisania
WE LWOWIE
ulica teatralna Nro. 1.

Nr.	Kart	Oprawa	zlr.	kr.
123	50	E e		an 50

BJ

Stanisław † 1659 dziad
Dominik † 1708 syn
Dominik † ? wnuk

Zamiętnik Wilczek Mś. B. Ossol. L. Inw. 2029

Dominik
~~Stanisław~~ Wilczek miał handel sukna.

Zostało kilka kart rachunków z stycznia, lutego i marca 1674. Wypisuję z nich, że na ubarzie otrzymywał następujące gatunki: kiernowe, półkiernowe, holenderskie, falendysz, baje angielskie i wąskie, pabiańskie bojanowskie i zahorskie, sukna grenberskie, kiry, filety, karmazyny, tykarty, purpury, korale, cwet, zwe sukna, blamaranty.

Targ dzienny wyniósł złotych 58, 136, 68, 316, 70, 101, 32, 15, 68, 85, 72, 183, 212, 56, 268, 343, 918 (7 marca 1674) 266, 130, 71, 613 (15 marca) 297.

W całym lutym wyniósł targ 1189 zł; w całym marcu 3282 zł.

Prowadził rachunki wydatków domowych; w styczniu wydał 237 zł, w lutym 453 zł, w marcu 586, s. k. 255.

Jest także kartka z księgi debitorów, z której wynika, że dawał towar na kredyt za złożonem zastawie. Ktoś zastawił zegarek srebrny; „w tym zastawie srebra różnego w Dobrzejowie (żony) grzywien 24 i łutów 13, ma wykupić na św. Trzech Królów następujących"; Jmp. Malski za portrecik czarny, zastawił zegarek srebrny w Dobrzejowie"; pani Motyczyna Pazdatnicka za karmazyn zastawiła pierścień, w którym w Dobrzejowie"; Jmp. Rembowski daje w zastaw „guzów szczerozłotych grubiznami wielkich sześć a jeść mniejszych tabęć złotych, z perłami uszyźnionemi... a na wykupie za niedziel jeść, a jeśli nie wolno zastawić. k. 64–65

Dominik
~~Stanisław~~ Wilczek sekretarzem i kwarcjanistą króla; przesyła listy informacyjne o wypadkach w tej części kraju, jeden taki list, pierwszy, na str. 16. Daje wiele innych wiadomości, np. z r. 1684 pisałem do wójta, abym na zamku w winach u p. Michała Złotowicza, szwagra mego, zł. Zofii Szwartówny, abym na wesele córki rajcy Krzemieniewicza, abym za kumoszczyznę mego do Sieniawskiego, starosty lwowskiego etc. Synowie Dominik i Stanisław mieszkają tabęć abym do króla na wielkanoc 1686 r. po śmierci (Stanisław); i drugi abym do króla na wielkanoc w Żółkwi 1687 (tamże), abym do arcybiskupa lwowskiego po śmierci (Dominik) Sława z cudu matematycznych (całej swego wieku, ówczesnych, czyli o astrologii i ogólnem wykształceniu rzeczy.

ojciec przyszłego Dominika
Stanisław Wilczek (ożeniony 1642 r. z Agnieszką Kwilecką, córką „pewnie Karnego z Janem Kwileckim, złotnikiem lwowskim s. 29.

Syna zmarłego chowa w grobie Mistrz-Szymanowskim u fary pod św. Trójcą 29

„ Anno Dni 1647 ex unanimi electione pp. Radzieć powołał mnie O. Boż Wszechmocny niegodziwie do Scabinatu. Daj Boże a Trójcy Świętej jedynej szczęście, najprzód na chwałę Jego świętą i na przymnożenie sprawiedliwości śś. a potem na ozdobę ojczyzny mojej miłej, a na zbawienie duszy mojej. Amen" 31.

X. Daniel Wilczek „stryj mój kochany."

Siostra Katarzyna i Pani Matka pochowane u OO. Dominikanów pod wielkim ołtarzem, gdy się chowają Ubodzy. Dymisie 31.

Kudliz też pochowany u OO Dominikanów w grobie Kudlizowskim. Na epitafium: Joannis Kudliz vir optimus, civis Lagiensis praestantissimus, auriscalpus clarissimus obiit † 1651 (31)

Haider. ~~1654~~ 1655 dnia 16 marca we wtorek godz. siódmej zaszło szczęśliwie zamknęło stany p. Maciej Haider, Rajca lw. mój wielki przyjaciel O. Boga duszę oddał z wtorku na środę o godz. 4." Leży u Fary w grobie Madrowskim (Magdaleny?) przed ołtarzem śś. Kamilla lwowskich 33.

Stanisław Wilczek (dziad) umarł 1659 pochowany w grobie Mistrz-Szymanowskim Na Epitafium napisany: Nobilis ac Spectabilis Consul prudentissimus, consultissimusque Primarius 33.
Tamże też data wyjęta z grobowca Stanisława przysłanego przez syna Dominika.

Głotowicz też Dominika (syna) † 1673 lat. 15, pochowany u OO. Franciszkanów w grobie Stenclowskim przed ołtarzem św. Franciszka 35.

Benedykt Wilczek doctorem med. 43.

Dominik syn Królewski assessor 1689. (43)

Brat jego Stanisław wstępuje do zakonu OO. Trynitarzy r. 1694 (45), idzie do Hiszpanii i bawi tam do r. 1702, z którym wraca do Lwowa.

W r. 1695 Tatarzy pod Dominikowi dwór u Jamarstynowie.

„ Anno 1698 die 20 aprilis. Ożeniło się wesele córki mojej Magdaleny z pogrzebu mężczyźnie ~~z~~ z dnia zapowiedzi miasta tutejszego. Sprzężony na gwałtek były. W kościele przed ołtarzem Miłosierdzia Mszy (3) było, gwałtownictwo brali, którym błogosławił JMć Rzyszczewski Kanonik tutejszy, stryj Pana Młodego, przy bytności wszystkich OO. Radzieć i krewnych. Na obiadowe grała muzyka jezuicka i na drugi dzień ponownie. Dnia dwie

było jagiszyc 26. W niedzielę obrzezale ślub dawał JMK Skarbek, suffragan tutejszy, przy bytności JOBana Kazim. Czerlawskiego? Kazim. Krakowskiego, wojewody Ruskiego; Chorążego Koronnego Starosty Bardzkiego, Starosty Lwowskiego (?) i innych JMPanów, a na przyjęciu Najj. Królowej JMości Jarmej Wołowy było JMć Pani Jadwiga Petkowa (?) z Konieczyzna z JMPanem Stanisławem Krzyżyckim (?) i innemi JMPanami. Najj. Pani przysłała dla Panny Młodej alksbant z rzeczą swoim Królowej JMci. (Reszta tego ustępu nieczytelnie — deszyfrowano na drugim). Wyprowadziny były poprawiny, wszystko porządnie i jak Wilczek wart bez szczególnego hałasu i krzyku. Na drugą niedzielę były przeniesiony do p. Jerzyka Kupnickiego R.D.R.L. wolne, d. 22 April; tu nazaz mitą Magdalena zgromadzili się (Reszta notatka niezupełnie trudna do deszyfrowania.)

Dominik umarł 1708 pochowany w Katedrze pod św. Michałem w grobie, który sam zrygował 53.
Syn jego Dominik a wnuk Stanisława żeni się r. 1711 z Konstancyą Kuszczyńską, córką dr. med. Marcina Kuszczyńskiego.
Na r. 1714 Książę na pamiątkę Wilczkiem.

Notatka ręką Bielowskiego przy manuskr:

In libro Resignationum ab anno 1473 ad 1486 in folio in Tabulis Magistr. Lwowskiego.
pag. 65 Michel Wilczker r. 1473 względem poczciwości
" 171 Stanislaus Wilczke 1476 fer. 5 die Cathedrae S. Petri electus in scabinum Leop.
" 258 Stenzel Wilczke 1478 elect. in Scabin. Leop.
" 290 Stanislaus Wilczek 1479 " " " "
" 327 Stenzel Wilczke 1480 detto
" 390 Stanislaus Wilczke 1481 " "
" 472 Stenzel Wilczke 1483 " "
Liber Resignationum ab anno 1515 ad 1522 in fol. pag 43 Stanislaus Wilczek 1516 Advocatus.
Liber Resign. ab A. 1529 ad 1552 in f. p. 789 Joannes Wilczek scabinus Leop.
Liber Resign. ab A. 1552 ad 1562 pag. 215 Valentinus Wilczek 1555 scabinus electus
Judicii civilis Armenicalis fasc. 3 et 4 ab A. 1666 ad 1686 r. 1678 Albertus Wilczek Bedellus juris Leopoli.
Był także jeden Dominikanin nazwany Michał Wilczek anno 1752 Lector Protonotarius Apostolicus, Augusti III Poloniarum Regis theologus Aulicus, Concionator, Ordinarius Leopoliensis.

Życie Janusza Radziwiłła Edwarda Kotłubaja.

Do historyi sztuki i rzemiosł:

Inwentarz rzeczy po śmierci X. Janusza, ważący także co do broni &c. (szpalery jedwabne, na których wojska wyrobione – licytacye na osobach ciekawych) str. 420

Z listu X. Janusza R. do X. Bogusława Radz. Kanclerza W.X.L., Port-Scr.: „... Posyłam W.M. pewną sztukę srebrną na Wołynie pod rzeczkiem dzbanym znalezioną, a mnie od X. Kanclerza (Wiśniowieckiego) posłaną. Proszę, raczy W.M. komunikować ją Antykwaryuszom, którzy tam są w tamtych krajach, żeby judicium suum chcieli mi komunikować, co to figura znaczy i co ma u siebie; a za okazyą proszę o prędkie odpisanie, mając nadzieję, że W.M. obeźrzy Kunstkammer ojca mego speciatim jabłim." str. 380.

Maciej Hayder. (Rkpsy. Bibl. Ossol. № 2157 pół folio, str. karty 42)

Zaczyna się: In nomine Domini – Amen 1655. Inwentarz i Dispositio dóbr Nieboszczyka stanowej pamięci Pana Macieja Haydera, Rajcy Lwowskiego podług Te. stamenta jego osobliwym reskryptem Króla JMci Approbowanego także Przezacnego JMci X. Jana Tarnowskiego, Arcybiskupa Lwowskiego, o czem są pisma dostateczne. Skończył się wiek die 16 mensis Martii ut supra. Requiescat in pace. Amen.

Inwentarz i rachunki pisane przez Jana Attelmajera 35.

W pieniądzach (czerwonych zł., portugałach (po 10 zł) ortach, talerach etc) przytaczał się zł. 8442. (czerwony zł. liczony po 6 zł)

Złoto robione. (łańcuszki, pancerze, manelle etc) Aureos (czyste czerwone) w. 174. Aureos liczono po 5½ zł.; uczyniło wraz z cenkiem na tem złocie 1035 zł.

Pierścienie (między niemi t.j. Nomen Jesus) zł 315, ambra czysta 42 zł.

Noszenia różne (szturchi, manelle, Kaszty, Tabiż z pasami &c. wraz z cenkiem (po nad taxę) 1143 zł

Perły. 400 orientalnych, 158 szlagowych, binda z Kapelusza, czapie wojny 14 tabiż (z nim 2 tabi złote a 8 tabiż pewi sztuki 200 zł) summa 544 zł.

Srebro gloriste. (Rytrunkow największy wagi 3 grzyw. i 4 fut, rytrunkow w grono wina, rytr. węgierski, na łóżka na misze rynsztunek, łóżka na kotkach, kubek młynek, Bachus na beryle) gruszty, puhar gloriste, dwie kubki: młodzieniec i panna etc) Kinerka Kwart. angsburska (?) Summa 10522 zł 15 wag 3 antkyg. (Marca g. grzywna liczona po 16 futor. Szacowano marką po 24 zł)

Srebro pustro-gloriste. (Puhar, salerska, pudro tyżek, flasze, Kinski, zrdzik w brajcarki, nagrobek pokuty) marcas 47 fut. 7½ (marca szacowana po 20 zł) facit 949 zł 11.

Srebro białe. (Kufle, czarki, tyżki bite i zotkrzyżeni rzkojściami, lichtarze, kubki, parki, zrdzik biały Ko. zarki, trzy skrzyżek polskich, na dwóch srebro, na trzech klauzurki tylko srebrne) wezy Marc 35 fut. 5 (Szacowane po 15 zł marca) facit 529 zł 20.

Szaty męzkie. (Kontuze: falendyszowy kunami podszyty, tabinowy pupkami podszyty, czarny ogniami pob. — futra pyncerowe, nurgrodowe: rokan cebrami podszyty etc, delije kunami podszyte etc, ferezye falendyszowa sobolowa vart. 230 zł., adamaszkowa, półzgrzebiona, etc, kolpelli sobolowe, altamitowe etc, żupany atłasowe, adamaszkowe, etc dolmany tabinowe, atłasowe, zamletowe etc, kołdra nagrobkowa, sabliczka (v. 60 zł), szata turecka z złotogłowie białego etc. (nie summa.)

Paramenta (½) camalia. Materace półatłasowe, podręczki atłasowe, kitajkowe, poduszniki etc (nie wszystko takowane)

Zegary: wielki ścienny w pudrze drzewianym, taki w żelazném, pektorałik bigry, pektorałik index. (Wszai. summa 116 zł)

Kobierców dziesięć wielki, melchbarski biały, purpurowe 2, mechlbarskich różnych 14, tureckich lepszych 3, lichich etc razem 39 kobierców.

Strzelba i rynsztunek. Muszkietów kontuszych alias kubyt, niektóre gniebszyzkowskim znakiem, niektóre miasta Gdańska miejskiego, podczas niebszyzk, których na gnieżdżo 73 (Uwaga: Te jjm. mieszczenie assument, że przy niebszyzku gwałtu po pierwszej obrzędzie 1648, praesumi debere (?). Wzięta ich communitas Ao. 1655 podczas obrzędzie mostowskiej do piechoty) Para rusznic wiśniowych 40 zł., muszkiet tarczowy hubczasty 18 zł, para pistoletów lepszych 24 zł, samopał gamitowany 12 zł, muszkiet wielki tureckiej zł 17, galla złotem srebrem 25 zł 15, druga pozłocista 23 zł.

Różne: Obrazów na listwie 16 po 6 zł 96 zł, obrazek na blasze depositionis, obrazek V. Maryi na miedzi, 4 zł, dwa obrazki Salvator z V. Maryą 4 zł, para obrazków srebrnych przegrawanych (przegrawanych) 30 zł Kontrafekt Nabożyzka etc.

Cyny kamienne (lepsze) 45 funt. 24

Mosiądz, miedź

Chusty, obrazy, rzeźnicki etc gotównie holenderskie i wrocławskie w summie szacunk. 14 zł 22 gr.

Wina do w piwnicy i w lodzi (rekojmia, że Hayder handlował winem?) dwa kontusy wina starego zł 120, 1 kontusz młodego 43, beczka wina stołowego 87 zł,

Kosznice rozmaite in quantitate w aktuszu za izbą, cukry, szafrany, oliwy (handel koszowy)

Miody. Znalezione w piwnicy 10 półbeczek miodu różnego, szacun. na 500 zł. Item 4 półbeczki zgorzałe stare nadkwaśniałe po zł 30 = 120 zł., (Podczas obsiedzi za zleceniem Jmci p. Zimorowicza Ojcowie Bożi(?) zabili gaszkiem ze swojem ze szczytkiem.) Półbeczek 8, mer po 36 jedna na jeden zł 288. Summa 908 zł.

Stajnia, wozy, konie, bydło, zboża. Dwa konie nie pobłokowane rożnicki. (Te dwa konie kupił Jmć P. Lanckoroński, wojewoda ruski i dał rekognicyą na 500 zł.) Jeden koń siwy niezłokowy (gniadany Jmć. Sobieskiemu, starościc jaworowskiemu w cenie 180 zł. item paryjka(?) siwy (gniadey w cenie 70 zł) z tymi folwarczny wyiść do Wyżnic Jmci P. Zimorowicz. Karetka jest w majątku, drugich wozach się pytać, rozebrali pp. Kollegowie. Krów z buhajem i wołmi było sztuk 30 (cztery przy na szpital, cztery zimowe zabili etc.)

Kamienicy portowa wielka Frontowa wrocławska murowana w rynku leżąca między Marmaduszowską a Bar. zgorzałej, niegdy Gutteterowską (Alias Syxta) z Judenmauerem murowanym wegle(?), ze wszystkim krużgiem (?) jak może Schüttraren?), Dolnej izbą i innemi gmachami, według dzisiaj z panem Alexandrem Ubaldinim.

Ogród budowny zrotał i zdomami pogłębionemi na tym rynku, który jestem Mistrza z kozakami w 1855 wyniszczyli. Takowy ogród kupił Jmć Pan Doktor Angerwitz.

Drugi plac na piwnice zrobić albo wozy na różnej ulicy.

Pustka z gruntami pogłębionemi za św. Zofią arendowana.

„W regestrach się znajduje, że niebożczyk dał podczas oblężenia Kozaków z Tatarami AD 1648 wnich wzięty i klejnotów na zł 3253 gr. 15."

Miał wiadomości u chrześcian grabarskich i Sichowskich.

„Civitas Leopoliensis cum omnibus ordinibus et nationibus vinni pożyczonych pieniędzy na prowiant według zapisu in Judicio Civili(?) circa festum S. Michaelis in Ao 1655; dali in pignore Kamienicy murowaną między Patrowską(?) murowaną cum censu Annuo octo a centum — zł 6000.

Item co się dało na okup Chmielnickiego na assekuracyą omnium ordinum Generalną sub tempus obsidionis 1655:

Naprzód 13 Aureos złota Koronnego – 78 zł (po 6 zł aur.)

We złocie się dało 912 zł

W pierścieniach różnych 263 zł.

W noszeniach złotych z kamieniami 1046 zł.

We srebrze pozłocistem marcas 33½ (marca szacowana po 27 zł) 904 zł.

Srebro pstro złociste marc. 27, łut 10 po 24 zł = 663 zł

Białe srebro mar. 13 łut 7½ po 20 zł = 269 zł 1836

Item paski drutowe 34 zł. Suma kosztowności. 4170 zł

Pożyczyli communitas na drogę warszawską in Maio (?) 1655 naprzód przez p. Zimorowicza 450 zł

Item przez p. Anczewskiego 600 zł

Item z kasy jako na kanie 150 zł } razem: 1200 zł

Podczas obsidii dał Jmp. dr. Anczowski 50 czerwonych na okup Chmielnickiego 300 zł

Die 13 junii 1657 pożyczył się Jmc p. obersterowi Gize, gdy tu był in presidio

ze swoimi ludźmi i dał Reognicyą, która miasto repetit w skarbie – – 600 zł

4 Aug. 1657 Pożyczone względem ceł i akcyz internuncyi do Krakowa 600 zł

Summa 1287

Item pożyczone na grabarkę 1657 circiter (?) przez p. Zywerta z czynszu 660 zł

Od sumy 6000 zł widerkaffu ....(bez sumy)

Za wino p. Rorayskiemu, który wziął w tym p. Pogonowskiego rekognicyą podczas obsidii Moskiewskiej z kozacką zł 230.

Item A. 1658 na sejm do Warszawy pożyczyli pp. internuncyuszom 500 zł

Ich Mć Panowie Rajce in Communi winni: Pożyczyli do zł 7000, które miasto post obsidionem Królowi Jmci wygodziło,

do tej collecty, jako kwit opiewa 600 zł.

Item wzięli od Divisionem od Jmci Pana Dolczyńskiego 1657 70 zł.

Item wzięli z czynszów z kamienicy od p. Zywerta etc 300 zł

Wzięli z czynszu kamienicy od p. Zywerta na dopłacenie poborów za chłopy Zubrzańskie i Sichowskie 42.

Rozkupili rzeczy po nieboszczyku głównie dr. Anczewski, Dołężyński wójt (wziął konewkę srebrną złocistą angs-burską za 70 zł.) Ubaldini Jan, Wachlowicz, Bartłomiej Zimorowicz (2 antały wina za 103 zł, 400 pereł orjentalnych za 80 zł, 158 ~~mm~~ większych za 80 zł., szablę w białem srebrze 25 z, dwa obrazki malowane 7 zł, rządzek biały srebrny kozacki 32 zł, dwa kubki srebrne złociste młodzieniec z panną 44 zł, konewkę srebrną kwartową postrzegłocistą 44 zł, dwa kubki złocisty 13 zł, dwa dołmany atłasowe, kilim perski 10 zł, łańcuszek złoty w groszek 123 zł, zegarek 15 zł i t.d.)

p. Krzczonowski, Jan Jelonek, Maciej Załęski, dr. Alnpek, Jan Attelmajer, dr Kraus, Lychini, Jerzy Kral, Szymon Kozłowski, dr. Jozephowicz.

Bartłomiej Kawiński organmagister cynę i dęby.

Na pogrzebowe wydatki dało się dr. Alenbekowi naprzód w ortach 635 zł

item w monecie 271 „

w czerwonych zł. 300 „

300 „ 1206

JMci X. Arcybiskupowi od aprobacyi testamentu

Pożyczono na instancyą JMci p. Zimorowicza Janowi Awedikowiczowi na łańcuch zł 450 na prowizyą 8 od 100 = 450 zł

Wykaz szczegółowy kosztowności danych na Chmielnickiego ze spadku Hajdera st. III IV. VI do Złotnika

Z szaty tureckiej ma być do ołtarza aparat.

Nieboszczyk miał dług wiedeńskiego na dobrach swoich zł. 2000 do fundacyi nieboszczyka p. Milowskiego.

Musiał mieć także browar, bo w rachunkach dochodu są raty piwowarskie (za 2 wary piwa zł 140)

Pożyczono z gotówki spadkowej na fant szafirowy JMci p. dr. Anczewskiemu dla pani Obożnej Kalinowskiej 600 zł

MS Bibl. Oss. 1480 Summaryusz Rewizacyi zr. 1656. (Lwów)

Komissyą wykonali: Tomasz Legenski, opat Wachocki, pisarz najw. skarbu Koronnego, Stanisława Gorajá Czarnego, proboszcz lwowski i Hieronim Pinocci Kanc. JMci Sekretarz.

Summarius Coaguationis primae. — 2886218 22 gr (summa nadwarstwa) (dat województwo 286.348)

Miasto Lwów wziął 544.969 zł 6 (t.j. z towarów, gotowe etc. od mieszkańców Lwowa)

" " dał (oprócz Ormian i Tatarów) 544.969 zł 6

Summa niedostająca repetenda jest gratia Laudum do tabuły bonorum mobilium et immobilium. (t.j. 2886 zł

Taxa wszystkich dóbr stojących w mieście czynsz summ 1,757479 od których 5% przychodzi 87873, 15

Trzeba tedy, żeby mieszczanie ogłosili odkaz względem subtancyi swojej ruchomej 20.0748 zł 7.

Reguła Creditorów miasta Lwowa za towary i długy różne u nich brane na czasy od pierwszego oblężenia salva liquidatione et moderatione including między niemi i Cerkwią mijską: (sygnatki)

Duchowieństwo lwowskie świeckie 3011 zł, Duch. lw. rustic 3492 zł. Jan Chałdyni 12.535, Jan Attalmajer 8000 zł, Józef Trzeja 6992, Jan Rorayski 40.592, Jan Wojna 7702, Mikołaj Bartosz 7989, Narod ormiański 49274, Stanisław Wilczek R.L. 3504, Stanisław Wilczek LL 5034, Dobra Rob. Bandinellego 12003, Jakowicy lwowscy 9445, Creditores Szymona Jankowicza 20,020, Creditores Philippa Duccego 10.511, Creditores Daniela Gimbla 12.559, Barbara Langiszowa 1842 zł, Mikołaj Bojm 983, Mazaraki Grecyn 500, Józefa Kopinowa ekst Wojciech Zyglicz alias Capinus 295, Successores Grottnicza 1060, Samuel Kuszewicz 400 zł = Summa sine moderatione 293.601 zł 11 gr. Cum moderatione i defalkowano, co wyżli od żydów (193485) zł 100. 116 zł 11, co wyżli od żydów 50.100 zł; Zostaje summa moderata 50.016 zł.

Reguła mieszczan i obywatelów lwowskich, utriusque status et conditionis, którzy podczas oblężenia pierwszego na libertacyą miasta expensa sua co dali, sine repetitione (a ci już za Lwów nie mszy). Rejestr obszerny; summa 20.281 zł 17 (Na dole z dopisku: Nazwa żydów lwowskich dali z różnych towarów i rzeczy ruchomych gwałtu 24.500 zł (vide 9). W liście tym Krzysztof Arciszewski gen. art. za cechowy 1000 zł Maciej Hlayder 2253 Mikołaj Zychini 532, Andrzej Arsan Hlayder Mustafa 900 zł, ks Wilczek pleban Malechowski 66.

Nomina possessorów Kamienic str. 13. Bartłomiej Zimmerzy (pewne 3 Kamienice Kanpianowska, Massarowska i Arcidzka

Kulchy) Wartgrysowicz Słoniewski, Mazarala Greczyn (Saprykowska), Agnieszka Ziarkowa (Ziarkowska) 15) Stanisław Wilczek (Wilczkowska, francwenikowska, Kudliczowska, Kołomyjska) Samuel Kurzewicz (farbachowska) etc.

Regestr possessorów dóbr miejskich stojących w mieście Lwowie, a wiele każdy z nich wniesien juxta taxam, wytrąciwszy to, co kto dał a tempore obsidionis primis usque ad diem 11 octobr. 1656 inclusive. Jh 19.

Taxa na wszystkie kamienice wynosiła 88.952 zł

Na str. 31 Nomina inquilinorum kamienic.

Imiona: Złotnicy: Jakób Halarowicz[1], 8 Adam złotnik[2] 9, Lorensowa złotniczka[3] 9, Piotr złotnik[4] 11, Stanisław złotnik[5] 11, Matyasz Klimkowicz, złotnik[6] (właśc. kam) 14, Paweł Zasacki[7] (wł. kam.) 16, Wacław złotnik[8] (wł. kam.) 17, Stanisław Krechmalowicz, złotn.[9] (wł. k.) 17 b., Stanisław Szulc złotn.[10] (w. kam.) 18, Matyasz Świeczkowicz złotn.[11] (wł. kam.) 18 b., Tomasz złotnik[12] 31, Andrzej złotnik[13] 32, Walenty złotnik[14] 32, Mikołaj Grenc[15] zł. 32 b., Jan Gutowski[16] zł. 33 b., Kazimierz złotn.[17] 33 b., Matysz Przybyło[18] zł. 33 b., Paweł Niestojemski[19] zł. 35, Szymon złot.[20] 36, Szymon (II) złotnik 36 b.

Szychterze: Malcher Kayzer 8, Mikołajowa szychtyrka 11, Paweł szychterz 18, Bartosz szychterz (wł. kam) 13, fajt Dyn (wł. kam.) 14, Tomasz Hendrych szychterz (wł. k.) 17, Jerzy szychterz 54 b.

Miecznicy: Marcin miecznik 9, Mikołaj miecznik 11, Semion miecznik 11, Marcin Niegrocki, miecznik 14, Jan Buski miecznik, Łukasz miecznik 23 b., Ferens Dzik miecznik 33, Marcin Węgrzynek miecznik 37, Matthiasz miecznik 38, Jan miecznik (Buski?) 38, Wasyl Chrycko miecznik 40 b., franciszek miecznik 58, Marcin miecznik 58.

Malarze: Alexandrowa malarka 9, Jan Dzianÿ (Giani?) malarz 10, Jan malarz 10, Jurkowa malarka 10, Wojciech Krauz malarz 32 b., Mikołaj Rusin, malarz 32 b, Krzysztof Piwniczny abo malarz 33 b.,

Drukarze: Sebastyan drukarz 11, Michał Slosk drukarz (wł. k.) 18 b.

Snycerz: Chrystian snycerz (wł. kam.) 13.

Haftarze: Jan Bogdanowicz haftarz, (wł. kam.) 17, Jacko haftarz Rusin, 31 b., Cypryan haftarz 32, Grzegorz haft. 33, Prokopowa wdowa Ruska, haftarka 33 b., Hrehory Komeszowicz, haftarz 33.

Lwowicy: Ferens Tuzmik 33, Owanis Tuzmik Turczyn 34, Sefer Tuzmik 36 b.

Majątek (~~nieruchomy i ruchomy~~ Substancya ruchoma ~~zwrócono, jak się zdaje~~) miejscem Lwowskiem oszacowano, jak następuje: (str. 66)

Latini:	1,509.000 zł	
Armeni:	1,277.000 "	3.490.000
Graeci:	704.000 "	1.757.479
Razem	3,490.000 zł.	5.247.479

Najwyżej oszacowani z Polaków: Andrzej Amoretti 30.000 zł, Bartłomiej Zimorowicz 40.000, Chmielowa aptekarka 50.000, Dobra Grzywaczewskie 40.000, Doktora Gidelskiego dobra 30.000, Fabianowskie 20.000, Jakób Dolęgniski 50.000, Jakób Krauz dr. 20.000, Jan Stadnicki 60.000, Jan Piechucki 20.000, Jan Attelmajer 120.000, Józef Tokarski 30.000, Jan Ubalczyn 80.000, Marcin Angerski dr. 60.000, Mikołaj Bejm 20.000, Mikołaj Barss 30.000, Malicki szychtarz 20.000, Stanisław Wilczek 50.000, Szymon Kostrowski 20.000, Stanisław Szyjski 40.000, Wojciech Zalaszowic 20.000, Wojciech Mazdeszowic 20.000, Walerjan Alembek 40.000, Wojciech Bogdanowicz dr. 20.000,

Z Ormian: Andrzej Bernatowicz 30.000, Jan Wartezyszowic 600.000, Jerzy Tomasowicz 200.000, Jan Krzysztofowicz 60.000, Jan Krzysztof Bernatowicz 60.000, Krzysztof Andrzej Bernatowicz 25.000, Krzysztof Wartanowicz 30.000, Łazar Augustianowicz 20.000, Szymon Stefanowicz 40.000,

Z Rusinów: Barbara Langierowa 20.000, Maganski 300.000, Michał Słonka 30000, Paweł Łazarowicz 20.000, Stefan Nestorowicz 100.000, Teodor Janiewicz 80.000, Tkaczyk 20.000, Wasil Stefanowicz 70.000 zł.

Od żydów na długi zyskto a terazach 24.500 zł, nastąpiło jednak ugody zubmittowali się dać 84.000 zł (str. 5)
(obacz ac. gr. 1647 f. 1305)

Kurzeraz a r. 1660 zowie: Matricae Regni Notarius, Sacrae Reg. Mtis secretarius (AL zr. 1666 f. 903)

12.

Rękopis B. Oss. Nr. 2346. Samuel Kazimierz Kuszewicz R. L.

Confusionem ad occultas a gnieca religione insidias obawiamy się... To pewna, że ludzie religiji greckiej z ochoty nieprzyjaciela wyglądają str. 1. (r. 1648)

„Anno 1648, o którym nam prognostykarze w swoim Kalendarzu Krakowianom przypisanym Pan Mikołaj Chudziz anno 1647 w prefacji: wydziale o wojnie, obiecuje secuturos annos similes 4 str.

„Ja ta kontura tragicznego w Warszawy pożaru nie mogę, mnieje insze pożytku przykłady, gdzieszcze że prima die Augusti pióro rządzkie mnie obejmowało (13 julii 1648) 13.

Anglik rybitwiński Sicherskich języc od Kapturowy nie deklarował, gdzieje to Magistratui; że tenere et praecipitanter pojmowali go; a gdzieszcze Stawski szlachcic et quidem sanguinis vetustis etc. 14 (1648)

... a piątego dnia dragonia Ruszaków wyszło zdradziecko do nieprzyjaciela (od chwalebnego Krzyża) 17.

Powyższe o tego (do wojska Pana jego Kapitan) i ludzi religiji greckiej zdrada, której jako domowej trudno się ochronić było... 22.

Od Sokalem in armis, tanquo confoederatae chrystianae; wolności się zdrada w mieście tamtejszem i jarzą zgładzą dwieście mieszczan 24.

W Kamieńcu strumieńskiej jest mil de Lwów już seditio in apertum erupit; potrzeba katolicy, pomordowani Kozaki, zdjętano świętości. Już po wiarę i po drugiej bardzo niebezpieczne dla buntów wszystkiej Rusi, która implacabili odio contra Catholicos et Polonos bardzo, żydzięta i żydzięta gubią i okrutnie mordują. Już u nas konspiracya pokazuje się, już kultajstra nowa wiele nasiędzą i odjedzą. Już wojsko zgromadzenie, to po cerkwiach to po kątach i dolinach pogodnych. Już nam Ruś obsegionem wypowiada z wielkimi tyrami (?). Dziś ich na ratusz obyczaj, principiis medicinam adhibituri. 7 sept. 1648 (24)

Tego to zmajmuj, myśmy Ruś naszą wytarzali bonis et mitibus verbis, którzy jure jurando oświadczyli, że do perfidia ulla nie myślą, nakazki swoje, które mieszali, in terrorem składając i tym przymuszając, którzy im przyrzekali ultimo supplicio a bez wszelkiej winy. W Kamieńcu strumieńskiej już kozaki w szpitalnej i pontrachem przechodzących chwycą, którzy tamtędy umyślnie pogubiony. Capturi seditionis i wybijać pojmano i do radzi Kapturowy Lwowskiego dawano, gdzie tej na gwałt obcięli gardła ad terrorem aliorum. 17 sept. 1648 (26)

Zdrada pewna Konstantynowskich mieszczan ruskich i na Polakach a potem z tchórzostwa i na Kozakach 28.

Listy 16, 17, 18, 19 ważne będą do historyi oblężenia miasta Lwowa str. 32—44.

Na elekcyi hetmańskiej K. Wiśniowieckiego w Kościele franciszkańskim Ruskim wyszła pewna

Lustatim grzecie in manibus meis wyszłano 33.

Zdrajcy mieszczanie Głogowscy jednego z przodku niebie do Chmielnickiego wysłali z listem, w którym prosza, i żądają, aby im contra tyrannidem Polonum chciał subvenire nieniszczenie, obiecuje omnia suppeditamenta bello. Pojmany od Kozaków Jmpane Chmielnickiego i tu do Lwowa przywiedziony a potem na torturę dany jest: prope horam supplicium adnexit... Dziś u nas gimnazysta is biskupstwa; takowe u Kozymirza bywszy od niego quasi consortium theri wyszły jednego Kozaka, ów pod sem Krakow postawa była ad exspiscandendes res nostras. Była ofiarowana za wszystkie is penitentia ducta Kozaka gimnazyczy ze Lwowa gotowa; propter imbecillitatem sexus nie skarano... Poj. mena druga, który mąż do Chmielnickiego ujechał i dnia getzyjego na Kassetyn bijdi dana. Nie mamy otem jednej wątpliwości, że inter graecanica ritus cultores nulla fides pietasque viris: od nich pewnie zguba naszej nadchodzi. 4 oct 1648 str. 33.

...za nas tego dnia przy wielkiej in Kurzyn na miasto od szemi i Kozaków nads dziesięć, nasy przyszliwszy z pola, za postrzeżeniem niektórych ludzi religiey greckiej, którzy is z przedmieścia Krakowskiego do Kozaków jezdzili 36.

... pod ten czas (gdy pokoie bracia ubiadali się z Chmielnickim) przy z Krakowa do Chmielnickiego przyjechawszy oratorowie od Krakowian list oddał z przyszłym dworzanym in presentia nostra, gratulacyjny i zapraszający onego do Krakowa. Którzy przebywszy Chmielnicki, onego przy nas czytać nie chciał, przez postawiwszy, że in tali materia tak niestroży nie potrzebuje 40.

... dnia 4 Novembr. przez Rajce wyprawiły do Warszawy internuncios p. Jana Grzymułtowskiego i Samuela Kurzawskiego 43

... wszystek powiat zamek Brodzki, dziesięcina parkami nie wsiadł nie głodzili pod Komarnem, obronił się Kapitan parkanowski Rzmyśl, i inszy niektóre miejsca. Wzięty zaś Gródek i wszystek katolicki gminny, ruski pokolenia, zamek Kozakami owładzony, zakonnicy i Księży świeccy niektórzy obojej płci katolickami przyjęli: stan gminny, gmina do tego czasu miłej i zbożnej zgody. Tej is stało z Jaworowa i Jaworowem; tej is dzisiaj z inszych miasteczek z drugiej strony Lwowa. 44.

D. Brzozowy zjechali (Węgrzy) inspexerat, gdzie mieszczanie z ubogi stanowszy przeszli się do trzydziestu i kilku zabili: Ces. Kie dali do zgody zgrobowali i ludzi z nich bardzo pobrali, z Kościoła katolickiego niemałe zgody przyjęli, co podobno aste gwałtem uczynili; strzelali do nich z zamku brzozowskiego przednie, nie ustawali strzelać i mieszczanie, i na ostatek ustąpić niepozwolili musieli 46.

20 augusti przyszliśmy do Lwowa szesnia do Buska, którenem Kozacy wszy wyłupili, rzeczy pobrinali, i wiele ran insygnił, lubo religionetyk jest, okrutnie pojidawali i do Lwowa na dzięcht dostali. Przyczyna ta, kwego okrucieństwa była, że kilka wszy pewne listy Kozaków Wiśniowieckiemu odniosł i niemiłe, z tym do Rusi tamtejszej był odesłany do Kozaków i okrążony. W tych dniach Tatarowie Tirlejówky zupełnie lud przyśmierzyły. Tej wyszli z Złoczowa i z Buska. Tejże dnia t.j. 20 augusti kilkanaście miłej armiańskiej lwowskiej, tureckim strojem, wyjechali na polowanie, chcąc co pewnego otrzymać strony wszystkich obyczajów, 22 przyszli z Lwowa zaszczytnie wiadomości, że jej traktaty ex utroque parte stanęły (1649) 52, 51.

... wyprawa pana Byszewskiego, gwardyan discipula mojego in collegio Lubranscianno Posnaniensi, do Rzymu z listem 52.

Na str. 57 – 66 list do p. Strojnowa ojcowy jadący do Rzymu Turczyna, datowany ultimo Martii 1644.

str. 76 przegnie o pannę.

List ad Jacobum Lack. Slodacum ad Borysthenem. 82 po łacinie

List ad Abrahamum Palmarium Thorunensium secretarium 83

Wkrótce tym wyprawia się tak o Prus. sual (wszy wielkiego ojcowie: Expectat te magno cum desiderio Prussia: illa ingenium, Omnia, quam Jupiter, si fieres velles imperare, cæteris omnibus sine dubio, anteferret. Monstrat in sua Galypsin attestante. r. 1648 po łacinie

Gdzy listy po łacinie ad Bartholomæum Zimorowicium 81 r. 1651.

List ad Georgium Forsterum 94. po łac.

" " Abrahamum Palmarium 99 po łac.

" " ad Stanislaum Sokolowicium 101 o śmierci Wład. IV dowiedzieć się ex literis Alberti Rzyszki mei gwardyan in collegio Lubranscianno condiscipuli 101. dat 1648 r.

Ulyssis Gray: De origine, situ, moribus, militia, bellisque Cosacorum 105

Oddanie panny do Tojnicy (vende de jabłoń dre z panną Angielską) 108

Andrzej Trzebicki biskup przemyski o bitwie do Rejów Lwowskich mówi, że zadługi robić cornas dobrze dicales 121

Prace łacińskie: Arma Transylvanica, ann. 1657 Polonis illata 125–146

Prima responsorie Stanislao Brudzinscio: Laudes principum felicis magistri adhibendi 147–153

Anno 1648 Wojna kozacka i oblężenie Lwowa po łacinie 163 – 195

Oddawanie panny 201
Początek wiersza łacińskiego na cześć Grodzickiego 205.
Materyały do najazdu Rakoczego i jego relacye ze Lwowem 1657 str 207 –

Z listu Jana Kazimierza do miasta Lwowa: ... to miasto nasze przez te przeszłe wojny virgo ..." 233

Oblężenie Lwowa opis po łacinie 261 r. 1648

(Turri Basilicae Ruthenorum tria tormenta praeter aliam minorem armaturam imposita et tota cum turri basilica custodiae Judaeorum commissa 261 (na stronie 299 powiedziano: custodiae Germanorum 299)

Sprawy kozackie, traktat po łacinie 275 na str. 298 ponownie opis oblężenia Lwowa 1648

Moschovitorum incursio str 345 napad na Lwów.

Na str. 363 bruljon długiego łacińskiego wiersza p. t. Augusta Europae Felicitas Quam Leopoldo Romanorum Regi Augusti Austriaci Nominis ~~Leopoldo~~ devotissimus cliens Lucas Umeszewicz, Borussus (Widocznie anagram Samuel Kuszewicz)

Na str. 395 Arma Transylvanica.

Na str. 428 Opisanie wesela Mikołaja Sieniawskiego z Radziwiłłówną.

Sola Leopolis, ornamentum munimentumque primarium Russiae ore totius Regni appellata.
(Z listu Jana Kazim. w Zimorowicza Viri illustris) coronae obsidionales

Tygodnik Illustrowany herby mieszczańskie 1882 I

Viri Illustres Civitatis Leopoliensis, Metropolis Russiae collecti. Per Bartholomaeum Zimorowic, Consulem Leopolensem. Leopoli, In Typ: M. Jacobi Moscicki Academici Anno Dni 1671.

O pierwszych osadnikach: ... Leonem Russicum barbarie schismateque horridum exarmauerunt, e fero cicurem, e silvestri urbanum e Roxano Romanum facientes.

Leopolis amica Palladi gignit...

Russi ... populus ea tempestate rudis et incultus...

Mówiąc o zlewku najrozmaitszych narodowości: Poloni suam animositatem, Germani solertiam, Armeni impetum, Russorum segni, sed cuiuslibet ausus capaci indoli admiscuissent... Hinc ista praepollentis sanguinis ubertas, quo anima vehitur, proventu ingeniorum luxuriat, disciplinis liberalibus perficitur, donec ad frugem sapientiae perueniat.

Piotr Stecher - mury, wieże, kościół; Georgius Scheller wykończył zaczęte roboty, ad cuius rei memoriam supra ostium scholae oppositum, effigiem Divi Georgii cognominis sui, rudi manu incisam posti affixit...

O Brzuchowicach prawdopodobnie:

Hic ubi se vitreis affatur lympha labellis
Et fontis queruli mobile trudit ebur
Villuda culta iacet ventris de nomine dicta,
Quod bona, praegnanti plurima ventre gerat.
Vel quia ventriculo latranti grata ministrat
Fabula propensa seu quia ventre tumet.

Neque multum ante nostram memoriam (r. 1598) Stanislaus Scholc, senior sartorum tectorumque (textorum?), urbis praefectus, corpus Curiae veteris, squallidum & antiquitati impexae conforme, in comptiorem elegantioremque formam concinnauit.

Kampian: Joanni Lorencowicz ob summam dexteritatem in eliberando Bartholomaeo Uberowicz

Consule ex manibus nefandis Plagiariorum seu verius Sicariorum praestitam, decus seruati Civis amplissimi consilii placito decretum ... nouo & insolito Romanisque solis usitato exemplo intra vestibulum Praetorii statua saxea in Leonem Coronam Ciuicam porrigentem facta posteritati consecrauit. Remque ipsam in circulo Coronae hisce literis signauit:

M. Camp. C. S. P Que Leopol.

JO. IVL. LORENCOWIC

Ob civem seruatum decreuit

MDCXVIII

Kampian integra aetate Sacrarium marmoratum manu Phydiaca paratuque sumptuoso ad latus arcticum Basilicae Metropolitanae sibi suisque vivis Oratorium, vita functis conditorium fecit.

Leopolis foecunda mater ingeniorum...

Starowolscius ... multa cenotaphia Leopoliensia per ablepsiam quandam praeteriit – wiec dodaje trzy dalsze: Gelazyna (oraculum urbis, iuris antistes sacer, legum sequester, consilii opulens penu, flumen ferocis aureum eloquentiae...) + 1621 Marcina Kampiana, Joannis Wuchalus.

Ab eo tempore (od założenia szkół?) Leunculi nostrates inter ubera matrum rhetoricantur neque puellae Phaebo lallare recusant... Ager vero Leopolitanus (1619) radicem Petroselini literis Cicer manu naturae inscriptum ante annos L produxit.

Z uniwersału Jana Kazimierza: „Sola Leopolis Ornamentum Munimentumque primarium Russiae ore totius Regni appellata, prolixae fidelitatis constantiae promptitudinisque suae, toties Nobis Reipublicaeque Polonae, evidentibus approbato argumentis, debita expectat stipendia & Non uno telo manu inimica in perniciem Aquilae Lechicae iacto LEO GENTILITIUS Civitatis eiusdem se induit... Siquidem Leopolis in limine Poloniae Russiaeque velut malleum inter (?) et incudem posita... eandem civitatem Leop., eiusque omnes Cives & incolas Catholico-Romani, Armenici & Graeci ritus in iuribus, libertatibus ac praerogativis Cracoviensis et Vilnensis Civitatum

adaegnannus. Przypuszczenie to prawo i przywileje szlacheckie: wolności z obcego króla, z sejmu, z coronacji tego Król., prawo nabywania dóbr ziemskich &c (Zgredu 1666?)

Jimmerig wzgłosu musiał ogis miasta, bo na wstępie mówi: Hactenus muta & inanima membra Civitatis recensui, nunc viva & at ipsam spirantia Civitatem memorabo. Non enim domibus et tectis aut congestu lapidum, quae interdum ac reparari promiscue possunt, Leopolis inter alias Urbes caput extulit &. Powinny Kronikę (str. 192) i fragmenta jego Piaseckim.*)

Manuskrypt Bibl. Ossol. Nr. 126 fo. Relatio Status Almae Archidiocesis Leopoliensis x. Tomasza Pirawskiego. Sprawozdanie z rządzenia Archidyecezyą Lwowską datowane 18 maja 1615.

O arcybiskupie Janie Zamoyskim 1603 – † 1614: diversas cathedras pastorale deauratum et valde à fabre elaboratum. Pro calice aureos trecentos aureos numerari iussit. Monstrantiae tertiae minoris ex argento Ecclesiae fabre labrem persolvit. Sex candelabra magna argentea et crucem maiusculam argenteam altari maiori applicavit. Viginta tapetia grandia Constantinopoli cum suis armis et insignijs natalium suorum elaborata ad ornamentum Ecclesiae contulit item pannum rubrum et aureum pictum ante maius altare sternendum... Item 28 tapetia, sed ex extraneis ecclesiis non provenitenda legata reliquit. (str. 23, 24).

Locorum vel sedilium vel scamnorum superstitiosa est inter mulieres civium uxores vendicatio, feregnus in iis successio introducta est, donec enim extat alicuius de familia eius (?) aliquid è sedile tenacissimo et nudius illud retinet nec alius usum eius concedunt, quae res aliquando turbas scit(?) et est seminarium iurgiorum mulierbrium. (str. 89)

O Kościele OO. Bernardynów: ex recto lapide tam affabre constructum pro ppsi iam vidimus ut de. ore suo (excipis S. Petri in Vaticano stupendam Basilicam) cum urbis et orbis ecclesiis certare vi. deatur, et fere si non omnes ac certe plurimas vicisset, si proprius in eo servata fuisset. (123)

Przy tym manuskrypcie (z tamtąd dr. P. Dominika Hagnere, na odwrocie jego herb na skórze wyciśnięty)

*) Sequentes annos maiores nostri omnibus calamitatibus maiores reficiendis tribus impenderunt, quae seorsivis annis a me tradita retexere nolo. Cod. Arch. p. 46. Między o metach jezuickich: Quid in descriptione templi Cruciformis pinguive calamo tradidi: p. 56.

19.

grzejący w fragmenty manuskryptu B. Zimorowicza, a mianowicie opisy Kościołów krakowskich (s. str. 191) Na tej pierwszej stronie data 1651, 14 April. Z opisu Kościołka św. Floryana za bramą Krakowską czytamy, że w Lwowie także obiko-
dzono Emaus.: Porro Paschalibus solemniis in voluptates concessas amoenitatibus esque novalli veris effusa ci-
vitas plenis itineribus huc fertur. Laetas tunc dies festa plebs celebrans triumphanti Christo in carne prom-
pam addit et in ponerüs domesticis votiva peregrinationis Emanticae peragit hilaria (s. str. 193.
Kościół św. Ducha wszystkim głosnie przez Niemców, niemieckie Kazania & Kwestarzów niemieckich adeundque ipsam hac-
tenus mutam et incognitam pictoris exquisitis etc. cognitivem reddit (r. 1430–1504).

I. B. Zimorowicz: Codex Archivalis Civitatis Metropolitanae Leopol. Rkps. B. Ossol. Nr. 125 (Kopia przejrzana z kodexu Bazyliańskiego przez Stefana Pietruszewicza, alumna Sem. semina-
rium gr.-kat.)

A prepis pisany gr. 1511: Hoc uno vice Corollario addito, duos pervicaces rivales, Matrem et Vulca-
num Russicam hanc Venerem perpetim operüsse vixque aliquotias in complexibus illorum non perüsse p. 45.

Rodzina Szolców: Wolphangum Scholtz Vratislavia Leopolim benignis auris (r. 1523) tulit.
Hui Emporii commoditate, civium hospitalitate, puellarum graeca comitate, Russica facilitate illectus, Patriae repudium dixit. Comites autem domesticos secum huc adduxit, ubi at rem familiarem per negotia auxiliter dilatavit, et Annum foecundum bonorum civium, nostra adusque tempora per otia propagavit. Asse uno masculorum et altero fœmellarum, in lucem edito, quorum continuatis affinitatibus, posteriorem partem civitatis brevi occupavit. Dorothea Hazowna nomen erat virgini, quae Wolphicum columbinis illaqueavit ocellis (oculis?), non illepide igitur in duobus hisce cognominibus poeta tempestivis illius lusit:

Wolphius Hazoniae dum captat in ore tepores
Captus ab Hazoniae est ipse tepore lupus. R. 1523 p. 46, 47.

Rodzina Stancel-Scholców: Vulgare dictum, amorem ubicumque regnare, fidem apud Stancelum Scholc Szydnica oriundum reperit. Is in mercatu Leopol. ad diem D. Agnetis indicto, quaerens bonas

/.

margaritas invenerat unam scytam, comptam, politam, eadem concha cum matre amoris prognatam. Hanc dum gemmas loqui; rosas vinnulas spirare comperisset, neque eam prece aut pretio piscaturum se posse adverteret, totum se capiendae ejus impendit. Nec mora Penates natales, agnatos, margarita una commutavit, nec sine faenore in orbe enim eius vitreo, multos liberos nepotesque ad hanc diem superstites, exculpsit. p. 50 pod rokiem 1543.

Lembergs Denckwürdigkeiten verfasst vom städt. Lemberger Strassenbau-Commissär F. L. Zinn. MS. Archiwum Miasta Lwowa do fasc. 445.

1. Widok ratusza w r. 1748 (nie podaje źródła, zkąd przerysował.)
2. Notatka historyczna o Lwowie pełna banialuków.
3. Opis pożaru i bombardowania Lwowa 1848 r.

Ze starego ratusza z gruzów po jego zawaleniu są:

1) Napis na kamieniu: Meister Hans Blecher & ob. kalkę.
2) Galera Kampianowska.
3) Pręgierz.
4) Rysunek lwa Lorencowicza (pod kopcem) z niego wziąć tarczę herbową.)
5) Orzeł polski z herbem Wazów z ratusza.
6) Wappenschilder von dameligen Woywoden im Thurme 6 Höhe bestanden haben:

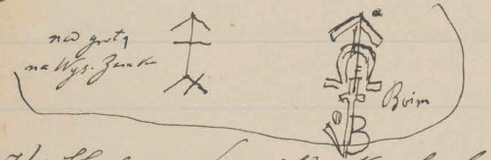

7) a) Herb m. Lwowa b) Konsole balkonowe lwy z herbami in der 5 Höhe

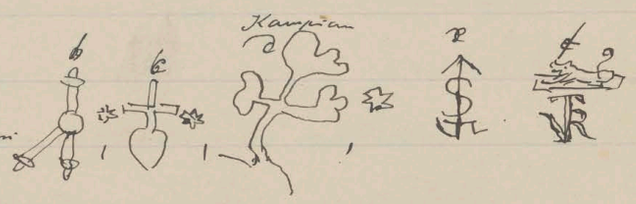

Bibliografia.

Julian A. S. Kamieński Skarbiec Polski, pismo zbiorowe Lwów Zeszyt I 1859 (Rozprawa Kamieńskiego: Rzeźby na starożytnej wieży miejskiej w Lwowie str. 41. Text ilustrowany i gruba wydawnictwo; rysunki dotarczył Adolf Nigrowski: ratusz, ratusz, przyrost, wnętrze Bramy zapewne wieży ratuszowej (fig. 6.) Lwów miasta, Lwów Polski, wnętrz na ryci Lorencowicza.) Zeszyt II 1859. (5 książek rozprawy. Autor na kilku miejscach, że widok Zimna, z którego dotarczył rozprawy. Ryciny te same co w archiwalnym Zimnie plus kilka tab, tarcze z gmachu ratusza (Alembek) (tab. 17), tarcze z Agnuskimi (fig. 14.) Szkoły i wnętrz na dziedzińcu.

Gazeta Lwowska za r. 1826 nr 81 — Rymaitości nr. 14 zgorzki starego ratusza.

Czasop. nauk. Ossol. r. 1829 t. IV str 78 i n. O katedrze Zachariaszewicza.

Georg Barthold Pontani a Breitenberg Civitates orbis terrarum 1595. (Egzemplarz Jana Alexa w bibl. Ossol.) Widok miasta Lwowa.

Lorencowicz K. Kazania.

Hymen nuptialis Spectatissimo viro Domino Stanislao Brykner Civi Cracoviensi Lectissimam Virginem Susannam in matrimonium Ducenti Clarissimi Viri Dni Joan: Alexek Cus. Leop. F. Anno Domini M.DC.XXIV Nov. XXIV C.S.M.D.D. Lanovii. In Typogr. Academica excudebat Simon Nizolius. 4° mały.

Na str. 5 czytamy:

Felici pede tange sponse limen
Cui nos tam celebri propage clarus
Coniungis tibi sanguinisque nexu,
Communes animas facis loquendas.
Craci ad mœnia, quis tuam Visemberg
Nescit conspicuam domum tuosque,
Aut Amandoviae, domus nepotes,
Cui nos mente sua calente fouit?
Et tu sanguine, quae nitente Cyri
Surgis progenies, Nicowskaj una
Laudes, perpetua canenda laude.
Et Vidermanii, Vitauserique,
Et quos ordine Musa nostra pangit,
Stirps Szembekovia, Montkovi-
que cactus.
Et tu claudere qui tuo paras iam
Agmen nomine, Slowikowi dulcis
Quanti estis meritis?

Xeniolum inclytae Civitati Leopoliensi, bonarum artium singulari propagatrici, patriae suae charissimae bono omine a Frederico Alnpeckio Leopolitano, in Alma Academia Crac: Philosophiae studioso oblatum. Cal. Jan. A.D. MDCXIX Cracoviae Chalcographo Basilio Skalski.

We wstępie wiersz Górskiego, Jana Damiłowicza, Tomasza Jaworskiego & a dalej mowa: „Senes venerandi: Gaspar Pozzjecicius, Gazjar Gubinscius, Stanislaus Anserinus; Docti, res Exallentissimi; Erasmus Sixtus, Martinus Novicampianus, Paulus Dominicus Hopnerus, Andreas Habrecius. Et vos Comultissimi Wolphyange & Melchior Wolphowicii mei Patrueles, nec tu Pater Charissime omittende.

Dona Fratiarum Venerabili D. Martino Stanislao Wolfowic. Die quo ritu Solenni in Magistrum Artium & Phiae Doctorem in Aula D. Jagellonis renunciaretur exhibita. Per Valerianum Alnpek Leop., Artium & Phil. Magistrum. Cracoviae. A.D. MDC XXXVIII.

Przetom w stosunkach miejskich za Kazimierza Jagiellończyka, Przez Dr. Ferdynanda Pappée. (Przewodn. Nauk. i Literacki r. 1883 str 481 — 493

Autonomia miast obejmowała przywileje Stany Żydów. Anegdoty: 482. Nawet samistrzna władza ustawodawcza przypada miastom. 482. przez kupowanie dóbr ziemskich otrzymał Kraków r. 1399 mityngu w pewnym promieniu dóbr miasta ale czynić a przedsiębrać i Lwów; ewolucje od cel; niezawisłości sądownicza i administracyjne; świętości miast zgoła ich na stemplem (niezgarski) miast d bula, 19 przywil trzeci czynnik: szlachta, mowy gminowe ich przeby 487. W r. 1454 ustawy i statut (artykuł o pewnym mowy o rzeźi policyjna władzy gmin sądy ziemskie (489) Gabrieli Tomczyńskiego Andrzej gmy pospolitego r Krakow r. 1461, Kara śmierci na burmistrze i wielkie rajcy, 80000 groszy kwintyngowi. W r. 1565 zawiesiła gminy plebs swoim a otrzymuje na sierszej ławnem obcym (492)

Czytać: Mukerzyński Magistratach miast polskich; Szujski Kraków czyli dzieje pospolitu XV w. (Opowiadania z wytrzymanie hist. Serya 2.)

Dukat w r. 1566 = 1 złoty 22 gr.
1622 = 2 zł. — N. I. 87
→ 1634 = 5 „ 15 gr
2 ungariculis 1636 = 2 „ 10 gr.
1651 = 7 „
1640 = 6 zł
1686 = 13 „
1693 = 14 z aktów Radz.

Talar twardy w r. 1651 = 3 zł 15 gr
1606 = 1 zł 9 gr.
1686 = 6 zł
1706 = 7 „ 15 gr.

Według Kr. Zubrz.

W r. 1606 dukat = 2 zł 3 gr.
→ W r. 1616 dukat = 2 zł 10 gr.

W roku 1575
Czerwony złoty węgierski = 54 groszy polskich
Talar austryacki = 34 gr.
Złoty „ = 30 gr.
Grosz = 2 krajcary

Pożary Lwowa: W latach 1494, 1504, 1511, 1527, 1538, 1565, 1571, 1584, 1605, 1616, 1623, 1626, 1712, 1734. A więc 14. Z nich ów z r. 1527 okropny i doszczętny, w r. 1623 według Zim. 1200 domów. (Vide Zubrz. Kronika.) a więc w lat 17 jeden

---

Kron. Zubrzyckiego:

Przywileje handlowe 52, 129, 130, 178.
Walka z patrycyatem 143, 165, 199, 200 (do Alembeka)
Oryentacya rynku 187–188.
Brzuchowice 176, 228, 247
Bractwo strzel. 106.
Posiadanie dóbr ziemskich 131.
Spalenie Ormianina w r. 1518 fag 140
Zakaz Rusinom posiad. domów 148
Bonar 152
Ratuszny inwentarz w fasc. 692 Z ~~f~~
Komiakt 183
Edukacya młodzi 187

Zastaw insygniów Koron. 195
Pierwszy zapisek polski (mylnie) 208.
Kamienica Jana Scholza Wolf. ma być teraz pod nr. 47 w mieście p. 237
Szlachta przyj. prawo miejskie 252
Syxtus = Mrzygłód 265
Tytulatura mieszczan 158
Wolfowie i Stancle Scholce 167
Dochód miasta w r. 1570 p. 108.
Ludność w r. 1405 p. 70

Złotnicy.

Złotniczą cechę, że żydów ad contubernium przyjęła, aby St. Pan Regent nieodwłocznie pozywał? (Liber Exorb.) zr. 1709 pag. 348 b. III 295.

—

Principio Russas inter caput extulit urbes
Gentis primus honor sacra Leontopolis! (Acernus)

—

Hic degit Russus quoque, religione Pelasga
Hic delubra suo more dicata tenet. (Acernus)

—

Tuque Promethepolis vulgo Praemislia dicta
Carminibus non es praetereunda meis.
Nam tua dulcifluus demulcet moenia Sannus
In te Pontificum bina cathedra sita est. (Acernus).

Kościół św. Antoniego stanął drewniany na miejscu t. zw. Suchacowla niedaleko winnic, które były na wzgórzach od Łyczakowa (winnice Szolca-Wolfowicza Melchiora i Wilczków) — w pobliżu była cerkiew ruska św. Krzyża (Czesnochrista). AC. zr. 1618 t. 27 f. 258.

skorzyścić z aktach miejskich tyle co = sprzeniewierzyć

przybok = alkowa? gabinet? (także świetliczka)

Le reservoir d'ignorance nécessaire à la conservation de forces de l'humanité...
Renan

Szable.

Sztuka majsterska mieczników lwowskich: Naprzód powinien ukazać głównię nową, mieczową, onę wybrusić według starego trybu na dwa fałdy po obu stronach i z poprzu także staroświeckim sposobem, która ma być cybowana (rybowana?) jedwabiem szyta, ze trzema szwami, głowica czosnkowa, jelce mosiądzem okręcone, taszki mają być w 7 rzędów różnej maści i z frędzlami stamowane. Rękojeść ma być ze czterdziestu czterema okienek okręcana mosiądzem, przezroczysta, wewnątrz w rękojeści ma na angel changle być rurka mosiądzowa także z okienkami i sam changiel ma być polerowany. Herby na taszkach jeden królewski z drugiej strony miejski, co wszystko ma oddać za ćwierć roku.

Ordynacya mieczników AC. zr. 1634 pag 1242.

BJ